Základní škola,
Brno, Kneslova 28

Tel.: 548425710 -13
Tel./fax.: 548531575
E-mail.: sekretariat@zskneslova.cz
http://www.zskneslova.cz
IČO 49466321

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

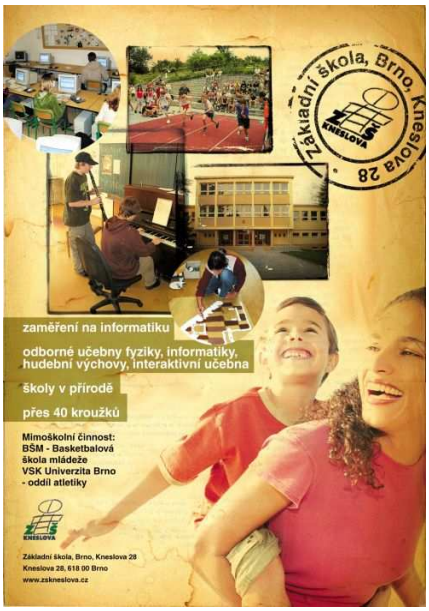

„ŠKOLA V POHYBU“

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, BRNO, KNESLOVA 28

Vydáno dne: 1.9.2008

Verze 02

OBSAH

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 4

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5

2.1 Úplnost a velikost školy 5

2.2 Vybavení školy 5

2.2.1 Prostorové vybavení školy 5

2.2.2 Materiální a technické vybavení školy 6

2.2.3 Hygienické vybavení školy 6

2.3 Charakteristika pedagogického sboru 6

2.4 Charakteristika žáků 7

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty 7

2.5.1 Poskytování poradenských služeb ve škole 8

2.5.2 Zaměření poradenských služeb: 8

2.5.3 Kariérové poradenství 9

2.5.4 Psychologická péče 9

2.6 Dlouhodobé projekty 9

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP 11

3.1 Zaměření školy 11

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie 13

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 15

3.3.1 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami 15

3.3.2 Speciálně pedagogická péče 15

3.3.3 Žáci s poruchami chování 16

3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných 16

3.5 Začlenění průřezových témat 16

4 UČEBNÍ PLÁN 23

4.1 I. Stupeň 23

4.2 II. Stupeň 24

5 UČEBNÍ OSNOVY VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ A OBORŮ 26

5.1 Jazyk a jazyková komunikace 26

5.1.1 Český jazyk a literatura 26

5.1.2 Anglický jazyk 46

5.2 Matematika a její aplikace 63

5.2.1 Matematika 63

5.3 Informační a komunikační technologie 84

5.3.1 Informatika 84

5.4 Člověk a jeho svět 100

5.4.1 Prvouka 100

5.4.2 Přírodověda 109

5.4.3 Vlastivěda 114

5.5 Člověk a společnost 120

5.5.1 Dějepis 120

5.5.2 Občanská výchova 129

5.6 Člověk a příroda 137
5.6.1 Fyzika 137
5.6.2 Chemie 146
5.6.3 Přírodopis 152
5.6.4 Zeměpis 160

5.7 Umění a kultura 178
5.7.1 Hudební výchova 178
5.7.2 Výtvarná výchova 193

5.8 Člověk a zdraví 210
5.8.1 Výchova ke zdravému životnímu stylu 210
5.8.2 Tělesná výchova 217

5.9 Člověk a svět práce 249
5.9.1 Praktické činnosti 249

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY 265

6.1 Pravidla hodnocení a klasifikace žáků 265
6.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech 265
6.1.2 Hodnocení chování žáků 269
6.1.3 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci 272
6.1.4 Celkové hodnocení žáka 272
6.1.5 Hodnocení zájmových útvarů 273
6.1.6 Výstupní hodnocení 273
6.1.7 Pravidla komisionální zkoušky 273
6.1.8 Opravné zkoušky 274
6.1.9 Zkoušky v náhradním termínu 274
6.1.10 Postup do vyššího ročníku a opakování ročníku 274
6.1.11 Vedení dokumentace o hodnocení a klasifikaci žáků 274

6.2 Autoevaluace školy 275
6.2.1 Oblasti autoevaluace 275
6.2.2 Cíle a kriteria autoevaluace 275
6.2.3 Nástroje autoevaluace 275
6.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností 276

PŘÍLOHA 1 – VOLITELNÉ PŘEDMĚTY
PŘÍLOHA 2 – ŠKOLNÍ DRUŽINA

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu:	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Název školy:	Základní škola, Brno, Kneslova 28
Adresa školy:	Kneslova 28, 618 00 Brno
Ředitel:	Mgr. Miroslav Hrdlík
Kontakty:	tel/fax: 548 531 575 tel: 548 425 710 e-mail: sekretariat@zskneslova.cz www.zskneslova.cz
Zřizovatel školy:	Statutární město Brno, Městská část Brno – Černovice Bolzanova 1, 618 00 Brno
IČO:	49466321
IZO:	049466321
RED-IZO:	600108473
Platnost dokumentu:	**od 1.9. 2008**

.....

Mgr. Miroslav Hrdlík
ředitel školy

razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola, Brno, Kneslova 28 je úplná základní škola s 9 postupnými ročníky, školní jídelnou a školní družinou.Svou kapacitou 45O žáků ZŠ, 700 žáků ŠJ a 90 žáků ŠD se řadí ke středně velkým školám. Na prvním i druhém stupni je zpravidla po dvou paralelních třídách. Areál a budova školy jsou umístěny v klidné okrajové městské části Černovice, v blízkosti parku. Výhodou školy je její spíše rodinná atmosféra, což se pozitivně projevuje v navozování příznivého psychosociálního klimatu.

2.2 Vybavení školy

2.2.1 Prostorové vybavení školy

Areál školy lze rozdělit do několika propojených částí – hlavní budova, tělocvična, jídelna, školní družina a školní hřiště.

Hlavní budova slouží celému prvnímu i druhému stupni, má 16 kmenových učeben, odbornou učebnu fyziky a chemie s multifunkčním a projektorovým vybavením, dvě moderně zařízené učebny informatiky, interaktivní učebnu, učebnu hudební výchovy, učebnu pro výuku jazyků, výukovou kuchyni, prostor pro tvorbu keramických výrobků s pecí na vypalování. V hlavní budově sídlí současně vedení školy a sekretariát. Škola má světlé, čisté a estetické prostory. Na vzhledu interiéru se ve velké míře podílejí sami žáci, učitelé a vychovatelky školní družiny.

Poloha školy a její vybavení nabízejí velmi dobré podmínky pro sportovní vyžití. Škola disponuje nově vybudovaným sportovním areálem, který tvoří atletická dráha s umělým povrchem, hřiště s umělým trávníkem pro sportovní hry (fotbal, házená atd.), hřiště na streetball, ohrazené volejbalové a basketbalové hřiště a sektor pro skok daleký a pro vrh koulí. K areálu patří i terasovitá tribuna pro diváky. Uvnitř budovy je tělocvična s rozměry 35x16m, která má k dispozici šatny a kompletní sociální zařízení oddělené pro školu a pro veřejnost, neboť škola tyto prostory pronajímá v odpoledních a večerních hodinách tělovýchovným jednotám i individuálním zájemcům. Nedaleko tělocvičny se nachází i malá posilovna.

Nedávno byla nově vybudována školní kuchyně s prostornou jídelnou. Kuchyně připravuje jídla nejen pro naše žáky, ale vyváží i pro sousední školské subjekty v katastru městské části. Kapacita školní kuchyně je 700 jídel.

Školní družina je umístěna v samostatném křídle školy a její kapacita je 90 žáků. K dispozici jsou tři vybavené herny pro kvalitní výchovu mimo vyučování s vlastním sociálním zařízením. Žáci ŠD plně využívají ke své zájmové činnosti i prostory tělocvičny a školního hřiště. Výhodou polohy školní družiny je možnost relaxace žáků po vyučování a nerušení souběžně probíhajícího vyučování žáků druhého stupně a naopak.

Škola má bezbariérový přístup.

2.2.2 Materiální a technické vybavení školy

Škola je velmi dobře vybavena učebními pomůckami a učebnicemi, které se průběžně obnovují a doplňují. Demonstrační a žákovské pomůcky jsou součástí sbírek jednotlivých kabinetů. Pedagogové mohou využít k přípravě na vyučování nabídku různých publikací v knihovně a poměrně rozsáhlou videotéku.

S výhledem do budoucnosti si škola stanovila jako jistou profilaci zaměření na využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou. Pro výuku informatiky, ale i dalších předmětů jsou určeny 2 učebny výpočetní techniky, ve kterých se nachází celkem 20 žákovských stanic a 2 počítače pro učitele. Počítače jsou propojeny do počítačové sítě s nepřetržitým přístupem na internet. Při výuce jsou využívány moderní výukové programy. V budoucnu je naším cílem zavést internet do každého kabinetu a umístění několika stanic do tříd (viz ICT plán školy).

Škola disponuje po technické stránce interaktivní učebnou a kvalitně vybavenou odbornou učebnou fyziky a chemie, jejíž součástí je dataprojektor, zpětný projektor, video, DVD, PC, zatemnění a další technické prostředky.

V přízemí budovy si děti mohou odkládat oblečení a obuv do vlastních uzamykatelných skříněk, které sdílejí vždy dva žáci dohromady.

2.2.3 Hygienické vybavení školy

Škola má kvalitní hygienické zázemí (šatny, WC, sprchy v souladu s normami). Umývadla a elektrické sušáky jsou umístěny i před vchodem do jídelny. Pro dodržování pitného režimu je žákům k dispozici nápojový automat sloužící i zaměstnancům školy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ve stabilním pedagogickém sboru spojují svoje síly a schopnosti jak mladí, tak i starší zkušení pedagogové, přičemž mužská složka představuje 30%. Průměrný věk pedagogického sboru je pohybuje v rozmezí 30 – 40 let. 100% pracovníků je odborně kvalifikovaných. Součástí sboru je výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů. Odpolední činnost ve školní družině je zajišťována třemi vychovatelkami. V uplynulých letech všichni pedagogové absolvovali školení SIPVZ úroveň Z. Úrovně P dosáhla jedna třetina učitelů. Prioritními oblastmi DVPP jsou kromě jazykového vzdělávání především moderní vyučovací metody v didaktice předmětů a proreformní přístupy ve vzdělávání.

2.4 Charakteristika žáků

Kapacita školy je 450 žáků. Demografický vývoj („stárnutí sídliště) vedl k poklesu počtu dětí, v současné době se jejich počet pohybuje kolem 300 s průměrným počtem přibližně 20 žáků na třídu. Většina žáků bydlí v blízkém okolí školy, ale v průběhu školního roku k nám každoročně přestupují žáci, kteří bydlištěm patří do spádových oblastí jiných škol.

Do 5. ročníků k nám přicházejí chlapci, kteří mají zájem o basketbal. Máme nemalé zkušenosti se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména s poruchami učení. V neposlední řadě patří naše základní škola, v rámci města Brna, mezi školy s poměrně vysokým zastoupením žáků – cizinců. V červnu 2006 vykonala na naší škole Česká školní inspekce inspekční činnost zaměřenou na vzdělávání cizinců na základních školách. Výsledkem jejího hodnocení bylo konstatování, že dobrá práce učitelů se příznivě projevuje na nenásilné realizaci multikulturní výchovy, o čemž svědčí i zájem rodičů – cizinců o vzdělávání jejich dětí na naší základní škole.

Všechny zmíněné skutečnosti je nutno brát v úvahu při práci na koncepci školy stejně jako fakt, že rozbory přijímacích výsledků za několik posledních let ukazují, že 65% absolventů odchází na gymnázia nebo střední školy odborné školy s maturitním výstupem.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči je flexibilní. Rodiče mohou školu navštívit vždy po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době konzultačních hodin nebo třídních schůzek.

Škola vyhlašuje Týden otevřených dveří, který umožňuje rodičům stávajících i budoucích žáků prohlédnout si prostory školy a nahlédnout do hodin ve třídách.

Rodiče jsou o činnosti školy informováni na třídních schůzkách, hovorových hodinách, díky publikační činnosti v místních Černovinách a školním časopise a celoročně aktuálně na webových stránkách školy. Zároveň mají i možnost volit komunikaci s každým učitelem elektronickou poštou.RMČ Brno - Černovice rozhodla v souladu s § 167 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o zřízení školské rady při základní škole. Tato rada byla zřízena ke dni 7.12.2005. Školská rada aktivně spolupracuje s vedením školy a vykonává své působnosti podle § 167 a § 168 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Škola spolupracuje i se sportovními organizacemi. Dlouhodobá je spolupráce s basketbalovou školou mládeže (BŠM) . Tomu je také časově přizpůsobena tréninková příprava hráčů začínající ihned po skončení vyučování v tělocvičně školy. V těchto prostorách se odehrála řada dramatických basketbalových utkání, ve kterých žáci naší školy vítězili a postupovali do dalších, nejednou i celorepublikových soutěží.

A často s vynikajícími úspěchy. Kromě basketbalu je škola i základnou lehkoatletické přípravky oddílu atletiky VSK Masarykova univerzita Brno.

Naše škola celoročně spolupracuje s následujícími subjekty :

- MŠ Kneslova
- MŠ Štolcova
- MŠ El. Krásnohorské
- ZŠ Brno Řehořova – každoroční sportovní atletická olympiáda
- ZUŠ Charbulova
- Přírodovědná stanice Lipka
- Centrum volného času Ulita
- Centrum volného času Lány
- Pedagogicko psychologická poradna – diagnostika žáků s poruchami učení a chování + prevence
- Poradenské centrum pro drogové a jiné záležitosti
- Dětský diagnostický ústav a Středisko výchovné péče
- Odbor sociálně právní ochrany dětí při ÚMČ Černovice – konzultační činnost
- ÚMČ Brno – Černovice
- Středisko služeb školám Brno
- Úřad práce
- Městská policie Brno, Česká policie – besedy a praktické semináře pro žáky
- Dalšími subjekty působícími v oblastech zájmového vzdělávání a volnočasových aktivit

2.5.1 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby na škole zajišťuje výchovný poradce, speciální pedagog ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

2.5.2 Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci školního speciálního pedagoga, výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami,
- poradenství žákům z odlišného kulturního prostředí,
- poradenství ke vzdělávání talentovaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce, speciální pedagog a metodik prevence nabízí konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

2.5.3 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ bude probíhat rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici jsou žákům informační materiály o středním školství a trhu práce. Ve spolupráci s třídními učiteli mají žáci možnost navštěvovat vybrané střední školy.

.

2.5.4 Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat o konzultaci či krizovou intervenci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce a speciální pedagog společně napomáhají s řešením konfliktů mezi žáky, podporují optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Jejich společnou snahou je vytvářet bezpečné a zdravé klima v jednotlivých třídních kolektivech. Zároveň tak podporují rozvoj pozitivních vztahů, snaží se řešit různé konfliktní situace. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem, vztahem mezi žákem a učitelem. Konzultují, pomáhají a podporují učitele při práci se žákem se specifickými poruchami učení nebo chování. Dále napomáhají v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podávají informace o dalších spolupracující institucích, které zajišťují poradenskou péči. Z hlediska dlouhodobých projektů realizujeme během školního roku aktivity „Den plný her“ zaměřený na posilování vztahů v kolektivu.

2.6 Dlouhodobé projekty

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty realizují pouze třídy, jiné jsou celoškolní. Třídní kolektivy vyjíždějí na řadu exkurzí, absolvují mnoho kulturně-vzdělávacích akcí (Praha, Dukovany, Kralice atd.). Školy v přírodě se u nás tradičně organizují na prvním i na druhém stupni, dále lyžařské kurzy a tematické výlety, zájezdy do zahraničí, adaptační pobyty pro třídy tzv. víkendovky atd. Jedná se o třídenní poznávací akce, na kterých je možné dobře upevnit vzájemné vztahy mezi dětmi a pedagogy. Snahou je lépe se poznat mezi sebou, aby se v průběhu roku lépe vzájemně spolupracovalo. Program je sestaven z prožitkových technik na upevňování vztahů ve třídním kolektivu.

Jednotlivé ročníky tak realizují společné pobyty žáků s třídními učiteli ve zdravotně příznivém prostředí. Tyto výjezdy jsou realizovány podle plánu školy a jejich cílem je naplnění těch očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí, které je přirozené realizovat ve volné přírodě. Jde například o různá pozorování a určování přírodnin, topografická měření apod.. Dále zde lze stmelovat a posilovat třídní kolektivy a metodami her uskutečňovat osobnostní a sociální výchovu.

Účelem výjezdů do zahraničí je obohacení zdrojů informací pro žáky o jednotlivých regionech Evropy, především Rakouska a Chorvatska a možnost použití německého jazyka v zahraničí.

Prostřednictvím tematických dnů nabízíme dětem alternativní výuku, ve které „děti učí děti“. Dosud byly realizované dny např. k 60. výroční osvobození Československa, projekt Prevence kouření, Rok fyziky, Advent aneb doba vánoční, Pyžamový mejdan, Barevný týden, celoroční soutěž o nejhezčí výzdobu třídy atd. V neposlední řadě připravujeme dlouhodobý kurz pro rodiče s dětmi, který by měl prohloubit komunikaci uvnitř rodiny a napomoci otevřít vzájemné vztahy.

V oblasti mezinárodní spolupráce se škola chystá navázat kontakt s některou základní školou v zahraničí.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Tento školní vzdělávací program představuje školní úroveň v systému kurikulárních dokumentů, přičemž vychází ze státní úrovně Národního programu vzdělávání a rámcového vzdělávacího programu a plně respektuje veškeré jeho principy a tendence.

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Pokud má být základní vzdělávání skutečně užitečnou službou občanům a má-li reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby, nelze takového cíle dosáhnout aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí. V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje v aktivním učení se, a to nikoliv encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým dovednostem učit se a řešit problémy, k dovednostem sociálním.

Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení. Náš školní vzdělávací program vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných vzdělávacích výsledků tzn. pouhé faktografické znalosti, nýbrž podle toho, jak jsou formy a metody pro dosahování deklarovaných cílů vzdělávání vnímány žáky a jejich rodiči.

V tomto směru je naší prvořadou ambicí proměnit školu v prostředí, kde se i dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Zároveň je naším cílem pomoci žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání. Proto k jejich utváření a rozvíjení směřuje a přispívá veškerý vzdělávací obsah, aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

3.1 Zaměření školy

Ústředním cílem naší školy je přispět k výchově odpovědného, sociálně tolerantního občana vybaveného základními vědomostmi a hlavně dovednostmi. Základní škola je o všestrannosti. Slova A. Einsteina: „*Ze školy* (myšleno základní) *by měla vycházet harmonicky rozvinutá osobnost, ne specialista*“ tuto myšlenku potvrzují. Přesto, s výhledem do budoucnosti, bychom si chtěli stanovit jistou profilaci, a tak kromě rozvoje dětí v oblasti občanské a jazykové gramotnosti, bude naší snahou rozvíjet zejména složku informační a tělovýchovnou. (Práce s počítačem, výcvik ve zvládnutí informační záplavy, získávání, třídění, používání a využívání informací.. U složky tělovýchovné podpora všech tělovýchovných, zdravotních a sportovních aktivit – zejména gymnastiky, atletiky a basketbalu).

V rámci výuky je tedy naše škola zaměřena na **informatiku a tělesnou výchovu.**

Co chceme

- být tvořivou a otevřenou školou připravující žáky pro celoživotní vzdělání ve 3. tisíciletí
- vézt žáky k odpovědnosti a spolupráci, aby mohli být dobrými manažery své vlastní budoucnosti
- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se soustředit na činnosti učení se zaměřením na praxi
- poskytnout žákům příležitost zažít úspěch svůj a vytvořit pozitivní vztah k celoživotnímu vzdělávání
- zavádět efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, vzájemné pomoci, sounáležitosti a respektu
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání
- rozvíjet u žáků vnímavost k lidem, podporovat kladný vztah k životu a k životnímu prostředí, vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní cit v chování, jednání a prožívání životních situací
- preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu, k přijetí rozhodnutí hrát ve škole i v životě fair-play
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- věnovat stejnou péči všem žákům
- klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi)
- zavézt a posléze vytvořit tradici mezinárodních vztahů, posilující multikulturní cítění našich žáků
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, vychovat z nich zodpovědné osoby, uplatňující svá práva a povinnosti duchu demokracie a svobody
- zaměřovat se i na žáky nadané, vytvořit podmínky pro jejich rozvoj, a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod. Také máme v úmyslu se zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde mají tito žáci možnost se prezentovat. K rozvoji jejich nadání dochází i při přípravě na tyto soutěže. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Co to například znamená na ZŠ Kneslova
Kompetence k učení Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení - podporujeme samostatnost a tvořivost - učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti - učíme žáky vyhledávat zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání výpočetní techniky - umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH s žáky zhodnotíme jeho dosažení - motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení, učíme trpělivosti, povzbuzujeme
Kompetence k řešení problémů Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva!“) - vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit - podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů - podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů - v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet - ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
Kompetence komunikativní Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů - učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní nebo třídní publikace, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.) - Vedeme žáky ke spolupráci a kooperaci napříč ročníky (starší žáci“ učí“ mladší – např. forma projektů). Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií - důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanových ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel - učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek

Klíčové kompetence	Co to například znamená na ZŠ Kneslova
	účinné mezilidské komunikace
Kompetence sociální a personální Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých	- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - podporujeme integraci žáků s speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů - netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině - důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejich formulaci se žáci sami podíleli (např.formou tzv. „třídní desater“) - v rámci možností pokračujeme v tradici konání škol v přírodě pro všechny ročníky naší školy jakožto jedinečného zdroje poznání sebe sama, upevnění vztahů v kolektivu a vytváření vztahů mezi učiteli a žáky v jiném než školním prostředí. Kromě týdenních pobytů organizujeme krátkodobější výlety a exkurze.
Kompetence občanské Připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti. Vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí.	- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže více viz Minimální preventivní program) - netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci - důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanových ve vnitřních normách školy - vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem - v rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků - neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření - vedeme žáky k odpovědnosti za svůj život a své zdraví formou besed, přednášek, dramatickou výchovou atd. - využíváme pomoci a zkušeností odborníků – PPP, OPD, policie atd. V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami - nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům - jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Klíčové kompetence	Co to například znamená na ZŠ Kneslova
Kompetence pracovní Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci a pomoci žákům při volbě jejich povolání	- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků - různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia - kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme – tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci - při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.3.1 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, žákům se sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným. Žáci, u kterých se projevují některé z vývojových poruch učení, chování jsou se souhlasem rodičů posíláni na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Speciální pedagog ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby těchto žáků. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště výchovný poradce, speciální pedagog, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Tento plán schvaluje ředitel školy. Struktura IVP vychází z platné právní úpravy. Na začátku školního roku je plán každého žáka osobně konzultován a podepsán zákonnými zástupci. Plán bývá otevřený a během školního ruku bývá doplňován a průběžně upravován. Hodnocení IVP u každého žáka probíhá písemnou formou dvakrát do roka. Veškerá péče a vzdělávání probíhá v souladu s § 16-17 zákona 561/2004 Sb.

3.3.2 Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči zajišťuje pro školu speciální pedagog ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinuje sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci s učiteli a rodiči. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Speciálně pedagogická individuální a skupinová práce probíhá mimo třídu. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. Speciální pedagog podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům. U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola usiluje o zajištění pedagogického asistenta, který bude spolupracovat se speciálním pedagogem, třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP.

3.3.3 Žáci s poruchami chování

Tato specifická skupina zahrnuje žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní.

Vzdělávání některých těchto žáků bude probíhat formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení poradenského pracoviště se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně- vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude kladen zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.

Učitel musí s žáky stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace s tímto žákem ve třídě i mimo vyučování.

3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola si je plně vědoma rozdílné úrovně nadání jednotlivců, proto neustále v třídních kolektivech vyhledává a rozvíjí talent u mimořádně nadaných žáků. Vyučující při této činnosti vycházejí z řady pomocných testovacích metod např. pozorování, pohovory, rozbory studijních výsledků atd.

Tento proces vyžaduje od učitelů samozřejmě mnohem náročnější přípravu v jednotlivých předmětech. Cílem je umožnit žákům, při plném respektování principu individuálního přístupu, maximální rozvoj v příslušné vzdělávací oblasti. U těchto žáků je vždy zapotřebí zvýšeného motivačního úsilí k rozšiřování a prohlubování základního učiva a jeho aplikací v oblastech reprezentujících jeho mimořádné nadání.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Tito žáci jsou častěji motivováni k účasti v soutěžích, olympiádách a je jim doporučována další mimoškolní činnost. Podle skutečných potřeb žáka je možno vytvořit a korigovat individuální plán práce v konkrétních předmětech, případně, vzhledem ke schopnostem, řešit situaci povolením přestupu do vyššího ročníku.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do vyučovacích předmětů. Přesné začlenění je rozpracováno v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Používané zkratky pro průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova OSV
- Výchova demokratického občana VDO
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech EGS
- Multikulturní výchova MKV
- Environmentální výchova EV
- Mediální výchova MDV

Používané zkratky vyučovacích předmětů:

- Český jazyk a literatura Čj
- Anglický jazyk Aj
- Německý jazyk Nj
- Matematika M
- Informatika Inf
- Prvouka Prv
- Přírodověda, Přírodopis P
- Vlastivěda V
- Hudební výchova Hv
- Výtvarná výchova Vv
- Tělesná výchova Tv
- Praktické činnosti Pč
- Dějepis D
- Občanská výchova Ov
- Fyzika F
- Chemie Ch
- Zeměpis Z
- Výchova ke zdravému životnímu stylu Vz

1. Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní a sociální výchova									
Tématické okruhy	**1.stupeň**					**2.stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností a poznávání	M Čj Prv Hv Vv Pč Tv	Čj M Vv Prv Hv	Čj M	Čj M Aj Hv Vv Pč Tv P V	Čj M Aj Hv Vv Pč Tv	Vv Pč Čj Tv Z M F	Vv Pč Nj Tv Z M	Hv Vv Pč Čj Nj Tv Z M	Inf Hv Pč Ov Nj Tv Z M
Sebepoznání a sebepojetí	Prv Tv	Tv M Vv Prv Hv	Vv Hv Prv	Aj Tv P	Čj Vv Tv	Vv Čj Tv Vz	Vv Ov Nj Tv Vz	Nj Tv Vz	Vv Nj Tv Vz
Seberegulace a sebeorganizace	Tv Vv	Tv Vv Prv Hv	Tv Hv Vv	M	Hv Vv	Ov Tv Vz M	Nj Tv Vz M F	Nj Tv Vz M	Čj Ov N Tv Vz M

1. Osobnostní a sociální výchova									
Tématické okruhy	**1.stupeň**					**2.stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Psychohygiena		Vv Prv Hv	Vv Hv	Pč	Vv	Ov Tv Vz	Nj Tv Vz	P Ov Nj Tv Vz	Nj Tv Vz
Kreativita	Hv Vv Pč	Pč M Vv Hv	Aj	Čj M Aj Hv Vv Pč Tv	Čj M Aj Hv Vv Pč	Inf Vv Hv Pč Tv Z M	Inf Vv Hv Pč M Nj Tv Z M	Inf Dgf Hv Pč Nj Tv Z M	Inf Psp Hv Vv Pč Nj Tv Z M
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Prv Tv	Vv Prv		Aj	Tv P V	Vz	Hv Vv Nj Z Vz	Hv Ov Nj Z Vz	Hv Nj Z Vz
Mezilidské vztahy	M Čj Tv	Tv M Vv Prv Hv	Tv	Tv	M Vv Tv P V	Pč Ov D Tv Vz	Pč Čj Ov Nj Z Tv Vz	Pč Nj Z Tv Vz	Pč Nj Z Tv Vz
Komunikace	M Čj Pč	Čj M Pč Tv M Vv Prv	Čj M	Čj Aj Tv Vv	Čj Aj Tv	Vv Pč Ov Tv Aj Vz M	Inf Nj Tv Aj Vz M	Inf Pč Nj Tv Aj Vz M	Inf Vv Pč Nj Tv Aj Vz M
Kooperace a kompetice		M Vv Prv	M	M Vv Pč Tv	M	Pč D Tv F	Pč Tv	Vv Pč Tv	Inf Pč Nj Tv
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M Čj Pč	Čj M Vv Prv		M P	Čj M	Pč Ov Tv Vz M	Pč Tv Vz M	Vv Pč Tv Vz M F	Pč Tv Z Vz M
Hodnoty, postoje, praktická etika	Hv	M Vv Prv		Čj Pč		Hv Tv Vz	Tv Z Vz	Hv Ov Tv Z Vz	Hv Tv Vv Tv Z Vz

2. Výchova demokratického občana

2. Výchova demokratického občana									
Tématické okruhy	**1.stupeň**					**2.stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Občanská společnost a škola	M Hv	Čj M Vv Prv Hv	Čj Prv Vv Hv M	Aj V	Čj Vv V	Ov Vz			
Občan, občanská společnost a stát		M Vv Prv	Prv Aj	V	V	Inf D Vz	Inf D Vz	Inf Pč Čj D Z Vz	Inf Psp Pč Čj D Z Vz
Formy participace občanů v politickém životě				V	V	Ov	D	Ov Z	Čj Ov D Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	M Vv	Prv	Prv	V	V	Pč Ov D	D Z	Z	Čj Ov D Z

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Tématické okruhy	**1.stupeň**					**2.stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Evropa a svět nás zajímá	Hv Vv	Vv	Hv Vv Aj Pč	Čj Aj M Aj	Čj Aj Pč V	Inf Čj Ov D	Inf Vv Čj Ov D Nj Z Aj Vz	Inf Vv Pč Čj Ov D Nj Z Aj F	Inf Psp Pč Ov D Nj Z Aj F
Objevujeme Evropu a svět		Vv	Aj M Čj	Čj Aj Pč V	Čj Aj Pč V	Čj Ov D	D Nj Z	D Nj Z M	Čj D Nj Z M

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Tématické okruhy	**1.stupeň**					**2.stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Jsme Evropané		Vv	Aj	Aj Hv	V	Hv Vv	Hv Vv Nj F	Hv Vv Nj Z	Hv Vv D Nj Z F

4. Multikulturní výchova

4. Multikulturní výchova									
Tématické okruhy	**1.stupeň**					**2.stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Kulturní diference		Čj Hv		Vv Čj Aj Hv	Vv Čj Aj	Hv D Aj	Hv D Nj Z Aj	Hv Nj Z Aj	Hv Ov Nj Z Aj
Lidské vztahy	Prv	M Prv Hv	Tv Čj Prv Pč	Pč Tv	Hv Pč Tv	Pč Čj Ov Vz	Pč Čj Ov Nj Z Vz	Pč Čj Ov Nj Z Vz	Pč Čj Ov D Nj Z Vz
Etnický původ			Vv	Tv	Vv Tv	D	Hv Nj Z	P Nj Z	Hv Nj Z
Multikulturalita			Aj	Aj	Aj Hv		Inf Vv Nj Z	Inf D Nj Z	Ov Nj Z
Princip sociálního smíru a solidarity				Vv Tv			Vz	Ov D Nj Z	D Nj Z

5. Environmentální výchova

5. Environmentální výchova									
Tématické okruhy	**1.stupeň**					**2.stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Ekosystémy		Prv		P	P	Ov			P Vv Z
Základní podmínky života	Prv	M Prv	Prv	Aj P	Pč P	P Pč Ov D Vz	Hv Ov Vz F	Ov Vz F	Př Z Vz F
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	M Čj Prv Vv Pč	Prv	Prv Vv	Čj M Aj Pč P	Čj M Vv Pč P	Vv Pč Čj Tv	Vv Pč D Tv Vz M F	Pč Čj D Nj Tv M F Dgf	Inf P Pč Ov Nj Tv Z M F
Vztah člověka k prostředí	M Čj Prv Tv Hv Vv Pč	Pč M Prv	Prv Pč M	M Aj Vv Pč Tv P V	Čj M Aj Vv Pč Tv P V	Čj Ov D Tv Z F	Hv Vv D Tv	Vv D Nj Tv	Inf P Hv Vv Čj D Nj Tv Z F

6. Mediální výchova

6. Mediální výchova									
Tématické okruhy	**1.stupeň**					**2.stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
TEMATICKÉ OKRUHY RECEPTIVNÍCH ČINNOSTÍ									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj Aj	Čj Aj Pč V	Inf F	Inf F	Inf Nj Z	Inf D Nj Z

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Tv P	Tv P	Inf Čj Vz	Inf Hv Čj Z	Inf Čj Nj Z	Inf Hv Čj D Nj Z
Stavba mediálních sdělení					Inf	Čj	Čj Nj	Čj Nj	Inf Ov D Čj Nj
Vnímání autora mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj Vv		Čj	Čj	Čj Nj	Inf D Čj Nj
Fungování a vliv médií ve společnosti	Vv Hv Pč	M Prv Hv	Vv Hv	Pč		Vv Hv	Hv Nj	Nj	Ov D Nj F
TEMATICKÉ OKRUHY PRODUKTIVNÍCH ČINNOSTÍ									
Tvorba mediálního sdělení				V	Inf	Vv Čj Aj Vz	Vv Čj Nj Aj Vz	Čj Nj Aj Vz	Čj Nj Aj Vz
Práce v realizačním týmu		M Prv Vv	Vv Pč	Vv		Pč Čj Ov D Tv Aj	Pč Čj Ov D Nj Tv Z Aj	Pč Čj Ov D Nj Tv Z Aj	Vv PčČj Ov D Nj Tv Z Aj

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 I. Stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVÁCÍ OBOR	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ČASOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH					Celkem hodin
			1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	*Český jazyk a literatura*	9	8	9	8	7	41
	Cizí jazyk	*Anglický jazyk*	1	1	3	3	3	11
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	*Matematika*	4	5	5	5	5	24
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	*Informatika*	-	-	-	-	1	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	*Prvouka*	2	2	2	-	-	6
		Přírodověda	-	-	-	2	2	4
		Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
Umění a kultura	Hudební výchova	*Hudební výchova*	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	*Výtvarná výchova*	1	2	2	1	1	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	*Tělesná výchova*	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	*Praktické činnosti*	1	1	1	1	1	5
Celkem hodin			**21**	**22**	**25**	**25**	**25**	**118**

4.2 II. Stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVÁCÍ OBOR	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ČASOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH				Celkem hodin
			6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	*Český jazyk a literatura*	4	4	4	4	16
	Cizí jazyk	*Anglický jazyk*	3	3	3	3	12
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	*Matematika*	4	4	4	5	17
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	*Informatika*	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	*Dějepis*	2	2	2	2	8
	Výchova k občanství	*Občanská výchova*	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	*Fyzika*	2	1	2	2	7
	Chemie	*Chemie*	-	-	2	2	4
	Přírodopis	*Přírodopis*	2	2	1	1	6
	Zeměpis	*Zeměpis*	2	2	2	1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	*Hudební výchova*	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	*Výtvarná výchova*	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	*Výchova ke zdravému životnímu stylu*	1	1	1	1	4
	Tělesná výchova	*Tělesná výchova*	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	*Praktické činnosti*	1	1	1	1	4
Volitelné předměty		*Jazyk / jiný předmět*	-	2	2	2	6
			1	1	1	2	5
Celkem hodin			**29**	**30**	**31**	**32**	**122**

Poznámky k učebnímu plánu:

Volná disponibilní časová dotace na 1. stupni je plně využita pro navýšení časové dotace v povinné části:

- ve vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**- 6 hodin v předmětu Český jazyk a literatura, 2 hodiny v předmětu Angličtina
- ve vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**- 4 hodiny v předmětu Matematika
- ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**- 2 hodiny

Na 2. stupni je 24 disponibilních hodin rozděleno jednak na navýšení časové dotace v povinné části, kde jsou využity pro realizaci průřezových témat a pro profilaci školy:

- ve vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**- 1 hodina předmětu Český jazyk a literatura
- ve vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**- 2 hodiny v předmětu Matematika
- ve vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**- 3 hodiny v předmětu Informatika
- ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**- 1 hodina
- ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**- 3 hodiny
- ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**- 2 hodiny
- ve vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**- 1 hodina

Zbylé hodiny jsou pak využity pro volitelné vyučovací předměty (nabídka volitelných předmětů se nachází v příloze ŠVP)

5 UČEBNÍ OSNOVY VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ A OBORŮ

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu: 1. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Výuka českého jazyka a literatury probíhá většinou v kmenových třídách. Probíraná témata jsou realizována různými formami a metodami práce závislými na charakteru učiva. Některá témata, zejména z oblasti literatury jsou realizována formou krátkodobých projektů. Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura směřuje k zvládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání se v ústní i písemné podobě. Vede k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Dále návštěvy divadelních i filmových představení.

Při výuce českého jazyka je kladen důraz na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky. Jazykové vyučování žákům umožňuje správně vnímat různá jazyková sdělení a rozumět jim. Žáci se učí vhodně vyjadřovat a prosazovat výsledky svého poznávání nejen v českém jazyce ale i ve všech dalších oborech.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován na 1. stupni ZŠ v 1. až 5. ročníku následovně:
1.ročník - 9 hodin týdně
2.ročník - 8 hodin týdně
3.ročník - 9 hodin týdně
4.ročník - 8 hodin týdně
5.ročník - 7 hodin týdně

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- aktivnímu zapojování do vyučovacího procesu,
- systematickému třídění a ukládání informací,
- kultivovanému písemnému i mluvenému projevu,
- neustálému zdokonalování čtení,
- aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- osvojování učiva,

- seznamování s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem,
- práci s vhodnými učebními texty a s vhodnou literaturou.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- samostatnému nalézání pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- samostatnému nalézání chyb a odůvodňování správných řešení,
- využívaní literatury a vyhledávaní informací z textů,
- kolektivnímu nalézání různých řešení problémů,
- vzájemné pomoci a spolupráci.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- kultivovanému vyjadřování v běžném mluveném projevu,
- umění naslouchat si navzájem, vzájemně spolupracovat,
- správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- porozumění probíraných literárních textů,
- rozšiřování slovní zásoby pomocí literárního a gramatického učiva,
- správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu,
- spolupráci při řešení problémů v práci ve skupinách,
- respektování pokynů pedagogů.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- potřebě respektovat, chránit a oceňovat naše tradice, kulturní a historické dědictví,
- pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, ke smyslu pro kulturu a tvořivost,
- tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturních a společenských aktivit,
- kladnému postoji k přírodě a k životnímu prostředí.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- organizování a plánování učení,
- práci s různými literárními materiály,
- používání obecně známých pravidel,
- práci s různými pomůckami.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: český jazyk **ročník: 1.**

Předmět:	ČESKÝ JAZYK	ročník: 1.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná jednotlivá písmena - rozlišuje jednotlivá písmena a hlásky - čte správně jednotlivá písmena - píše bezchybně jednotlivá písmena - rozlišuje délku samohlásek	- písmena a hlásky - písmeno malé, velké, tištěné, psané - délka samohlásek	*průřezová témata:* ▪ OSV - sociální rozvoj komunikace - mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - barevná abeceda
- skládá slabiky a slova - píše správně slabiky a slova - čte slabiky a slova - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - rozčleňuje slova na slabiky - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- slabiky a slova - slabika otevřená a zavřená - délka samohlásek ve slabikách - délka samohlásek ve slovech	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv - délka samohlásek, - melodizace slov
- tvoří jednoduché věty - čte jednoduché věty se správnou intonací - rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat - odpovídá na tázací věty - píše jednoduché věty - rozlišuje druhy vět	- věta - druhy vět - tečka, otazník, vykřičník	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností a poznávání - sebeorganizace
- orientuje se v obrázkové osnově - orientuje se v napsaném textu, na stránce - vytleskává jednotlivá slova dle obrázků	- řádek, sloupec - pojmy (nad, pod, za, před, mezi, vlevo, vpravo, nahoře, dole, uprostřed) - představa slova, slabiky	*průřezová témata:* ▪ MDV - vnímání mediálních sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - obrázkové osnovy
- zvládá základní hygienické návyky při psaní - píše správné tvary písmen a číslic, - správně spojuje písmena, slabiky i slova - píše čitelně a přehledně - kontroluje vlastní písemný projev - nachází chyby a opravuje je	- hrubá motorika - jemná motorika a grafomotorika - jednotlivé prvky písmen a číslic - psaní písmen, slov a vět - orientace v liniatuře - opis, přepis, diktát	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - uvolňovací cviky - omalovánky
- dodržuje hygienické návyky při čtení - čte správně písmena, slabiky, slova - skládá slabiky, slova - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - čte věty se správnou intonací - rozumí přečtené větě a dokáže ji zopakovat - orientuje se v textu - čte nahlas a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- vyvození hlásek a písmen české abecedy - čtení písmen, slabik a slov - zraková analýza a syntéza - správná intonace vět - souvislé texty - uvědomělé, hlasité čtení - tiché čtení	*průřezová témata:* ▪ OSV - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Předmět:	ČESKÝ JAZYK	ročník: 1.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá číst krátký text tichým čtením a s porozuměním		
- poslouchá soustředěně literární texty - reprodukuje čtený text i audio nahrávku - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - zapojuje se a komunikuje během dramatizace pohádek - vypráví podle obrázkové osnovy - vytváří ilustraci k přečtenému textu - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - recituje krátké básně zpaměti	- poslech literárních textů - reprodukce textu - přednes krátkých básní - dramatizace pohádek - obrázková osnova - ilustrace	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí ▪ MDV - vnímání autorů mediálních sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - ilustrace k textu
- správně artikuluje - mluví nahlas a srozumitelně - správně formuluje krátké mluvené projevy - respektuje základní komunikační pravidla	- pozdrav - prosba - poděkování - omluva - blahopřání	*průřezová témata:* ▪ OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace

Předmět: český jazyk **ročník: 2.**

Předmět:	ČESKÝ JAZYK	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- opakování a prohlubování učiva 1. ročníku **význam slov** – slova mnohoznačná - synonyma, antonyma, citově zabarvená	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání, komunikace
- dokáže použít správný pozdrav - respektuje společenská pravidla	- sloh – pozdrav	*mezipředmětové vztahy:* ▪ HV - píseň lidová
- sestavuje slova ve věty - odlišuje a zdůvodňuje druhy vět - píše věty s náležitými znaménky	- **věta** - sled vět v řeči mluvené a psané - druhy vět podle postoje mluvčího	*průřezová témata:* ▪ MDV - tvorba mediálního sdělení
- popisuje příhodu, kamaráda - pojmenuje předměty a jejich vlastnosti	- sloh – popis	*mezipředmětové vztahy:* ▪ M - slovní úlohy
- tvoří věty ze slov - rozlišuje nadřazenost a podřazenost slov	- **slovo** – místo slova ve větě - slovní význam – slovo nadřazené, podřazené, souřadné	

Předmět:	ČESKÝ JAZYK	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- určuje pořádek slov ve větě - dělí jednoduchá slova na konci řádku - chápe význam slabiky pro dělení slov - zvládá ústní i písemnou podobu omluvy,	- dělení slov na konci řádku - sloh – omluva	
- rozlišuje hlásky - vyslovuje dlouhé a krátké samohlásky	- **slabika, hláska, písmeno** - rozdělení hlásek– samohlásky, souhlásky, dvojhlásky - slabikotvorné r a l - **samohlásky** – krátké, dlouhé, - psaní ú/ů	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv - názvy not
- vyslovuje a píše souhlásky na konci a uvnitř slova - píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - souvisle vypráví a domýšlí příběhy	- **souhlásky –** znělé, neznělé, tvrdé, měkké - sloh – vyprávění	*průřezová témata:* ▪ MDV - vnímání autora mediálních sdělení
- dbá na správné vyslovení skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	- **písmeno ě** - výslovnost a psaní slov se skup. dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - sloh – žádost	*průřezová témata:* ▪ OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- správně určuje slovní druhy - rozlišuje obecná a vlastní jména - seznamuje se průběžně s pravopisem jmen	- **slovní druhy** - podstatná jména a slovesa, předložky - vlastní jména	
- pracuje s větou jako s jednotkou projevu - používá spojky v souvětí - ovládá abecedu	- **věta a souvětí,** - grafická podoba věty a souvětí - spojení dvou nebo více vět - spojky a jejich funkce - **abeceda**	

Předmět: Literatura **ročník: 2.**

Předmět:	LITERATURA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- **učíme se číst** - plynulé čtení se správnou intonací - užívání správného slovního přízvuku - čtení souvislých textů - uvědomělé hlasité a tiché čtení s porozuměním - volná reprodukce přečteného textu - kritické čtení (pozorné a soustředěné)	*průřezová témata:* ▪ MKV - princip sociálního smíru a solidarity *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - zadání slovní úlohy ▪ HV - text písně
- recituje báseň - domýšlí jednoduché příběhy - všímá si spojitosti textu s ilustrací - orientuje se v textu čítanky a jiném - textu pro děti	- **tvořivé činnosti s literárním textem,** - poslech četby poezie a prózy - spojování obsahu textu s ilustracemi - vyprávění pohádek a povídek o dětech - přednes krátkých básní - řešení hádanek a slovních hříček - dramatizace pohádek nebo povídek - ilustrace - vytváření rýmů - práce s obrázkovou osnovou	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská společnost a škola ▪ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ VV - ilustrace pohádky
	- **základy literární teorie** - poezie, literatura umělecká a věcná - próza - vyprávění, vypravěč, příběh, děj - divadlo, jeviště, herec, divák, loutky - výtvarný doprovod, ilustrace, ilustrátor - návštěva městské knihovny, výstav - návštěva divadelních a filmových představení	*průřezová témata:* ▪ MKV - kulturní diference *mezipředmětové vztahy:* ▪ PČ - výroba loutek a maňásků

Předmět: Psaní **ročník: 2.**

Předmět:	PSANÍ	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- dodržuje správné tvary písmen a číslic, - správně spojuje písmena i slabiky, - zachovává rozestupy písmen,	- **písemný projev** - psaní podle tvarových skupin s důrazem na dodržení velikostí písma - procvičování spojování písmen o,	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - zápis do sešitu ▪ VV- různé druhy písma

Předmět:	PSANÍ	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	v, b - spojování písmen vratným tahem - umísťování diakritických znamének	
- píše jednoduchý text, - volí ve slovech i větě správná, - diakritická znaménka, - používá velká písmena ve slovech i ve větě, - dodržuje požadavky na čitelnost, - úhlednost, celkovou úpravu projevu, - dbá na hygienické a pracovní návyky, - napíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení,	- dodržení rozestupů písmen ve slovech - dodržení rozestupů mezi slovy - psaní jednoduchého textu: adresa, dopis - opis, přepis, diktát, autodiktát - rozdělení slov na konci řádku - upevnění hygienických návyků - zvyšování kvality a tempa psaní - kontrola vlastního písemného, projevu	

Předmět: český jazyk a literatura **ročník: 3.**

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova - rozděluje slova na slabiky - zná příklady slov souznačných a protikladných - dovede řadit slova podle abecedy	- opakování a prohlubování učiva 2.ročníku	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace ▪ VDO - občanská společnost a škola *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - hledání měst,řek a pohoří na mapě
- stavba slova – kořen, předpona, přípona - význam slova, slova příbuzná,obohacování slovní zásoby	- slovní zásoba a tvoření slov	
- rozliší podstatná jména osobní a vlastní - určí rod, životnost,pád, číslo a rod pod. jmen - pozná sloveso, určí osobu, číslo a čas	- tvarosloví	

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- určí slovní druhy – předložky a spojky - pozná předložky a napíše je správně s pod. jménem	- ostatní slov. druhy	*průřezová témata:* ▪ OSV- rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪
- vyjmenuje obojetné souhlásky - zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis	- pravopis	
- rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí pořádek slov ve větě	- skladba	
- rozliší spisovný jazyk x nespisovný jazyk x nářečí - pracuje s Pravidly českého - pravopisu	- odborné poučení o jazyce	
- plynule čte delší texty - zdokonaluje techniku čtení - výrazně čte s porozuměním - orientuje se v textu - reprodukuje text - zavede si čtenářský deník - diskutuje o přečtených knihách před skupinou	- čtení	*průřezová témata:* ▪ MV-kritické čtení a vnímání medián.sdělení ▪ EGS - jsme Evropané *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - ilustrace
- popíše věc a osobu - vytvoří osnovu - napíše příběh podle osnovy - dramatizuje navozenou situaci - samostatně a kultivovaně se projevuje - dodržuje pravidla mezilidské komunikace	- slohová a literární výchova	
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - upevňuje správné tvary písmen a číslic - zvyšuje tempo psaní - kontroluje vlastní písemný projev - automatizuje psací pohyb - píše plynule, rychle a úhledně - napíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - dbá na celkovou úpravu písemného projevu v sešitě	- psaní	*průřezová témata:* ▪ MV - vnímání autora medián.sdělení ▪ MKV - lidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - správné psaní tvarů číslic

Předmět: český jazyk a literatura **ročník: 4.**

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- porovnává význam slov, rozliší slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma - užívá slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená	- **nauka o slově** - zkoumání různých podob slova, hlásková podoba slova - význam slova – slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma - slova spisovná, nespisovná - slova citově zabarvená	*průřezová témata:* ▪ MKV - kulturní diference ▪ OSV - komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - vyhledávání různých podob a významů slov v textu
- rozlišuje základní části slova (kořen, předpona, přípona) - pozná a správně zapíše předpony a předložky	- **stavba slova** - kořen, předpona, přípona - rozlišování předložek a předpon	*průřezová témata:* ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá *mezipředmětové vztahy:* ▪ Aj - porovnání stavby anglických slov s českými
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov - skloňuje podstatná jména podle vzorů - zná vzory podstatných jmen - určuje rod, číslo, pád a vzor - časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím - určuje osobu, číslo, čas - pozná zvratná slovesa, infinitiv	- **slovní druhy** - určování slovních druhů - podstatná jména – skloňování podstatných jmen podle vzorů, mluvnické kategorie - slovesa – určování infinitivu, slovesné kategorie, časování sloves oznamovacího způsobu, slovesné způsoby, zvratná slovesa	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv - zpěv písně a určení slovních druhů v textu písně
- správně používá i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- **vyjmenovaná slova** - uvědomělé používání i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných a příbuzných slov	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - kresba vyjm.slov (skupin. práce) ▪ Hv - zpěv písní s vyjm.slovy
- rozliší větu jednoduchou a souvětí - vyhledá základní skladební dvojici - píše správně i/y ve shodě přísudku s holým podmětem	- **věta jednoduchá** - základní skladební dvojice, podmět a přísudek, shoda přísudku s podmětem - **souvětí** - rozlišování věty jednoduché a souvětí, spojování vět v souvětí spojovacími výrazy	*Průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ V - vyhledávání vět v textu
- odlišuje řeč přímou a větu uvozovací	- **přímá a nepřímá řeč**	*průřezová témata:* MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- sestaví osnovu projevu - vytvoří nadpis - člení text na odstavce - vypravuje podle osnovy s použitím plnovýznamových sloves, využívá vhodné spojky - zná různé druhy popisů - výstižně a stručně telefonuje - napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou	- **sloh** - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování - popis rostlin, zvířat, věcí - formy společenského styku – telefonování, psaní dopisu včetně adresy	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace, kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - popis rostlin, zvířat z učiva přírodovědy
- seznámí se s autory dětských knih	- **literatura**	*průřezová témata:* ▪ EGS - objevujeme Evropu a svět ▪ MDV - vnímání autora mediálních sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - malba či kresba ilustrace oblíbené dětské knihy
- čte nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, rozumí jim a zvládá jejich reprodukci - odlišuje podstatné a okrajové informace - vybírá si četbu dle svého zájmu a dokáže udělat zápis do deníku	- **čtení**	*průřezová témata:* ▪ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - kresba k přečtenému textu

Předmět: český jazyk **ročník: 5.**

Předmět:	ČESKÝ JAZYK	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - rozpozná umělecké vybrané žánry - pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics - zná pojmy rým, verš, sloka	- **čtení**	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - ilustrace
- volně reprodukuje text - vytvoří zkrácený zápis textu - recituje básně (přiměřené věku) - dokáže zdramatizovat vhodný text - sestaví osnovu k popisu a vyprávění - podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu	- **vyjadřovací schopnosti**	*průřezová témata:* ▪ VDO – občanská společnost a škola - občan, společnost a stát ▪ MDV – tvorba mediálního sdělení – práce v realizačním týmu ▪ OSV – rozvoj schopností a poznávání -sebepoznání a sebepojetí - kreativita - komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Literárně dramatická výchova
- určuje všechny slovní druhy - určuje rod, číslo pád, vzor podst. jmen - podst. jm. skloňuje podle vzorů	- **slovní druhy** - **podstatná jména**	

Předmět:	ČESKÝ JAZYK	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- určuje druhy přídavných jmen - zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen	- **přídavná jména**	
- pozná základní druhy zájmen a číslovek	- **zájmena, číslovky**	
- časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu - pozná všechny slovesné způsoby - pozná zvratné sloveso - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary - zná pojem příčestí minulé a umí ho vytvořit	- **slovesa**	
- rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - umí užít přímou řeč ve vypravování	- **přímá řeč**	
- pozná podmět a přísudek - rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný - užívá shodu přísudku s podmětem	- **skladba**	
- určí větu hlavní a vedlejší - pozná spojky v souvětí	- **souvětí**	
- správně píše názvy národností, víceslovných názvů států a jejich zkratky - správně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů	- **vlastní jména, názvy**	

Předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku – 4 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu,
- vyjádření reakcí a pocitů žáků,
- pochopení role v různých komunikačních situacích,
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama,
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky,
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků,
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet, knihovny) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání,
- na dovednosti, které jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti nazvané Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech,
- na dramatickou výchovu, se kterou je předmět úzce spjat (literatura, sloh – prožitek dítěte).

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- osvojení základních jazykových a literárních pojmů,
- využití prostředků výpočetní techniky,
- systematickému vyhledávání, třídění a ukládání informací,
- aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- kritickému hodnocení výsledků svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- správné volbě různých postupů a jejich plánování,
- samostatnému hledání pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- schopnosti nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- plnění úkolů, při kterých mohou žáci spolupracovat,
- správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- rozšiřování slovní zásoby pomocí literárního a gramatického učiva,
- správné srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- utváření příjemné atmosféry v týmu,
- věcné argumentaci,
- schopnosti požádat o pomoc,
- diskusi v malých skupinách i v rámci celé třídy.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- zájmu o kulturní dědictví,
- prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních,
- ochraně naší tradice, kulturního i historického dědictví,
- pozitivnímu postoji k uměleckým dílům,
- potřebě literárního projevu, recitace a četby.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví,
- přípravě a udržování jejich učebního prostoru,
- využívání znalostí v běžné praxi,
- dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: český jazyk a literatura (jazyková výchova) ročník: 6.

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické - dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy - uvědomuje si vztah mezi větnými členy	- **Obecné poučení o jazyce** (jazykové příručky) - **Zvuková stránka jazyka** (spisovná a nespisovná výslovnost) - **Slovní zásoba a tvoření slov** (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby) - **Pravopis** (lexikální a morfologický) - **Tvarosloví** (ohebné slovní druhy) - **Skladba** (základní a rozvíjející větné členy) - **Pravopis** (shoda přísudku s podmětem)	Na základě výběru textu

Předmět: český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova) ročník: 6.

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- učí se rozlišit podstatné informace - využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova - rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace - osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč - dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity - komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	- **Umění se učit** - výpisek, výtah - **Oslovení**-mluvený projev - **Korespondence** (vzkaz, pohled, dopis, e-mail, SMS, inzerát, objednávka) - Zpráva. - Oznámení. - **Vypravování** - **Popis**	*průřezová témata:* ▪ EV - uplatňuje se volbě vhodných pracovních textů ▪ OSV - mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - starověké Řecko a Řím ▪ Čj - řecké a římské báje a pověsti *průřezová témata:* ▪ EGS - rodinné příběhy z cest ▪ MKV - charakt.

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- odlišuje spisovný a nespisovný jazyk	- **Charakteristika** - **Dialog a monolog v životě** (řečnictví)	člověka ▪ MDV - mediální sdělení (jeho hodnocení)

Předmět: český jazyk a literatura (literární výchova) ročník: 6.

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku zvládá dramatizaci jednoduchého textu vyjádří své pocity z přečteného textu podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma	**Lidová slovesnost** (hádanky, přísloví, říkadla, rozpočitadla, slovní hříčky, básně…) **Pohádky** – klasické, moderní, české, zahraniční (znaky pohádek) **Poezie a próza s tématem Vánoc** (bible) **Bajky** – klasické, moderní, české, zahraniční (znaky bajek) **Řecké eposy, řecké báje a pověsti, římské báje** **Námět díla a literární hrdina** Příběhy odvahy a dobrodružství	*mezipředmětové vztahy:* Hv - lidové písně, lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje D - křesťanství, Židé D - starověké Řecko a Řím Vv - řecké a římské umění *průřezová témata:* OSV - projekt Pohádka, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si (báseň) MDV - výběr literatury EGS - život dětí v jiných zemích EV - lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství

Předmět: český jazyk – jazyková výchova ročník: 7.

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- ovládá pravopisné jevy morfologické - chápe přenášení pojmenování - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova	- **Tvarosloví** (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy) - **Slovní zásoba** (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma)	Na základě výběru textu

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	- **Skladba** (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy)	

Předmět: český jazyk – komunikační a slohová výchova ročník: 7.

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 7 .
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady - dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby - dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu - dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo - učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky	- **Subjektivní popis** - **Charakteristika** (přímá, nepřímá) - **Referát, recenze** (beseda o uměleckém díle), reklama - **Výpisky**	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - literární texty *průřezová témata:* ▪ OSV - mluvní cvičení, poznávání lidí ▪ EV - příroda a já ▪ EGS - cestování

Předmět: český jazyk – literární výchova ročník: 7.

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury - formuluje vlastní názory na přečtený text - orientuje se v základních literárních pojmech (viz. učivo)	- **Bajky** - **Pověsti** (české), **kroniky** - **Balady a romance,** - **literatura doby Karla IV. a husitství**	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv, Hv - románské, gotické umění (stav., soch., mal.) + hudba ▪ D - Velká Morava, český stát - Přemyslovci, Lucemburkové *průřezová témata:* ▪ OSV - mezilidské vztahy

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	- **Cestopisy**	▪ MKV - charakter. člověka

Předmět: český jazyk – jazyková výchova ročník: 8.

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- má přehled o slovanských a světových jazycích	- **Obecné poučení o jazyce** (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka)	
	- **Slovní zásoba** (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování)	
	- **Tvarosloví** (slovesa)	
- určuje druhy vedlejších vět - ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	- **Skladba** (věta jednoduchá a souvětí)	

Předmět: český jazyk – komunikační a slohová výchova ročník: 8.

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar - rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení - rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace - ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu - uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu	- **Životopis** - **Výklad** - **Úvaha** (aktuální témata) - **Řečnictví**	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - literární texty *průřezová témata:* ▪ OSV - mluvní cvičení, sebepoznání a sebepojetí ▪ VDO - občanská odpovědnost, angažovanost každého žáka (řečnictví) ▪ EV - životní prostředí ▪ MDV - zpravodajství, média v každodenním životě

Předmět: český jazyk – literární výchova **ročník: 8.**

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury - formuluje vlastní názory na přečtený text - orientuje se v základních literárních pojmech (viz. učivo) - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	- **Renesance a humanismus** - **Baroko, klasicismus** - **Národní obrození a 1. pol. 19. století** - **Literatura 2. pol. 19. století** (májovci, ruchovci, lumírovci, realismus) a literatura přelomu 19. a 20. stol.	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv, Hv, D - renesance, humanismus, baroko, klasicismus ▪ Ov - humanismus ▪ Čj (sloh) – životopis ▪ D - národní obrození, 2. pol. 19. stol. ▪ Vv, Hv - umělecké směry 2. pol. 19. st. a přelomu 19. a 20. stol *průřezová témata:* ▪ MKV - Češi a Evropa a NO ▪ MDV - knihy, noviny,… a NO

Předmět: český jazyk – jazyková výchova **ročník: 9.**

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - určuje druhy souvětí - ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí	- **Obecné poučení o jazyce** (původ a základy vývoje češtiny) - **Slovní zásoba** (homonyma, antonyma, odborné názvy) - **Tvarosloví** (vlastní jména a názvy) - **Skladba** (souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu)	

Předmět: český jazyk – komunikační a slohová výchova **ročník: 9.**

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - chápe roli mluvčího a posluchače - dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy) - vyjádří ústně či písemně své	- Úřední písemnosti - Reportáž, cestopis	*mezipředmětové vztahy:* Čj - literární texty *průřezová témata:* VDO - úřední styk občana s úřady

Předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty - zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu	- **Diskuze** (sdělovací prostředky) - Výstavba a členění textu - Funkční styly	EGS - reportáž z cestování MDV - diskuze, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my OSV - mluvní cvičení EV - vztah člověka k životnímu prostředí (reportáž)

Předmět: český jazyk – literární výchova **ročník: 9.**

Předmět:	ČESKÝ JAZYKA A LITERATURA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury - formuluje vlastní názory na přečtený text - orientuje se v základních literárních pojmech (viz. učivo) - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	- **Literatura 1. pol. 20. století** (česká i světová) – meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře (ztracená generace) - **Literatura 2. pol. 20. století** – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura, moderní román	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv, Hv - umění 20. století ▪ Ov - problémy lidské nesnášenlivosti ▪ D - dějiny 20. století *průřezová témata:* ▪ MKV - Češi a Evropa a NO ▪ MDV - knihy, noviny,… a NO

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu : 1. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Anglický jazyk je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. Setkáváme se s ním pravidelně prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, při poslechu populární hudby, ve filmu i při práci s počítačem.
Angličtina přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:
v 1. – 2. ročníku: 1 hodina týdně
ve 3. – 5. ročníku: 3 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk je zaměřeno na:
- nácvik a porozumění mluvenému slovu,
- osvojení zvukové podoby angličtiny,
- na gramatiku,
- na aktivní konverzaci.

Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnicích a pracovních sešitech, které si kladou za cíl zaujmout žáka mladšího školního věku a poskytnout mu zábavnou formou vstup do cizího jazyka. Učebnice používají motivující cvičení jako např. rozhovory, příběhy, komiksy, hry, jednoduchá poslechová cvičení, básničky, písničky, kreslení, cvičení zahrnující rukodělné aktivity a další.
V kombinaci se zvukovou nahrávkou děti napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčí.

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dlouhodobé práci na osvojení si cizího jazyka,
- vyhledávání a třídění informací,
- systematickému používání naučených jazykových prostředků,
- posouzení vlastního učení,
- práci s chybou,
- aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- zvolení vhodných postupů řešení analýzou dosavadních znalostí,
- zdůvodňování svých závěrů.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem a písmem,
- poslouchání a zapojení se do rozhovoru,
- porozumění a práci s psanými texty,
- spolupráci s ostatními.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- zapojení se do skupin a práce ve dvojicích,
- efektivní spolupráci,
- zdvořilosti, respektu a toleranci k druhým,
- pozitivnímu náhledu na sebe sama.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- respektování tradic, kulturních hodnot,
- zdravému životnímu stylu, pohybu.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- plnění svých povinností,
- organizování a plánování učení,
- používání abecedně řazeného slovníku s fonetickým přepisem.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: anglický jazyk **ročník: 1.**

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 1.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pozdraví, rozloučí se, poděkuje - zeptá se, kdo to je? - řekne, že někde něco je - vyjádří já mám... - zeptá se Je to..., - zeptá se na věk a řekne svůj - vyjádří tady máš... - vyjádří, že něco umí, dovede - zeptá se Where...? - používá předložky on a in - zeptá se Do you like...? a odpoví	- **větné vazby a spojení** - pozdravy - poděkování atd. - př. I´m..., What´s your name?, Who´s this?, ...There´s a pen., I have got a book., I wash my face..., Wash...!,Touch...!,...	*průřezová témata:* ▪ EGS – Evropa a svět nás zajímá ▪ OSV – komunikace
- pojmenuje části domu, členy rodiny, svoje školní potřeby, některé hračky, části oblečení, několik věcí z koupelny, některá zvířátka, součásti bytového vybavení	- **slovní zásoba** - části domu (door, floor, roof,...) - členové rodiny (mother, father,...) - školní potřeby (bag, book, pencil,...) - některé hračky (doll, car,...) - některé části oblečení (T-shirt, skirt, shoe,...) - několik věcí z koupelny (hairbrush, soap,...) - některá zvířátka (dog, cat, bird,...) - některé součásti bytového vybavení (bed, chair,...)	*průřezová témata:* ▪ EGS – jsme Evropané *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv – rodina
- počítá do deseti - zeptá se kolik? - označí základní barvy	- **čísla, barvy** - čísla od jedné do deseti - základní barvy - př. one, two,... red, blue, ...	*průřezová témata:* ▪ OSV – rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ M – počítání do deseti
- užívá množné číslo některých podstatných jmen	- **množné číslo podstatných jmen**	*průřezová témata:* ▪ OSV – sebepoznání, sebepojetí, komunikace
- používá člen neurčitý před podstatným jménem	- **člen neurčitý** - postavení členu neurčitého před podstatným jménem	*průřezová témata:* ▪ OSV – komunikace
- vyslovuje anglická slova a věty, imituje kazetu i učitele	- **výslovnost**	*průřezová témata:* ▪ EGS – Evropa a svět nás zajímá ▪ MKV – kulturní diference ▪ OSV - komunikace

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 1.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- používá nacvičené vazby a spojení	- **gramatika**	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace
- reaguje na procvičené otázky a pokyny učitele - mluví sborově, v párech, při hře - zpívá písničky, říká básničky	- **mluvení**	*průřezová témata:* ▪ OSV – komunikace, kooperace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv – zpěv naučených anglických písní
- rozumí nahrávkám k učebnici a jazyku učitele - fyzicky reaguje na pokyny	- **poslech**	*průřezová témata:* ▪ EGS – Evropa a svět nás zajímá
- Pojmenuje některé věci spojené s Vánocemi	- **reálie** - Vánoce	*průřezová témata:* ▪ EGS – objevujeme Evropu a svět *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč – výroba vánočních přání

Předmět: anglický jazyk **ročník: 2.**

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vyjádří, že něco (ne)vidí, zeptá se, jestli někdo něco vidí - vyjádří tohle je... - ptá se, kolik, co je to, zdali je to v..., kde je to atd.	- **větné vazby a spojení** - mohu/nemohu vidět - tohle je... atd. - př. I can/can´t see..., Can you see?, This is my/your..., It´s a red clock., Here´s some..., Do you like...?, I like..., Look at my..., I´ve got ..., I´m in the (bedroom)., Is it a ...?, Where´s my...?,...	*průřezová témata:* ▪ EGS – Evropa a svět nás zajímá ▪ OSV – komunikace
- pojmenuje některá exotická zvířata, další věci ve třídě, další barvy, několik jídel, potravin a nápojů, části obličeje a těla, části bytu, další části oblečení, vyjádří, co má na sobě a na totéž se zeptá	- **slovní zásoba** - některá exotická zvířata (tiger, monkey, zebra,...) - další věci ve třídě (table, clock,...) - další barvy - několik jídel (fish, cheese, bread,...) - části obličeje a těla (face, hair, nose,...)	*průřezová témata:* ▪ EGS – jsme Evropané *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč – příprava jednoduchých pokrmů

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- části bytu (kitchen, bathroom,...) - další části oblečení (sock, sunhat, sandals,...)	
- užívá množné číslo některých podstatných jmen	- **množné číslo podstatných jmen**	*průřezová témata:* ▪ OSV – sebepoznání, sebepojetí
- používá člen neurčitý a/an před podstatným jménem	- **člen neurčitý** - postavení členu neurčitého před podstatným jménem	*průřezová témata:* ▪ OSV – komunikace
- vyslovuje srozumitelně anglická slova a věty, imituje kazetu i učitele	- **výslovnost**	*průřezová témata:* ▪ EGS – Evropa a svět nás zajímá ▪ MKV – kulturní diference ▪ OSV - komunikace
- používá a obměňuje nacvičené vazby a spojení	- **gramatika**	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace
- reaguje na procvičené otázky a pokyny učitele - pojmenuje věci kolem sebe - předvede jednoduchý rozhovor - mluví sborově, v párech, při hře - zpívá písničky, říká básničky	- **mluvení**	*průřezová témata:* ▪ OSV – komunikace, kooperace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv – zpěv naučených anglických písní
- rozumí nahrávkám k učebnici a jazyku učitele - fyzicky reaguje na pokyny, hraje roli	- **poslech**	*průřezová témata:* ▪ EGS – Evropa a svět nás zajímá *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv – tělovýchovné chvilky
- pojmenuje další věci spojené s Vánocemi a Velikonocemi - popřeje šťastné Vánoce/Velikonoce	- **reálie** - Vánoce - Velikonoce	*průřezová témata:* ▪ EGS – objevujeme Evropu a svět *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč – výroba vánočních a velikonočních výrobků

Předmět: anglický jazyk **ročník: 3.**

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pozdraví, rozloučí se, představí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas - zeptá se na předměty kolem sebe - počítá do dvanácti - určí celé hodiny - udá svůj věk - ptá se na věk a odpovídá - pojmenuje školní potřeby - udá jejich barvu a počet - pojmenuje nábytek - pojmenuje zvířata - určí jejich barvu a velikost - používá otázku a zápor - - pojmenuje části hlavy - vyjádří pocit smutku, radosti,… - používá slovesný tvar má	- Hello - pozdravy - Numbers – čísla - In the school – ve škole - Favourite pets – domácí mazlíčci - - Face - obličej - I have got	*průřezová témata:* ▪ MKV - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - živočichové
- pojmenuje členy rodiny - - pojmenuje části lidského těla - otázka Má to…? Nemá to…? - popíše vzhled člověka - - zná běžné části oblečení - slovesný tvar oblékni - otázka – odpověď Máš? –Mám. Nemám. - pojmenuje běžné potraviny - vyjádří pocit hladu - pocit libosti a nelibosti - . slovesný tvar chci, mám rád - pojmenuje zvířata ze ZOO	- My family – rodina - The body – části lidského těla - Clothes - oblečení - Food - jídlo	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita ▪ MKV -multikulturalita ▪ EGS- objevujeme Evropu a svět *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - rodina ▪ P - zdravá výživa

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozlišuje jejich hlasy - určí, čím se živí -	- Animal safari – zvířata ze ZOO	EGS - jsme Evropané
- pojmenuje hudební nástroje, hračky, věci v domácnosti - slovesné tvary umím – neumím hrát	- My favourite things – oblíbené věci a činnosti	
- vyjmenuje anglickou abecedu - hláskuje svoje jméno - pojmenuje dny a měsíce	- The alphabet – abeceda - Days and months – dny v týdnu a měsíce	Pokud je možno, prolínáme učivo do všech ostatních předmětů

Předmět: anglický jazyk **ročník: 4.**

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vymění si s partnerem informace o sobě - mluví o svých schopnostech - pojmenuje předměty	- **opakování, hudební nástroje** - What´s your name? (Jak se jmenuješ?) - How are you? I´m fine, thank you. (Jak se máš? Dobře, děkuji.) - What´s your favourite...? (Jaké je tvé nejoblíbenější...?) - Do you like...? Yes, I do. (Máš rád...? Ano, mám.) - What´s this? It´s a ... (Co je to? To je...) - Is it a ...? Yes, it is. No, it isn´t. (Je to ...? Ano, je. Ne, není.) - He/she can play the... (On, ona umí hrát na... – různé hudební nástroje.)	*průřezová témata:* ▪ EGS – Evropa a svět nás zajímá ▪ MKV – kulturní diference ▪ OSV - komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv – zpěv naučených anglických písní

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- mluví o svých sportovních schopnostech - získá určité informace z četby	- **sporty** - Can you ...? Yes, I can. No, I can´t. (Umíš...? Ano, umím. Ne, neumím.) - I can / I can´t + činnost (Umím...)	*průřezová témata:* ▪ EGS – jsme Evropané *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv – různé druhy sportů
- pojmenuje místa, místnosti v domě a některý běžný nábytek - mluví o tom, kde věci jsou - popíše dům / byt	- **místnosti v domě a nábytek** - Where´s the...? It´s behind / under the... (Kde je ...? Je za / pod...)	*průřezová témata:* ▪ OSV – rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj – sloh (popis)
- mluví o nemocích - zná názvy některých nemocí - dává příkazy (i záporné) - dává rady o zdraví - mluví o městě - zná názvy obchodů a míst ve městě - žádá a udává směry	- **zdraví a nemoci** - What´s the matter? I´ve got a ... (Co se děje? Mám ....) - Eat / don´t eat... (Jíst, nejíst...) - **obchody a místa ve městě** - It´s next to / opposite the... (Je to vedle, naproti) - village, town, city (vesnice, město, velké město) - Turn left / right at ... Go straight past... (Zahněte doleva na, doprava na; Jděte rovně kolem)	*průřezová témata:* ▪ OSV – sebepoznání, sebepojetí, komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv – význam pohybu ke zdraví ▪ P – výchova ke zdraví ▪ V – místo, kde žijeme a naše nejbližší okolí
- mluví o tom, co lidé právě dělají - mluví o prázdninových činnostech - čte a píše pohlednice z dovolené	- **přítomný čas průběhový, činnosti o dovolené** - He / she is drinking, reading a další. - Is he / she...? Yes, he / she is. No, he / she isn´t. (Dělá on / ona nějakou činnost?) - What are you doing? I´m... (Co děláš?) - psaní pohledu: Dear..., Love from..., fantastic, holiday, sitting, beach, palm tree	*průřezová témata:* ▪ OSV – komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj – sloh (dopis, pohled)
- vede rozhovory o počasí - zná některá anglická města	- **počasí** - It´s sunny, hot a další druhy počasí. - Is it...? Yes, it is. / No, it isn´t. (Otázka.) - We can / can´t go to ... (My můžeme / nemůžeme jít...) - here, there (tady, tam) - některá anglická města	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - neživá příroda ▪ V - ukázání anglických měst na mapě Evropy
- vyjádří čas - zeptá se na čas	- **škola** - What time is it? It´s ... o´clock. /	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná školní předměty - mluví a čte o škole a rozvrhu	It´s half past... (Kolik je hodin?) - školní předměty - We´ve got + předmět (Máme...) - Have we got...? Yes, we have. / No we haven´t. When have we got...? (Máme...? Ano, máme. Ne, nemáme. Kdy máme?) - on + den (př.on Monday – v pondělí), at + hodina (př. at ten o´clock – v deset hodin) - class, lesson, break (třída, vyučovací hodina, přestávka)	společnost a škola *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - jednotky času
- vede rozhovor o televizních programech - mluví tom, které televizní pořady má nebo nemá rád	- **televizní pořady** - druhy televizních programů - What TV programmes do you like? (Které televizní programy máš rád/a?) - What channel is it on? (Na jakém je to kanálu?)	*průřezová témata:* ▪ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- mluví o koníčcích, o tom, co dělá ve volném čase - čte a píše dopis	- **koníčky** - What do you do on (Mondays)? - ...in your free times? (Co děláváš v pondělí ve svém volném čase?) - I read books + další činnosti. (Čtu knihy.,...) - a penfriend (přítel / přítelkyně k dopisování) – psaní dopisu	*průřezová témata:* ▪ OSV - poznávání lidí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh (psaní dopisu)
- vyjmenuje názvy některých zvířat - mluví o zvířatech, kde žijí, čím se živí - ptá se a odpovídá na otázky o zvířatech	- **přítomný čas, zvířata** - názvy zvířat - What does the...eat? It eats / doesn´t eat... (Co...jí? Ono jí / ono nejí...) - Where does the...live? It lives/ doesn´t live... (Kde...žije?) - místa, kde zvířata žijí a čím se živí	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - živá příroda (zvířata) ▪ Vv - malba zvířat
- mluví o minulosti - popíše pravěké zvíře - vyjmenuje některá pravěká zvířata	- **minulý čas prostý** - It was / wasn´t ... (To bylo, nebylo...). They were... (Oni byli...). - It / They had... (To mělo / oni měli). They had no... (Oni neměli...) - vyhynulá zvířata - části zvířecích těl (front feet - přední nohy apod.) - další přídavná jména (sharp - ostrý apod.)	*průřezová témata:* ▪ EV - základní podmínky života *mezipředmětové vztahy:* ▪ V - pravěk ▪ Čj - čtení
- pojmenuje a mluví o některých svátcích, o Velké Británii a Irsku	- **reálie** - Christmas (Vánoce) - New Year (Nový rok)	*průřezová témata:* ▪ EGS - objevujeme Evropu a svět

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- Valentine´s day (sv. Valentýn) - The UK and Ireland (Velká Británie, Irsko)	▪ MKV - multikulturalita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh ▪ Hv - zpěv koled
- vyhledává specifické informace v textu - čte přiměřeně dlouhé texty z učebnice, přečte básničku, pohled, rozvrh hodin a televizní program - napíše pohled a jednoduchý dopis - píše anglické věty a krátké texty	- **čtení a psaní** - poslech z učebnice, písničky, básničky, jazyk učitele - doplňování v pracovním sešitě	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - čtení, sloh ▪ Hv - zpěv písní
- rozumí přiměřeně obtížným nahrávkám z učebnice a jazyku učitele	- **poslech** - materiály z učebnice a pracovního sešitu	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace

Předmět: anglický jazyk ročník: 5.

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám	- slovní zásoba - základní gramatické struktury, př. čas prostý a průběhový časování sloves - svátky	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv – zpěv koled
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty	- čtení textů z učebnice, autentických materiálů - poslech textů - výslovnostní cvičení - spelování (abeceda) - příroda a počasí	*mezipředmětové vztahy:* ▪ P - počasí
- vyhledá v jednoduchém textu informace - používá dvojjazyčný slovník	- využívání osvojených gramatických struktur a slovní zásoby - práce se slovníkem - důležité zeměpisné údaje	*mezipředmětové vztahy:* ▪ V – USA, Velká Británie, Austrálie
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je při své práci	- práce s časopisy, obrazovým i poslechovým materiálem - oblékání	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj – práce s časopisy
- sestaví gramaticky i formálně správně jednoduché písemné	- jednoduchá sdělení: blahopřání, pozdrav, dopis z prázdnin (adresa)	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč – výroba přáníčka

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
sdělení	- volný čas a zájmová činnost	▪ Vv – dovolená, volný čas, zájmová činnost
- sestaví krátký text, vyplní své základní údaje do formulářů	- jednoduchá sdělení: vyplnění žádosti, sepsání omluvného dopisu - škola	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj, sloh – žádost, omluvný dopis
- vytvoří odpověď na otázku - odpoví na sdělení - poskytne požadovanou informaci	- základní gramatické struktury - typy vět - tvorba otázky a záporu - nákupy	*mezipředmětové vztahy:* ▪ M - nakupování
- reprodukuje ústně i písemně obsah textu a jednoduché konverzace	- učební texty, dialogy - tradice a zvyky	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj, čtení – lidové obyčeje
- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	- základní gramatické struktury - pořádek slov ve větě - domov	
- aktivně se zapojuje do konverzace - pozdraví a rozloučí se s kamarádem i dospělým	- pravidla komunikace v běžných situacích: pozdrav, představení se, poděkování - učební texty, rozhovory - rodina	

Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

V období 6. – 9. ročníku výuka navazuje na dosažené výsledky v předcházejících ročnících. Pokračuje se v získávání zájmu žáků o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Žáci jsou vedeni k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Prohlubují se a zdokonalují znalosti ve všech oblastech – receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové (ústní a písemný projev), komunikační (jednoduchá komunikace). Ve výuce se objevují náročnější metody práce, k např. tvorba krátkodobých nebo dlouhodobých, individuálních nebo skupinových projektů. K tomu slouží další zdroje a způsoby poznávání faktů – internet, výukové programy na PC, časopisy, knihy, DVD, video.
Anglický jazyk na 2. stupni bude vyučován s dotací 3 hodin týdně v 6. – 9. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových třídách s možností využití odborných učeben – multimediální, počítačové.

Formy a metody práce: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, projekty, video a DVD materiály v originálním znění.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové jsou žáci učitelem vedeni k**:**
- vyhledávání a třídění informací a porozumění cizímu jazyku,
- využívání výpočetní techniky,
- zájmu o cizí jazyk a jeho studium.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové jsou žáci učitelem vedeni k**:**
- schopnosti pochopit problém v rámci jejich možností,
- vyhledávání různých informačních zdrojů a vhodných informací,
- vypracování projektové práce.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové jsou žáci učitelem vedeni k**:**
- motivaci ke komunikaci na odpovídající úrovni,
- kooperativnímu myšlení,
- schopnosti spolupracovat ve skupinách,
- zapojení se do diskuse a obhájení názorů,
- schopnosti formulovat svůj názor celými větami.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové jsou žáci učitelem vedeni k**:**
- respektování názorů ostatních,
- schopnosti zodpovědně se rozhodnout podle dané situace,
- odvaze prezentovat jejich myšlenky a názory,
- organizaci a kooperaci při práci ve skupinkách.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové jsou žáci učitelem vedeni k:
- uvědomění si vlastní hodnoty respektování druhých,
- dodržování pravidel slušného chování,
- podílení se každého jednotlivce na utváření příjemné atmosféry v týmu.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové jsou žáci učitelem vedeni k:
- tvorbě projektů, na kterých žáci průběžně pracují a nesou za ně odpovědnost,
- schopnosti efektivně organizovat svou práci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: anglický jazyk **ročník: 6.**

Předmět:	**ANGLICKÝ JAZYK**	**ročník: 6.**
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - dokáže své porozumění správnou reakcí na promluvu	- pozdravy a představování se, oslovení, reakce na oslovení, osobní informace, popis lidí a objektů, názvy měsíců, datumy	
- naučí se zpaměti slovní zásobu - čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - dokáže odvodit význam neznámých slov z textu, reaguje na otázky, dokáže pracovat s dvojjazyčným slovníkem	- čtení příslušných textů z učebnice - poslech textů a výslovnostních cvičení	
- rozumí obsahu jednoduchých textů, použije osvojenou slovní zásobu k vyjádření svých poznatků - v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur	*průřezová témata:* ▪ MKV - kulturní diference
- umí se vyjádřit jednoduchými frázemi a větami k základním tématům každodenního života - umí využít slovní zásobu týkající se daných témat, sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tématickými okruhy	- rodina, škola, domácí mazlíčci, přiřazování událostí k určitému měsíci, nemoci, nehody, jednoduchý dotazník a formulář, stravování	*průřezová témata*: ▪ OSV - sociální rozvoj a komunikace
- umí správně použít gramatická pravidla, tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - vysvětlí a aplikuje probrané gramatické struktury a typy vět	- přítomný čas prostý a průběhový – otázky a zápor, řadové číslovky a datumy, přídavná jména a zájmena, minulý čas prostý – otázky a zápor	
- umí reprodukovat krátký text vlastními slovy s využitím známých gramatických struktur	- učební texty, rozhovory, dialogy	
- použije osvojené znalosti k získání konkrétní informace	- základní vztahy – existenciální (kdo…?), prostorové (Kde …?, Kam …?), časové (Kdy …?), kvantitativní (Kolik …?)	*průřezová témata:* ▪ OSV - sociální rozvoj a komunikace

Předmět: anglický jazyk **ročník: 7.**

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - dokáže své porozumění správnou reakcí na promluvu	- oslovení, reakce na oslovení, představování, poděkování a reakce na poděkování prosbě, žádost - základní vztahy (kdo, kde, kam, kdy, jaký, kolik)	
- naučí se zpaměti slovní zásobu, čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - dokáže odvodit význam neznámých slov z textu, reaguje na otázky	- čtení příslušných textů z učebnice a jiných materiálů - poslech textů a výslovnostních cvičení	
- přeloží konverzační texty a použije osvojenou slovní zásobu k vyjádření svých poznatků	- využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur	
- žák přeloží nový výraz pomocí dvojjazyčného slovníku, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- nové články z učebnic, časopisy nebo jiný doplňkový materiál podle výběru učitele	
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tématickými okruhy	- stravování, restaurace, nákupy, jednoduchý pracovní postup, domlouvání schůzky - Den sv. Valentýna	*průřezová témata:* ▪ MKV - kulturní diferenciace
- umí správně použít gramatická pravidla, tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - vysvětlí a aplikuje probrané gramatické struktury a typy vět	- počitatelná a nepočitatelná podstatná jména a používání členů ve vztahu k nim - tvoření budoucího času pomocí „going to“ - stupňování přídavných jmen a tvoření příslovcí	
- umí reprodukovat krátký text vlastními slovy s využitím známých gramatických struktur	- učební texty, rozhovory, dialogy	
- použije osvojené znalosti k získání konkrétní informace	- základní vztahy – existenciální (kdo…?), prostorové (Kde…?), Kam …?), časové (Kdy …?), kvantitativní (Kolik …?)	*průřezová témata:* ▪ OSV - sociální rozvoj a komunikace

Předmět: anglický jazyk **ročník: 8.**

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- naučí se zpaměti příslušnou slovní zásobu, čte nahlas, plynule a foneticky správě texty přiměřeného rozsahu - dokáže odvodit význam neznámých slov z textu - identifikuje nové gramatické struktury a pojmenuje je	- čtení příslušných textů z učebnice a jiných materiálů - poslech textů a výslovnostních cvičení	
- přeloží konverzační texty a použije slovní zásobu k vyjádření svých poznatků a zkušeností	- využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur	
- odhadne význam nových slov z kontextu a také na základě známých gramatických struktur	- čtení neznámých textů (časopisy), - práce se slovníkem	*průřezová témata:* ▪ MKV - kulturní diferenciace
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - dokáže své porozumění správnou reakcí na promluvu	- seznamování, poznávání člověka, žádost, návrhy, nabídky, setkání, změny v životě – stěhování, nová škola, noví přátelé	
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tématickými okruhy	- škola, rodina, rodinné vztahy, plány do budoucnosti, zájmy a volný čas	*průřezová témata:* ▪ OSV - sociální rozvoj a komunikace
- správně používá gramatická pravidla, tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- prokázání aktivní znalosti přítomného času prostého průběhového a minulého prostého - budoucí čas s „will“ - minulý čas průběhový	
- umí reprodukovat krátké texty vlastními slovy s využitím známých gramatických struktur	- dialogy, rozhovory, učební texty	
- použije osvojené znalosti k získání konkrétní informace	- základní vztahy – existenciální (Kdo …?), prostorové (Kde …?, Kam …?), časové (Kdy …?), kvantitativní (Kolik …?)	*průřezová témata:* ▪ OSV - sociální rozvoj a komunikace
- dokáže reagovat na dané modelové situace	- slovní zásoba, fráze, idiomatické spojení (učebnice + doplňovací texty)	

Předmět: anglický jazyk **ročník: 9.**

Předmět:	ANGLICKÝ JAZYK	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- naučí se zpaměti příslušnou slovní zásobu - čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - identifikuje nové gramatické struktury a pojmenuje	- čtení příslušných textů z učebnice - poslech textů - výslovnostní cvičení	
- odhadne význam nových slov z kontextu a také na základě známých gramatických struktur - přeloží nový výraz, který vyhledá ve dvojjazyčném slovníku nebo ho objasní pomocí výkladového slovníku	- čtení neznámých textů (časopisy, nové články z učebnic nebo jiný doplňkový materiál podle výběru učitele) - práce se slovníkem	
- přeloží konverzační texty a použije slovní zásobu k vyjádření svých poznatků a zkušeností	- využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur, Kanada - New York	*průřezová témata:* ▪ MKV - kulturní diferenciace
- prokáže své porozumění správnou reakcí na promluvu	- reakce na sdělení, interview, plány na budoucí akce, rozhodnutí odmítnutí, rady, orientace ve městě – otázky a odpovědi na směr	
- aplikuje získané znalosti a demonstruje je v samostatném projevu	- Londýn a jeho pamětihodnosti - Velký požár v Londýně - školní pravidla v britských školách	
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- používání členů ve vztahu s budovami, ulicemi - používání přítomného času průběhového k vyjádření budoucnosti - předpřítomný čas - slovesa must, have, can, should	
- umí reprodukovat krátké texty vlastními slovy s využitím známých gramatických struktur	- dialogy, rozhovory, učební texty	
- použije osvojené znalosti k získání konkrétní informace	- základní vztahy – existenciální (Kdo …?), prostorové (Kde …?, Kam …?), časové (Kdy …?), kvantitativní (Kolik …?)	*průřezová témata:* ▪ OSV - sociální rozvoj a komunikace
- dokáže reagovat na dané modelové situace	- slovní zásoba, fráze, idiomatické spojení (učebnice + doplňovací texty)	

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu: 1.stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě.Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tématické okruhy:
Čísla a početní operace, Závislost, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Žáci každého ročníku pracují během vyučující hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.
V 1.ročníku – 4 vyuč.hodiny týdně
V 2.,3.,4.,5. ročníku – 5 vyuč.hodin týdně

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním nezbytných matem. vzorců a algoritmů,
- vytváření zásoby matem.nástrojů (metod řešení úloh, početních operací),
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matem.jazyka včetně symboliky,
- utváření kritérií hodnocení činnosti,
- aplikaci vzorců a početních výkonů při řešení slovních úloh v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti, k sebekontrole a přesnosti,
- samostatnému nalezení pravidel, kterými se řídí probírané matem. Jevy,

- provádění rozboru problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu,
- tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- Všestranné a účinné komunikaci
- Rozvíjení logického myšlení
- Výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, k srozumitelné a věcné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- rozvíjení schopnosti spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých,
- řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, k práci v týmu,
- vnímání vlastního pokroku.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- kritickému myšlení nad obsahy sdělení, k ohleduplnosti a taktu,
- hodnocení svojí práce a práce ostatních.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- poznávání a rozvíjení své schopnosti a uplatňování získaných vědomostí při profesní orientaci,
- správnému způsobu využití vybavení, techniky a pomůcek,
- vyhledávání a kombinaci informací z různých předmětů,
- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: matematika **ročník: 1.**

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 1.
očekávané výstupy	**Učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná číslice 0 - 10, umí je přečíst a zapsat - vytváří si představu o jednotlivých číslech na - základě názoru - počítá předměty v číselném oboru do 10 - seřazuje čísla podle velikosti - porovnává čísla od 0 do 10 - vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose - orientuje se v číselné řadě do 10 - zná a používá matematické symboly +, -, =, <, > - zapisuje, čte a řeší příklady na sčítání a odčítání do 10 - řeší jednoduché slovní úlohy - počítá a současně zakresluje do připravených obrázků	- číselná řada 0 – 10 - počítání předmětů v číselném oboru 0 – 10 - vztahy větší, menší, rovno - znaménka +, -, =, <, > - slovní úlohy - sčítání a odčítání do 10 - barevné počítání	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská společnost a škola - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - barevná matematika - spojovačky ▪ Pč - matematické divadlo, - peníze
- zná číslice 10 - 20, umí je přečíst a zapsat - seřazuje čísla podle velikosti - počítá předměty v číselném oboru do 20 - porovnává čísla od 10 do 20 - porovnává počty věcí v běžných situacích - provádí rozklad na desítky a jednotky - zobrazuje čísla do 20 na číselnou osu - sčítá do 20 bez přechodu přes 10 - odčítá do 20 bez přechodu přes 10 - používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací	- číselná řada 10 – 20 - počítání předmětů v číselném oboru 10 – 20 - porovnávání čísel v číselném oboru 10 – 20 - rozklad na desítky a jednotky - sčítání do 20 bez přechodu přes 10 - odčítání do 20 bez přechodu přes 10 - slovní úlohy - doplňovačky a rébusy	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - barevná matematika ▪ Pč - matematická kolečka a čtverečky
- orientuje se ve vztazích o n-méně, o n-více - řeší složitější slovní úlohy - orientuje se v zadání slovních úloh - ve slovních úlohách aplikuje osvojené početní operace - doplňuje tabulky, schémata podle určitého pravidla		
- rozeznává a pojmenovává geometrické tvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) - kreslí, modeluje geometrické útvary v rovině - třídí geometrické útvary podle	- základní rovinné útvary - geometrická tělesa	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání - mezilidské vztahy, - komunikace

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 1.
očekávané výstupy	**Učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
tvaru a velikosti - rozeznává a pojmenovává geometrická tělesa (koule, krychle, kvádr, válec) - modeluje a kreslí jednoduchá tělesa		- řešení problémů a rozhodovací dovednosti *mezipředmě1tové vztahy:* ▪ Vv - matematické omalovánky ▪ Pč – krychle
- umí se orientovat v prostoru - rozumí pojmům (vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za)	- orientace v prostoru	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - slovní úlohy
- orientuje se v čase - zná jednotky délky (m , cm) - zná jednotku obsahu (l) - zná jednotku váhy (kg) - porovnává velikosti a vzdálenosti	- jednotky času (den, hodina, minuta) - jednotky délky (m, cm) - jednotka obsahu (l) - jednotka váhy (kg)	

Předmět: matematika **ročník: 2.**

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá učivo první třídy	- opakování – počítání do dvaceti po jedné,desítky a jednotky,porovnávání čísel,sčítání a odčítání,řešení slovních úloh,přičítání k číslu 10,sčítání a odčítání ve druhé desítce bez přechodu přes základ 10,	*průřezová témata:* ▪ OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (skupiny), *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - znázornění (slovní úlohy),
- kreslí křivé a rovné čáry - rýsuje úsečku s krajními body	- geometrie, - bod a čáry, - čáry otevřené a uzavřené, - úsečka, - značení lomených čar.	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání, *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - geometrie (špejle, párátka),

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- sčítá a odčítá v oboru do 20-ti s přechodem přes 10	- sčítání do dvaceti s přechodem přes · základ 10, · mističkové počítadlo, · slovní úlohy,	*průřezová témata:* ▪ Ev – vztah člověka k prostředí (slovní úlohy),
- poznává geometrická tělesa v praxi - modeluje tělesa (krychle, kvádr, koule, kužel, jehlan)	- geometrie, - geometrické útvary, - geometrická tělesa – stěna, hrana, vrchol,	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání a sebepojetí (měření), *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - geometrická tělesa (špejle),
- odčítá v oboru do 20-ti s přechodem přes základ 10	- odčítání do dvaceti s přechodem přes základ 10, - mističkové počítadlo, - slovní úlohy,	*průřezová témata:* ▪ EV – základní podmínky života (slovní úlohy), *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - určování času,
- řeší samostatně příklady se závorkami	- počítání se závorkami, - řešení složených slovních úloh,	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská společnost a škola (slovní úlohy), *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - slovní úlohy (ovoce, květiny),
- spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně) - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti apod.) s daným počtem prvků do 100 - porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapíše pomocí symbolů - používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh	- počítání do sta - počítání do sta po desítkách - porovnávání desítek - čtení a zápis čísel - počítání do sta po jedné - sčítání po desítkách - odčítání po desítkách - rozklad čísla na desítky a jednotky	*průřezová témata:* ▪ OSV - mezilidské vztahy ▪ MKV - lidské vztahy (skupiny) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - lidské tělo (měření teploty, míra, váha)
- měří délku úsečky na cm	- měření - úvod k měření - měření úseček	*průřezová témata:* ▪ EV – základní podmínky života *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - měření šířky stříhaných proužků
- zaokrouhluje dané číslo na desítky - orientuje se na číselné ose	- zaokrouhlování na desítky - sčítání a odčítání do sta bez přechodu přes desítku - sčítání a odčítání do sta	*průřezová témata:* ▪ VDO - občan (nakupování)

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	s přechodem přes desítku	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - číselná osa (skoky zvířat)
- narýsuje osu souměrnosti - dokáže porovnat délku úseček - správně používá pravítko	- geometrie - souměrnost - porovnávání úseček	*průřezová témata:* ▪ OSV - hodnotí postoje, praktická etika ▪ MDV - práce v realizačním týmu *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - měření (moje výška)
- ovládá spoje násobilek 2,3,4,5 - užívá násobení v praktických situacích - řeší slovní úlohy na násobení	- násobení - příprava na násobení na souborech různých předmětů - řady násobků daného čísla - automatizace násobilek 2,3,4,5 - násobení nulou a číslem jedna - záměna činitelů	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace (pomoc spolužákovi) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv – znázornění ▪ Pč - výroba pomůcek pro výuku násobení
- dokáže určit objem a hmotnost	- litr - kilogram,	*průřezová témata:* ▪ EV - základní podmínky života *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - statek (zem. Výrobky - objem, hmotnost)
- dokáže dělit v oboru násobilek 2,3,4,5 - užívá dělení v praktických situacích - řeší slovní úlohy na dělení	- dělení - příprava na dělení - automatizace dělení v oboru probraných násobilek - dělení nuly a dělení číslem jedna	*průřezová témata:* ▪ OSV - kooperace a kompetice (skupinky) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - znázornění ▪ Pč - pomůcky pro dělení
- řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům (sčítání, násobení) - užívá závorky - řeší slovní úlohy na vztahy n-krát více, n-krát méně - ovládá násobení a dělení v oboru násobilek 6, 7, 8, 9, 10	- slovní úlohy - řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahu n-krát více, n-krát méně	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí (slovní úlohy) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv – obchod (nakupování, slovní úlohy)
- zná časové jednotky (hodina, minuta, sekunda)	- čtení údajů na hodinách včetně digitálních	*průřezová témata:* ▪ OSV- rozvoj schopností a poznávání

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- čte časové údaje na různých typech hodin	- sledování jednoduchých závislostí na čase např. změna teploty, příchod a odchod do školy, délka vyučovací hodiny, délka přestávky, doba snídaně, oběda, večeře, délka spánku	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - určování času, režim dne

Předmět: matematika ročník: 3.

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky	- malá násobilka	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání
- sčítá a odčítá dvojciferná čísla zpaměti - sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně - řeší slovní úlohy v oboru do sta	- počítání v oboru do sta	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace
- zapisuje a přečte čísla do tisíce - porovnává a setřídí vzestupně a sestupně čísla do tisíce - zakreslí čísla do tisíce na číselné ose - sčítá a odčítá zpaměti i písemně - řeší slovní úlohy v oboru do tisíce - seznámí se se zaokrouhlováním na desítky	- počítání v oboru do tisíce	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská společnost a škola *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv - tělovýchovné chvilky
- zná význam symbolu = - řeší jednoduché rovnice	- rovnice	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání
- zná jednotky délky mm, cm, dm, m - jednotky délky používá k měření - změří rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádří je ve vhodných jednotkách	- jednotky délky	*průřezová témata:* ▪ EGS - objevujeme Evropu a svět *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - obrázky z geom.tvarů

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec - zná pojem opačná polopřímka - zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem - zná význam pojmu průsečík a umí ho určit - pozná jehlan a kužel	- geometrie	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - správné vyjadřování

Předmět: matematika ročník: 4.

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- přečte a zapíše čísla do 10 000 - orientuje se na číselné ose od 0 do 10 000 - násobí a dělí čísly 100 a 1000 - porovnává čísla v oboru od 0 do 10 000 - sčítá a odčítá zpaměti v oboru od 0 do 10 000 - zaokrouhluje čísla od 0 do 10 000 - písemně sčítá a odčítá v oboru od 0 do 10 000 - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem v oboru od 0 do 10 000	- **přirozená čísla v oboru od 0 do 10 000** - číselná osa od 0 do 10 000 - násobení a dělení čísly 100 a 1000 - porovnávání čísel v oboru od 0 do 10 000 - sčítání a odčítání zpaměti v oboru od 0 do 10 000 - zaokrouhlování čísel v oboru od 0 do 10 000 - písemné sčítání a odčítání v oboru od 0 do 10 000 - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem v oboru od 0 do 10 000 - písemné dělení jednociferným dělitelem beze zbytku i se zbytkem v oboru od 0 do 10 000	*průřezová témata:* ▪ OSV -rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ V - určování letopočtů historických událostí
- rozkládá čísla v desítkové soustavě - porovnává čísla do milionu - zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - pamětně sčítá a odčítá čísla do milionu - písemně sčítá a odčítá čísla do milionu - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným činitelem - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - počítá se závorkami - vypočítá aritmetický průměr - provádí odhad a kontrolu svého výpočtu	- **přirozená čísla v oboru do 1 000 000** - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - porovnávání čísel do 1 000 000 - zaokrouhlování čísel do 1 000 000 - pamětné sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 - písemné sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 - pamětné násobení a dělení do 1 000 000 jednociferným číslem - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem - počítání se závorkami - aritmetický průměr - odhad a kontrola výpočtu	*průřezová témata:* ▪ OSV - kooperace a kompetice (práce ve skupinách) *mezipředmětové vztahy:* ▪ V - určování časových údajů, vzdáleností

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná jednotky délky, hmotnosti, času, objemu - převádí dané jednotky	- **jednotky měr**	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - jednotky měr v praktickém životě ▪ Aj - jednotky měr ve Velké Británii
- přečte zlomky - názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku - sčítá zlomky se stejným jmenovatelem - vypočítá zlomek z čísla	- **zlomky** - celek, část, zlomek - čitatel, jmenovatel, zlomková čára - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - sčítání zlomků se stejným jmenovatelem - výpočet zlomku z čísla	*průřezová témata:* ▪ OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - stříhání různých útvarů na poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny
- řeší jednoduché a složené slovní úlohy na dva až tři početní výkony - provádí zkrácený zápis s neznámou	- **slovní úlohy**	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - vymýšlení slovních úloh týkajících se životního prostředí
- sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru - používá kalkulátor ke kontrole	- **počítání na kalkulátoru**	*průřezová témata:* ▪ OSV - seberegulace a sebeorganizace *mezipředmětové vztahy:* ▪ V - výpočet vzdálenosti mezi městy
- určí vzájemnou polohu dvou přímek: rovnoběžky, různoběžky, kolmice - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, různoběžky, kolmice - narýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník, - narýsuje kružnici, kruh s daným středem a poloměrem - sestrojí střed úsečky - graficky sčítá a odčítá úsečky - zná vlastnosti obdélníku a čtverce	- **geometrie** - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice, kruh - střed úsečky - grafický součet a rozdíl úseček - vlastnosti obdélníku, čtverce - obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku - osová souměrnost - obsah čtverce a obdélníku ve	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - vyrábění jednotlivých geom.útvarů z papíru ▪ Vv - malba geom. útvarů

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku - pozná a nakreslí souměrný útvar, určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. - určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě - užívá jednotky obsahu - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce - vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě	čtvercové síti - jednotky obsahu mm², cm², m² - síť kvádru, krychle	

Předmět: matematika ročník: 5.

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zapíše a přečte čísla do 1 000 000 - orientuje se na číselné ose v oboru do milionu - sčítá a odčítá zpaměti i písemně do milionu - násobí deseti, stem, tisícem - zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce a statisíce - násobí písemně trojciferným činitelem - dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem - řeší slovní úlohy v oboru do milionu	- **počítání do 1 000 000**	*průřezová témata:* - EGS - objevujeme svět a Evropu *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč- výroba číselné osy ▪ V - slovní úlohy - časová osa
- převádí jednotky času a objemu - vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji	- **jednotky**	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah k prostředí – lidské aktivity a problémy životního prostředí (prolíná učivem v řešení slovních úloh)

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pracuje s údaji v cenících apod.		*mezipředmětové vztahy:* ▪ V - cestujeme – jízdní řády
- zná římské číslice I až X, L, C, D, M - přečte kapitoly a letopočet	- **římské číslice**	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - číslovky ▪ V - letopočty, panovníci
- zná pojem zlomek - pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu	- **zlomky**	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný - sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník - sestrojí čtverec, obdélník - změří a vypočítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku - pozná a pojmenuje čtyřúhelníky - zapíše, použije data z grafu ve čtvercové síti - vypočítá obsah čtverce a obdélníka - dbá na přesnost a čistotu rýsování	- **geometrie**	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání -kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč- geometrická tělesa - špejle

Předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:
- využití matematických znalostí v reálném životě,
- rozvoj logického a kritického usuzování,
- osvojení pojmů, matematických postupů,
- rozvoj systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti a tvořivosti,
- umět vyhledat a vyhodnotit data z tabulek a grafů,
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení.

Předmět je již svojí podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry a počtářské soutěže.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k
- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů,
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe,
- stručnému vyjadřování využívajícímu matematického jazyka včetně matematické symboliky,
- využívání prostředků výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k
- samostatnému uvažování a řešení problémů nabídkou dostatečného počtu úloh z reálného života,
- poznatku, že matematická úloha a nejen ona, má různé varianty řešení,
- nalézání a objevování různých variant řešení úloh,

- aplikaci známého a osvědčeného postupu řešení u obdobných nebo nových úkolů a problémů,
- provádění rozboru úkolu (problému), tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k
- zdůvodnění matematického postupu,
- vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu,
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k
- spolupráci ve skupině,
- schopnosti sebekontroly a věcné argumentaci.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k
- respektování názoru ostatních,
- zodpovědnému rozhodnutí podle dané situace,
- formování volních a charakterových rysů.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k
- zdokonalování grafického projevu,
- efektivitě při organizování vlastní práce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: matematika **ročník: 6.**

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	Rozšířené opakování - přirozená čísla	
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provede všechny početní operace s přirozenými čísly zpaměti a písemně - umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose - zaokrouhluje - matematizuje jednoduché reálné situace, problém vyřeší pomocí znalostí v oblasti oboru přirozených čísel	- zobrazení přirozených čísel na číselné ose - pojmy před, za, těsně před, těsně za, mezi atd. - čtení a zápis v desítkové soustavě - porovnávání přirozených čísel - je větší, menší, rovná se - zaokrouhlování přirozených čísel - početní operace s přirozenými čísly - sčítání, odčítání, násobení, dělení jednociferným dělitelem, dělení dvojciferným dělitelem - odhady výsledků , kontrola násobením - slovní úlohy s využitím operací s přirozenými čísly - čtení a sestavení jednoduché tabulky a diagramu - důraz na příklady řešící reálné situace	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace
	Geometrické útvary v rovině	
- užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka a úsečka - provádí jednoduché konstrukce (kolmice, rovnoběžky) - převede jednotky délky - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - charakterizuje a třídí základní geometrické útvary	- rovina, bod, úsečka, polopřímka, přímka, kružnice, kruh - jednoduché konstrukce: rovnoběžky, kolmice - délka úsečky, měření, jednotky délky - převody jednotek - obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání (určení obvodu pozemku apod.) *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - měření délky
	Desetinná čísla	
- čte, zapisuje, porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - provede všechny početní operace s přirozenými čísly zpaměti a písemně - využívá znalosti násobení a dělení 10, 100 a 1000 pro převody jednotek - provádí odhady výsledků - provádí kontrolu výpočtů – zpětná vazba - umí vypočítat aritmetický průměr	- čtení a zápis desetinných čísel - 0.001 , vyznačení desetinných čísel na číselné ose (porovnávání desetinných čísel - více vpravo, více vlevo ,znaky pro porovnávání čísel) - zaokrouhlování desetinných čísel - na desetiny, setiny, celky - sečítání a odčítání desetinných čísel - prohloubení dovedností z 5.ročníku - násobení a dělení desetinných	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita, řešení problémů a dovedností (odhad a určení, např. ceny nákupu) *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - využití převodů při řešení příkladů

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- řeší běžné situace z praxe pomocí desetinných čísel	čísel - přirozeným číslem - 10, 100, 1000 - posunutí desetinné čárky - desetinným číslem – kontrola kalkulačkou - slovní úlohy, úlohy z praxe - převody jednotek (délky) - aritmetický průměr	
	Úhel a jeho velikost	
- rozumí pojmu úhel - narýsuje a změří úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - umí sčítat a odčítat úhly ve stupních a minutách - pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastnosti - rozumí pojmu mnohoúhelník	- pojem úhel, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - sčítání, odčítání úhlů - násobení, dělení úhlu dvěma - vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky – pojem pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník	*průřezová témata:* ▪ OSV - seberegulace a sebeorganizace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - určování zeměpisné polohy
	Osová souměrnost	
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné	- osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary	
	Dělitelnost přirozených čísel	
- zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N	- násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočísla, čísla složená - čísla soudělná a nesoudělná - rozklad čísla na prvočinitele - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel	
	Obsah čtverce a obdélníku Povrch a objem krychle a kvádru	
- zná a umí převádět jednotky obsahu - umí vypočítat obsah čtverce, obdélníku a složitějších útvarů - charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) - umí načrtnout a narýsovat síť a zní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a	- jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) - kvádr, krychle, sítě těles - zobrazování těles - povrch krychle, kvádru - jednotky objemu - objem krychle, kvádru	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání (obsah pokoje, pozemku..)

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
kvádru ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kvádru - zná a umí převádět jednotky objemu - odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru - slovní úlohy		
	Závěrečné opakování	

Předmět: matematika **ročník: 7.**

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	Opakování učiva 6.ročníku	
	Trojúhelník	
- určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti - pojmenuje, znázorní a správně užívá pojmy (strana, výška, vnitřní úhly..) - umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - umí sestrojit kružnici opsanou a vepsanou	- pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly v trojúhelníku - výšky, těžnice, střední příčky - konstrukce trojúhelníku (sss) - kružnice opsaná a vepsaná	
	Zlomky	
- zapisuje zlomkem část celku - umí vyjádřit racionální číslo více způsoby a vzájemně je převádět (zlomky, desetinné číslo) - porovná zlomky - provede všechny početní operace s racionálními čísly - matematizuje jednoduché životní situace - umí řešit jednoduché slovní úlohy z praxe	- čtení a zápis zlomku - znázornění zlomku na číselné ose - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - rozšíření a krácení zlomku, zlomek v základním tvaru - porovnávání zlomků - početní operace se zlomky - smíšené číslo - jednoduché slovní úlohy se zlomky	*mezipředmětové vztahy:* ▪ F, Ch, D - numerické výpočty ▪ Pč - využití práce se zlomky v receptech
	Shodnost a středová souměrnost	
- zvládá základní dovednosti při rýsování jednoduchých geometrických útvarů a rozhoduje o jejich shodnosti (čtyřúhelníky, trojúhelníky, kružnice…) - umí převody požadovaných jednotek - zvládá určení osy souměrnosti geometrických obrazců ve	- určování shodných útvarů pomocí průsvitky - shodnost trojúhelníků - vyvození vět SSS, SUS, USU - konstrukce trojúhelníku pomocí jednotlivých vět - tři kroky konstrukce – rozbor, zápis konstrukce, konstrukce - využití vět o shodnosti	*průřezová témata:* ▪ OSV - seberegulace a sebeorganizace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - stříhání vloček

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
čtvercové síti - ovládá základní řešení geometrických úloh a matematickou symboliku zápisu řešení - umí použít potřebnou větu o shodnosti pro konstrukci trojúhelníku - pochopí středovou souměrnost a sestrojí obraz geometrického útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	trojúhelníku při reálných situacích - zopakování osové souměrnosti - vyvození středové souměrnosti - konstrukce základních geometrických útvarů ve středové souměrnosti - středově souměrné útvary a jejich využití	
	Celá čísla	
- rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - provede početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel - početní operace s nezápornými a zápornými racionálními čísly	- čísla kladná, záporná, nula - zobrazení celých čísel na číselné ose - porovnávání celých čísel - absolutní hodnota - čísla navzájem opačná - početní operace s celými čísly - slovní úlohy s celými čísly	*průřezová témata:* ▪ OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - teplotní rozdíly
	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	
- umí porovnat dvě veličiny poměrem - dělí celek na části v daném poměru - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - umí aplikovat poměr na jednoduché úlohy z praxe - umí použít měřítko při práci s mapou a při sestavování jednoduchých plánků - umí rozpoznat přímou a nepřímou úměrnost a používat je při řešení slovních úloh, jak úsudkem, tak trojčlenkou	- vyjádření poměru podílem a zlomkem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení celku v daném poměru - měřítko mapy - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - využití přímé a nepřímé úměrnosti na jednoduchých úlohách z praxe - trojčlenka - využití trojčlenky při řešení jednoduchých slovních úloh, odhad výsledku	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání (práce s mapou, využití poměru v domácnosti - rozdělení peněz, kuchařský předpis, míchání barev…) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - využití práce s měřítkem plánu a mapy ▪ Ch - výpočty pomocí trojčlenky ▪ F - vztahy mezi veličinami (Pú – spotřeba benzínu, množství výrobků, ujeté km, Nú – stavba s různým počtem dělníků, přítoky)
	Čtyřúhelník	
- umí charakterizovat pojem rovnoběžníku	- rovnoběžník a jeho vlastnosti – obdélník, čtverec, kosodélník,	

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozlišuje různé typy rovnoběžníků - umí vyhledat potřebné vzorce v tabulkách, na PC - odhadne a vypočítá obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku - umí sestrojit rovnoběžník	kosočtverec - strany, vnitřní úhly, úhlopříčky rovnoběžníku - lichoběžník - obvod trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku - obsahy plošných útvarů pomocí čtvercové sítě - vzorce pro výpočet obsahu trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku - slovní úlohy - konstrukce rovnoběžníku – rozbor, zápis konstrukce, konstrukce	
	Tělesa	
- rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhadne a vypočítá povrch a objem hranolu	- pojem hranol – podstavy, boční stěny, vrcholy, hrany - n-boký hranol - síť hranolu – modely hranolů - objem a povrch trojbokých a čtyřbokých hranolů	
	Závěrečné opakování	

Předmět: matematika **ročník: 8.**

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	Opakování učiva 7. ročníku	
	Procenta	
- chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového výpočtu - umí vyjádřit část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy na procenta - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	- základ, procento, procentová část - 1% jako jedna setina celku 1% = 0,001 = 1/100 - rozdělení celku na části – polovina = 50%, čtvrtina = 25% atd. - zápis počtu procent desetinným číslem - výpočet procentové části, základu a počtu procent - využití trojčlenky při řešení příkladů - slovní úlohy z praxe (úroky)	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita, komunikace (zlevnění a zdražení zboží) ▪ Ev - lidské aktivity a problémy životního prostředí (stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ch - koncentrace roztoků
	Druhá mocnina a odmocnina	
- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky	- pojem druhá mocnina a odmocnina - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin	

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- používá druhou mocninu a odmocnin ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo	- určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla	
	Pythagorova věta	
- rozliší odvěsny a přepony - analyzuje a řeší úkol tím, že provede jednoduchý rozbor formou náčrtku - využije Pythagorovu větu pro výpočet stran pravoúhlého trojúhelníka - umí využít Pythagorovu větu ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí jednoduché odhady	- Pythagorova věta – seznámit žáky se zněním věty, něco z historie matematiky, zápis Pythagorovy věty pro libovolný pravoúhlý trojúhelník - určit zda zadaný trojúhelník je pravoúhlý - výpočet odvěsny a přepony pravoúhlého trojúhelníka - úlohy z praxe na využití Pythagorovy věty	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání
	Mocniny s přirozeným mocnitelem	
- zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 \leq a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami přirozeným mocnitelem	- čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	*mezipředmětové vztahy:* ▪ F - zápis jednotek fyz. veličin
	Výrazy	
- rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy	- číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - zápis slovního textu pomocí výrazu - úpravy výrazů - vytýkání před závorku	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace
	Lineární rovnice	
- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou…) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení	- rovnost - vlastnosti rovnosti - lineární rovnice s 1 neznámou - výpočet neznámé ze vzorce - slovní úlohy	*průřezová témata:* ▪ EGS - objevujeme Evropu a svět (srovnání států - HDP, počet obyvatel,…) ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana životního prostředí) ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - vztahy mezi veličinami, řešení fyz. úloh
	Kruh, kružnice, válec	
- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - vypočítá obvod a obsah kruhu	- vzájemná poloha přímky a kružnice - konstrukce	*průřezová témata:* ▪ OSV - seberegulace a sebeorganizace

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- charakterizuje válec - umí sestrojit síť válce - vypočítá povrch a objem válce	- délka kružnice - obsah kruhu - pojem válec - síť válce - povrch válce - objem válce	*:*
	Závěrečné opakování	

Předmět: matematika **ročník: 9.**

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	Opakování učiva 8. ročníku	
	Konstrukční úlohy	
- umí sestrojit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,…) v konstrukčních úlohách	- jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy	*průřezová témata:* ▪ OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	Algebraické výrazy	
- rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců)	- úprava výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - výrazy s proměnnými	
	Soustavy rovnic	
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic	- řešení rovnice - opakování - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	*průřezová témata:* ▪ OSV - seberegulace a sebeorganizace *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - slovní úlohy o pohybu
	Funkce	
- zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh	- pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - D(f), H(f), vlastnosti funkce - lineární funkce - grafické řešení soustavy 2 lin. rovnic - kvadratická funkce - goniometrické funkce	
	Tělesa	
- charakterizuje jednotlivá tělesa - umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat	- kužel - jehlan - koule	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a

Předmět:	MATEMATIKA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vypočítá povrch a objem těles	- zobrazení, popis těles, modely - povrch a objem těles	poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - spotřeba materiálu ve stavebnictví
	Podobnost	
- rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	- podobnost - poměr podobnosti - věty o podobnosti trojúhelníků	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Z, Pč - plány
	Finanční matematika	
- řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	- jednoduché úrokování - slovní úlohy z praxe	*průřezová témata:* ▪ OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kreativita (plat, srážky, úroky,…)
	Statistika	
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	- základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí (stav ovzduší) ▪ EGS - objevujeme Evropu a svět (stav obyvatel, zdravotnictví, průmyslu,…) ▪ OSV - komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - třídění údajů
	Závěrečné opakování	

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu: 1. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky, orientovat se ve světe informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě.
Na I. stupni ZŠ jsou žáci vedeni k chápání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou a textem, učí se vyhledávat informace na internetu. Pro komunikaci se učí používat elektronickou poštu.
Předmět je vyučován v 5. ročníku I. stupně ZŠ (pak v 6.- 9. ročníku II. stupně ZŠ) po jedné hodině týdně. Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin. Výuka probíhá ve dvou počítačových učebnách, ojediněle ve třídě, popřípadě v odborné učebně.

Průřezová témata:
Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- pořizování si takových poznámek, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou (žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech).

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- tvořivému přístupu při řešení úloh a projektů, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více,
- samostatnému řešení úkolů, k jejich praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržování vžité konvence a pravidel komunikace,
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem (některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty).

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vytváření příjemné atmosféry, při vzájemné komunikaci k ohleduplnosti a taktu, k poskytování kolegiální pomoci, při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat a respektovat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržování legislativy a obecných morálních norem (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost apod.),
- kritickému přístupu k informacím získaných prostřednictvím internetu i jinými cestami, k ověřování zdrojů.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržovaní bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou,
- využívání ICT ve všech oblastech základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: informatika **ročník: 5**

Předmět:	**INFORMATIKA**	**ročník: 5.**
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- respektuje pravidla bezpečnosti práce s počítačem a postupuje poučeně v případě závady - korektně zacházení s počítačem	**Zacházení s počítačem** - bezpečnost práce v počítačové učebně - prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky - zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení a odhlášení v síti; postupy při běžných problémech	
- rozumí pojmům *hardware* a *software*, rozezná nejběžnější komponenty a zařízení počítače	**Vybavení počítače** - **technické = hardware** ▪ *základní jednotka* ▪ *přídavná zařízení* (monitor, klávesnice, myš, tiskárna, reproduktory) - **programové = software** ▪ příklady školního SW	*průřezová témata:* ▪ VDO - softwarové pirátství
- orientuje se na klávesnici - ovládá základní operace s myší - spustí a bezpečně ukončí výukový program, pracuje s ním	**Ovládání operač. systému Windows** - **práce s klávesnicí a myší** - části klávesnice, funkce nejdůležitějších kláves - operace s myší - **práce s okny**	*mezipředmětové vztahy:* ▪ různé předměty - práce s výukovými programy
- používá kreslící nástroje, namaluje obrázek a uloží jej do zvolené složky	**Bitmapový grafický editor (Malování)** - základní kreslící nástroje - malování obrázku, úprava obrázku - uložení vytvořeného obrázku, otevření obrázku pro změny, formát souboru	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - (podmořský svět, listy stromů...)
- napíše text, uloží do zvolené složky - otevře existující dokument, upraví vlastnosti písma a odstavce, vloží obrázek	**Textový editor** - zápis a oprava textu - úprava textu (písmo – typ, velikost, řez, barva, zarovnání odstavce) - uložení dokumentu, otevření dokumentu pro změny; formát souboru - vložení obrázku	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh, pravopis
- má povědomí o pojmech informace, informační zdroje, informační instituce	**Základní pojmy informační činnosti** - informace, informační zdroje (knihy, www stránky, e-mail, elektronické konference), informační instituce (knihovny, informační střediska)	

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- má povědomí o Internetu a jeho základních službách - předvídá možná nebezpečí v prostředí Internetu a předchází jim - orientuje se v internetovém prohlížeči - správně napíše adresu internetové stránky	**Internet** - Internet a jeho služby (www, elektronická pošta, chat, elektronický obchod,...) - pravidla o bezpečném využívání Internetu - **elektronická pošta** - **www stránky** (informační zdroje) ▪ orientace v dětských www stránkách ▪ správný zápis adresy ▪ jednoduché vyhledávání informací	*průřezová témata:* ▪ MDV - kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů ▪ OSV - pravidla komunikace ▪ EGS - vyhledávání a srovnávání informací o světě ▪ VDO - svoboda slova (i jeho nebezpečí), pluralita názorů; zákon o duševním vlastnictví *mezipředmětové vztahy:* ▪ vyhledávání www stránek o tématech z různých předmětů
- orientuje se ve struktuře složek - rozlišuje programy a dokumenty - najde dokument, otevře, uloží, přejmenuje ho, zkopíruje, přesune, odstraní	**Práce se složkami a soubory (**manažer **Tento počítač)** - orientace ve struktuře složek - práce se soubory (otevření, uložení, přejmenování, zkopírování, přesun, odstranění - ochrana dat před poškozením, ztrátou a zneužitím	

Předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky, orientovat se ve světe informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Předmět je vyučován v 5.- 9. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin. Ve všech ročnících probíhá výuka ve dvou počítačových učebnách, ojediněle ve třídě, popřípadě v odborné učebně.

V předmětu Informatika jsou integrovány kapitoly Volba povolání a Vstup na trh práce z předmětu Člověk a svět práce (8. a 9. ročník).
S předmětem Informatika souvisí volitelné předměty, Grafika (7. ročník), Digitální fotografie (8. ročník) a Počítač ve službách podnikání (9. ročník).

Průřezová témata:

Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- pořizování si takových poznámek, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou (žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech).

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- tvořivému přístupu při řešení úloh a projektů, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více,
- samostatnému řešení úkolů, k jejich praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržování vžité konvence a pravidel komunikace,
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem (některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty).

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vytváření příjemné atmosféry, při vzájemné komunikaci k ohleduplnosti a taktu, k poskytování kolegiální pomoci, při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat a respektovat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržování legislativy a obecných morálních norem (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost apod.),
- kritickému přístupu k informacím získaných prostřednictvím internetu i jinými cestami, k ověřování zdrojů.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržovaní bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou,
- využívání ICT ve všech oblastech základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: informatika **ročník: 6.**

Předmět:	**INFORMATIKA**	**ročník: 6.**
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- respektuje pravidla bezpečnosti práce s počítačem a postupuje poučeně v případě závady - korektně zacházení s počítačem	**Zacházení s počítačem** - bezpečnost práce v počítačové učebně - prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky - zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení a odhlášení v síti; postupy při běžných problémech	
- vysvětlí pojmy hardware a software, pojmenuje nejběžnější komponenty a zařízení počítače - rozezná vstupní a výstupní zařízení - orientuje se ve školním softwaru - má povědomí o jeho zařazení do odpovídajících kategorií	**Vybavení počítače** - **technické = hardware** ▪ *základní jednotka* – (základní deska, procesor, operační paměť, pevný disk, zdroj, mechaniky) ▪ *přídavná zařízení* - vstupní zařízení (klávesnice, myš, herní ovládače, skener, mikrofon, digitální fotoaparát, kamera …) - výstupní zařízení (monitor, tiskárna, sluchátka, reproduktory …) - **programové = software** ▪ operační systémy ▪ aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, hry…)	*průřezová témata:* ▪ VDO - softwarové pirátství *mezipředmětové vztahy:* ▪ různé předměty - práce s výukovými programy
- orientuje se na klávesnici, ovládá myš - pracuje s okny - uspořádává si je pro svou práci	**Ovládání operač. systému Windows** - **orientace na klávesnici**, důležité klávesy (Enter, Esc, Delete, Backspace, kurzorové šipky, Shift, CapsLock, NumLock...) - **práce s myší** (klik, dvojklik, uchopení a tažení, klik pravým tlačítkem – místní nabídka) - **práce s okny** (zavřít, minimalizovat, maximalizovat, obnovit do původní velikosti, změnit velikost okna, přesun okna, přepínání mezi okny, rolování obsahem okna)	*mezipředmětové vztahy:* ▪ práce s výukovými programy (pro různé předměty)
- orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky - vytvoří prázdní soubor, vytvoří složku, přejmenuje je, zkopíruje,	**Práce se soubory a složkami** (manažery **Tento počítač** a **Průzkumník**) - orientace ve struktuře složek na	

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
přesune, odstraní	logickém disku; cesta k souboru (ke složce) - práce se soubory a složkami: vytvoření, přejmenování, kopírování, přesun a odstranění - ochrana dat před poškozením, ztrátou a zneužitím	
- používá kreslící nástroje, namaluje obrázek a uloží jej do zvolené složky	**Bitmapový grafický editor** - příklady bitmapových editorů - základní kreslící nástroje - malování obrázku, úprava obrázku - uložení vytvořeného obrázku, otevření obrázku pro změny	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - vlajky ▪ M - rovinné útvary - projekt Roční období, které mám nejraději
- zná funkce důležitých kláves pro práci s textem - napíše text, člení ho do odstavců, do textu vloží obrázek, tabulku, dokument uloží do zvolené složky - najde a otevře existující dokument, upraví ho a pak uloží na stejné místo pod jiným názvem - vytvoří dokument na zadané téma s nadpisem, obrázkem, tabulkou	**Textový editor** - příklady textových editorů - zápis a oprava textu - úprava textu (formát písma a odstavce) - uložení dokumentu, otevření dokumentu pro změny - práce s bloky textu (označení bloku, kopírování, vyjmutí, přesun) - základní typografická pravidla (mezery za interpunkčními znaky) - vložení obrázku (ohraničení, obtékání) - tvorba tabulek, úpravy vzhledu	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh, pravopis ▪ Vv - dokumenty s obrázky (plakáty, pozvánky)
- má povědomí o pojmech informace, informační zdroje, informační instituce a o společenském toku informací	**Základní pojmy informační činnosti** - informace, informační zdroje (knihy, www stránky, e-mail, elektronické konference), informační instituce (knihovny, informační střediska) - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)	
- má povědomí o Internetu a jeho základních službách - předvídá možná nebezpečí v prostředí Internetu a předchází jim - napíše a odešle zprávu, přečte si došlou zprávu, odpoví na ni, příp. přepošle někomu dalšímu - orientuje se v internetovém prohlížeči - vyhledá stránku o určitém tématu, zjištěné informace uloží	**Internet** - Internet a jeho služby (www, elektronická pošta, chat, elektronický obchod,...) - pravidla o bezpečném využívání Internetu - **elektronická pošta** ▪ čtení , posílání a přeposílání e-mailů - **www stránky** ▪ orientace a pohyb na www stránkách ▪ správný zápis adresy ▪ jednoduché vyhledávání	*průřezová témata:* ▪ MDV - kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů ▪ OSV - pravidla komunikace ▪ EGS - vyhledávání a srovnávání informací o světě ▪ VDO - svoboda slova (i jeho nebezpečí), pluralita názorů - zákon o duševním vlastnictví

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	▪ ukládání z www stránek (část textu, obrázek) - duševní vlastnictví a zákon o duševním vlastnictví, copyright, informační etika	*mezipředmětové vztahy:* ▪ vyhledávání www stránek o tématech z různých předmětů
- na dané téma vyhledá informace, které zpracuje v textovém a grafickém editoru - vytvoří dokument, který splňuje stanovené požadavky a respektuje zákon o duševním vlastnictví	**Práce s informacemi** - vyhledávání informací a jejich zpracování podle zadaných požadavků	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh, pravopis ▪ P - seminární práce Příroda v okolí mého bydliště ▪ nebo Z - Moje město ▪ nebo D - Starověký Egypt, Řím; Velká Morava

Předmět: informatika ročník: 7

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- respektuje pravidla bezpečnosti práce s počítačem a postupuje poučeně v případě závady - korektně zacházení s počítačem	**Zacházení s počítačem** - bezpečnost práce v počítačové učebně - prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	
- vysvětlí pojmy hardware a software - pojmenuje a vysvětlí funkci nejběžnějších komponent základní jednotky a přídavných zařízení počítače - přídavná zařízení dělí na vstupní a výstupní - orientuje se ve školním softwaru, třídí ho do odpovídajících kategorií	**Vybavení počítače** - **technické = hardware** ▪ *základní jednotka* – (základní deska, procesor a jeho výkon (GHz), operační paměť, pevný disk a jejich kapacity (GB), zdroj, mechaniky, karty, porty) ▪ *přídavná zařízení* - vstupní zařízení (klávesnice, myš, herní ovládače, skener, mikrofon, digitální fotoaparát, kamera, videokamera …) - výstupní zařízení (monitor, tiskárna, sluchátka, reproduktory …) - **programové = software** ***kategorie:*** ▪ operační systémy ▪ aplikace (textové editory, grafické editory, prezentační programy, tabulkové procesory, výukové programy, hry…) ▪ utility, systémové utility	*průřezová témata:* ▪ VDO - softwarové pirátství, - zákon o duševním vlastnictví *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - převody jednotek ▪ různé předměty - práce s výukovými programy

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	▪ antivirové programy ***autorská práva, licence***	
- orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky - vytvoří prázdní soubor, vytvoří složku, přejmenuje je, zkopíruje, přesune, odstraní	**Práce se soubory a složkami** - orientace ve struktuře složek na logickém disku; cesta k souboru (ke složce) - práce se soubory a složkami: vytvoření, přejmenování, kopírování, přesun a odstranění - ochrana dat před poškozením, ztrátou a zneužitím	
- vytvoří textový dokument a upraví jeho vzhled - vloží obrázek a tabulku - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem - má povědomí o stylech, jejich používání a generování obsahu	**Textový editor** - vzhled stránky, záhlaví a zápatí - formát písma a odstavce - vložení obrázku - vložení a úprava tabulky - styly – přidělení, úprava, vytvoření nového stylu - generování obsahu	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh, pravopis - rozsáhlejší společný projekt, např. úvodní číslo třídního časopisu
- využívá síťovou tiskárnu	**Počítačová síť** - přenos dat mezi stanicemi v šk. síti - využití síťových zařízení (tiskárna)	
- vysvětlí, co je Internet a jeho základní služby - předvídá možná nebezpečí v prostředí Internetu a předchází jim - napíše a odešle zprávu, přečte si došlou zprávu, odpoví na ni, příp. přepošle někomu dalšímu - k odesílanému e-mailu připojí přílohu, přijme přílohu z došlé zprávy - orientuje se v internetovém prohlížeči - vyhledá stránku o určitém tématu, zjištěné informace uloží a zpracuje v souladu se zákonem o duševním vlastnictví	**Internet** - Internet a jeho služby (www, elektronická pošta, chat, el. konference, elektr. obchod, elektr. banka...) - pravidla o bezpečném využívání Internetu - **elektronická pošta** ▪ čtení , posílání a přeposílání e-mailů ▪ přílohy v e-mailech (připojení přílohy k zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy) - **www stránky** ▪ příklady prohlížečů www stránek ▪ orientace a pohyb na www stránkách ▪ metody a nástroje vyhledávání informací ▪ ukládání z www stránek (celá stránka, část textu, obrázek) - duševní vlastnictví a zákon o duševním vlastnictví, copyright, informační etika	*průřezová témata:* ▪ MDV - kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů ▪ OSV - pravidla komunikace ▪ MKV - komunikace s lidmi z různých kultur ▪ EGS - vyhledávání a srovnávání informací o světě ▪ VDO - svoboda slova (i jeho nebezpečí), pluralita názorů, - zákon o duševním vlastnictví *mezipředmětové vztahy:* ▪ vyhledávání www stránek o tématech z různých předmětů
- vytvoří jednoduchou prezentaci - využívá technologií textových polí, šablony, vkládá obrázky, uplatňuje animaci, časování	**Prezentační program** - základní orientace v programu - využití technologie textových polí - šablony - animace - časování	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vz - Naše rodina (rodokmen) ▪ D - prezentace

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
		Historické stavby v našem městě
- na dané téma vyhledá informace, které zpracuje v textovém a grafickém editoru, uplatní základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - vytvoří dokument, který splňuje stanovené požadavky a respektuje zákon o duševním vlastnictví	**Práce s informacemi** - vyhledávání informací a jejich zpracování podle zadaných požadavků.	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh, pravopis ▪ Z nebo P nebo F - seminární práce

Předmět: informatika ročník: 8.

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- respektuje pravidla bezpečnosti práce s počítačem a postupuje poučeně v případě závady - korektně zacházení s počítačem	**Zacházení s počítačem** - bezpečnost práce v počítačové učebně - prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	
- má povědomí o historickém vývoji počítačů - uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky (miniaturizace, zvyšování výkonu a kapacit)	**Vývoj počítačů** - historický vývoj počítačů (od sálových počítačů po dnešní osobní počítače)	*mezipředmětové vztahy:* ▪ D - 2. světová válka až současnost
- vysvětlí pojmy hardware a software - pojmenuje a vysvětlí funkci komponent základní jednotky - zná jednotky, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita pamětí - pojmenuje a vysvětlí funkci přídavných zařízení počítače, dělí je na vstupní a výstupní - orientuje se v nejběžnějším softwaru, třídí ho do odpovídajících kategorií, které umí charakterizovat	**Vybavení počítače** - **technické = hardware** *základní jednotka* ▪ komponenty zákl. jednotky ▪ funkce procesoru, operační paměti a pevného disku a jejich vliv na výkon počítače; jednotky (výkon procesorů a kapacita pamětí) *přídavná zařízení* ▪ vstupních a výstupní zařízení (příklady; princip činnosti některých zařízení) - **programové = software** ***kategorie (***operační systémy, aplikace , utility, systémové utility, antivirové programy, komprimační programy *autorská práva, licence*	*průřezová témata:* ▪ VDO - softwarové pirátství, - zákon o duševním vlastnictví *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - převody jednotek ▪ různé předměty - práce s výukovými programy
- uspořádává si data na určeném místě místního disku	**Práce se soubory a složkami** - orientace ve struktuře složek na logickém disku; cesta k souboru (ke složce) - práce se soubory a složkami	

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- ochrana dat před poškozením, ztrátou a zneužitím	
- vytvoří textový dokument a upraví jeho vzhled - vloží obrázek a tabulku - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem - používá styly a generuje obsah	**Textový editor** - vzhled stránky, záhlaví a zápatí - formát písma a odstavce - vložení obrázku - vložení a úprava tabulky - styly – přidělení, úprava, vytvoření nového stylu - generování obsahu	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh, pravopis - rozsáhlejší společný projekt, např. další číslo třídního časopisu
- vytvoří jednoduchou prezentaci - využívá technologií textových polí, šablony, vkládá obrázky, uplatňuje animaci, časování - - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	**Prezentační program** - využití technologie textových polí - šablony - animace - časování	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vz - Vánoce u nás doma ▪ Z - Státy EU
- vytvoří tabulku, naplní ji hodnotami a upraví její vzhled - pomocí jednoduchých vzorců a funkcí provádí s daty jednoduché operace - na základě tabulky vytvoří graf - tabulku a graf vloží do textového editoru	**Tabulkové procesory** - základní orientace v programu - pojmy – buňka, adresa buňky (sloupec, řada) - pohyb na listu, mezi listy - označení oblasti buněk - vytvoření tabulky, zadávání dat, formát buňky - práce s jednoduchými vzorci a funkcemi (součet, rozdíl, násobení, dělení, průměr) - seřazení dat - vytvoření grafu na základě tabulky - vložení tabulky a grafu do textového editoru	*mezipředmětové vztahy:* ▪ M - jednoduché početní operace, grafy
- má povědomí o vývoji počítačových sítí, vidí souvislost s vývojem počítačů - sítě dělí podle základních kritérií (uvede příklady) - vyjmenuje základní topologie sítí a prostředky, kterými jsou počítače v síti propojeny	**Počítačové sítě** - *vývoj :* ▪ terminály ▪ architektura klient – server ▪ Internet (mezinárodní počítačová síť) - *dělení* : ▪ podle rozlohy – LAN, MAN, WAN ▪ podle propojení – kabel (metalické, optické), vzduchem (satelit, mikrovlny) ▪ podle režimu připojení – vytáčená linka, pevná linka ▪ základní topologie sítí ▪ druhy síťových prostředků	
- vysvětlí, co je Internet (navazuje na poznatky o počítačových sítích.) a jeho základní služby - předvídá možná nebezpečí v	**Internet** - Internet a jeho služby (www, elektronická pošta, chat, el. konference, elektr. obchod, elektr.	*průřezová témata:* ▪ MDV - kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
prostředí Internetu a předchází jim - napíše a odešle zprávu, přečte si došlou zprávu, odpoví na ni, příp. přepošle někomu dalšímu - k odesílanému e-mailu připojí přílohu, přijme přílohu z došlé zprávy - orientuje se v internetovém prohlížeči - vyhledá stránku o určitém tématu, zjištěné informace uloží a zpracuje v souladu se zákonem o duševním vlastnictví	banka...) - pravidla o bezpečném využívání Internetu - **elektronická pošta** ▪ čtení , posílání a přeposílání e-mailů ▪ přílohy v e-mailech (připojení přílohy k zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy) - **www stránky** ▪ příklady prohlížečů www stránek ▪ orientace a pohyb na www stránkách ▪ metody a nástroje vyhledávání informací ▪ ukládání z www stránek (celá stránka, část textu, obrázek) - duševní vlastnictví a zákon o duševním vlastnictví, copyright, informační etika	▪ OSV - pravidla komunikace ▪ MKV - komunikace s lidmi z různých kultur ▪ EGS - vyhledávání a srovnávání informací o světě ▪ VDO - svoboda slova (i jeho nebezpečí), pluralita názorů, - zákon o duševním vlastnictví *mezipředmětové vztahy:* ▪ vyhledávání www stránek o tématech z různých předmětů ▪ SVĚT PRÁCE - Volba povolání
- vytvoří soubor jednoduchých www stránek propojených hypertextovými odkazy	**Tvorba www stránek** - orientace v editoru na tvorbu www stránek - písmo a pozadí - vložení obrázku - vytvoření hypertextového odkazu - vložení tabulky a její využití pro uspořádání textu a obrázků na stránce	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - Moje ZOO
- na dané téma vyhledá informace, které zpracuje pomocí školního softwaru - uplatní základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - vytvoří dokument, který splňuje stanovené požadavky a respektuje zákon o duševním vlastnictví	**Práce s informacemi** - analýzy tématu, vyhledávání informací a jejich zpracování podle zadaných požadavků	*Mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh, pravopis. ▪ Z nebo P nebo F - seminární práce

Předmět: informatika ročník: 9.

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- respektuje pravidla bezpečnosti práce s počítačem a postupuje poučeně v případě závady - korektně zacházení s počítačem	**Zacházení s počítačem** - bezpečnost práce v počítačové učebně - prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	
	Souhrn základního učiva	

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	(7. - 8. ročníku)	
- uspořádává si data na určeném místě místního disku	**Práce se soubory a složkami** - orientace ve struktuře složek, práce se soubory a složkami	
- pozná historický vývoj počítačů - uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky (miniaturizace, zvyšování výkonu a kapacit)	**Vývoj počítačů** - historický vývoj počítačů (od sálových počítačů po dnešní osobní počítače)	*mezipředmětové vztahy:* ▪ D - 2. světová válka až současnost
- vysvětlí pojmy hardware a software - pojmenuje a vysvětlí funkci komponent základní jednotky - zná jednotky, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita pamětí - pojmenuje a vysvětlí funkci přídavných zařízení počítače, dělí je na vstupní a výstupní - orientuje se v nejběžnějším softwaru, třídí ho do odpovídajících kategorií, které umí charakterizovat	**Vybavení počítače** - **technické = hardware** *základní jednotka* a její komponenty *přídavná zařízení* - **programové = software** ***kategorie (***operační systémy, aplikace, utility, systémové utility, antivirové programy, komprimační programy *autorská práva, licence*	*průřezová témata:* ▪ VDO - softwarové pirátství, - zákon o duševním vlastnictví *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - jednotky
- má povědomí o vývoji počítačových sítí, vidí souvislost s vývojem počítačů - chápe fungování počítačových sítí - sítě dělí podle základních kritérií (uvede příklady) - vyjmenuje základní topologie sítí a prostředky, kterými jsou počítače v síti propojeny	**Počítačové sítě** - *vývoj* - *dělení* (podle rozlohy, podle propojení, podle režimu připojení) - základní topologie sítí - druhy síťových prostředků	
- vysvětlí vznik a vývoj Internetu (navazuje na poznatky o počítačových sítích.) a jeho základní služby - předvídá možná nebezpečí v prostředí Internetu a předchází jim - elektronickou poštu používá pro komunikaci i pro odesílání příloh - WWW stránky používá jako zdroj informací	**Internet** - Internet a jeho služby (www, elektronická pošta, chat, el. konference, elektr. obchod, elektr. banka...) - pravidla o bezpečném využívání Internetu - **elektronická pošta** ▪ čtení , posílání a přeposílání e-mailů ▪ přílohy v e-mailech (připojení přílohy k zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy) - **www stránky** ▪ příklady prohlížečů www stránek ▪ orientace a pohyb na www stránkách ▪ metody a nástroje vyhledávání informací ▪ ukládání z www stránek (celá stránka, část textu, obrázek)	*průřezová témata:* ▪ MDV - kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů ▪ EGS - vyhledávání a srovnávání informací o světě ▪ VDO - svoboda slova (i jeho nebezpečí), pluralita názorů, - zákon o duševním vlastnictví ▪ EV - zdroj informací o životním prostředí, o vlivu člověka na životní prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ SVĚT PRÁCE - Vstup na trh práce

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- duševní vlastnictví a zákon o duševním vlastnictví, copyright, informační etika	
- vytvoří textový dokument a upraví jeho vzhled, vloží obrázek a tabulku - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem - používá styly a generuje obsah	**Textový editor** - vzhled stránky, záhlaví a zápatí - formát písma a odstavce - vložení obrázku - vložení a úprava tabulky - styly – přidělení, úprava, vytvoření nového stylu - generování obsahu	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh, pravopis
- vytvoří jednoduchou prezentaci, využívá technologií textových polí, šablony, vkládá obrázky, uplatňuje animaci, časování - - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	**Prezentační program** - využití technologie textových polí - šablony - animace - časování	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vz - Drogy, Antikoncepce ▪ Z - Dovolená mých snů
- vytvoří tabulku, naplní ji hodnotami a upraví její vzhled - pomocí jednoduchých vzorců a funkcí provádí s daty jednoduché operace - na základě tabulky vytvoří graf - tabulku a graf vloží do textového editoru	**Tabulkové procesory** - vytvoření tabulky, zadávání dat, formát buňky - práce s jednoduchými vzorci a funkcemi (součet, rozdíl, násobení, dělení, průměr) - seřazení dat - vytvoření grafu na základě tabulky - vložení tabulky a grafu do text. editoru	*mezipředmětové vztahy:* ▪ M - jednoduché početní operace, grafy
-	**Metodologie odborné písemné práce**	
- žáci utvoří týmy (příp. zůstanou jednotlivě), ve kterých budou zpracovávat poloodbornou práci	v průběhu měsíců leden - květen žáci zpracovávají poloodbornou práci (osvojují si tak postup zpracování písemné odborné práce)	*průřezová témata:* ▪ OSV - práce v týmu, poznávací schopnosti, kreativita ▪ MDV - role autora *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh
- každý tým si zvolí vhodné téma práce (jeho rozsah, hloubku, příp. prameny informací)	**1. Stanovení tématu** - šířka, hloubka tématu, limity při volbě tématu	*mezipředmětové vztahy:* ▪ volená témata mohou zasahovat do některého předmětu, např. D – Dějiny 20. století; Novodobé dějiny
- žáci si uvědomí šíři jím dostupných zdrojů informací, umí se v nich orientovat a vyhledávat - o nalezených pramenech pořídí stručný záznam	**2. Získávání informací** - prameny informací (ústní, písemné, obrazové, vlastní zkušenost) - zdroje informací (knihovny, informační střediska, archivy, www stránky …) - postup vyhledávání, výběru a získávání informací	*průřezová témata:* ▪ EGS - přístup k informacím ze světa, ▪ MDV - zdroje informací – kritické posuzování obsahu apod., ▪ VDO - mít na paměti, že na webu je svoboda

Předmět:	INFORMATIKA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- záznam o prameni informací	slova (ráj grafomanů, otázka relevance a validity informací), ▪ OSV - duševní vlastnictví, informační etika, autorský zákon, ▪ VDO - pochopení významu autorského zákona
- při čtení dodržuje základní zásady - při studiu pramenů informací vyhledává důležité pasáže, dělá si poznámky a výpisky, také využívá možností grafického zpracování textu - rozlišuje doslovný citát, parafrázi a vlastní myšlenky, u poznámek uvádí pramen informací	**3. Studium informací** - čtení (zásady, postup studia odborného pramene informací) - grafické zpracování textu (barevnost, podtrhávání, zatrhávání, …) - samostatné poznámky a výpisky (zásady rozlišení doslovného citátu, parafráze a vlastních myšlenek)	
- nastudované informace zpracuje do uceleného dokumentu - pro zpracování využívá textový a grafický editor, příp. tabulkový procesor - respektuje zadané požadavky	**4. Zpracování informací** - struktura písemného projevu (osnova, úrovně, logická struktura) - postup zpracování textu a obrazových příloh - požadavky na rozsah a úpravu dokumentu - informační etika, autorský zákon	*průřezová témata:* ▪ MDV - stavba sdělení (písemná odborná práce)
- každý tým dokončí výsledný dokument tak, aby splňoval formální i estetické nároky poloodborné písemní práce středního rozsahu	**5. Výstup** - typy odborných písemných prací - formální náležitosti a grafická úprava výsledné práce	
- týmy prezentují svou práci před ostatními spolužáky ve skupině	**6. Prezentace** - ústní projev (verbální a neverbální složka) - prezentační technika (SW, technika) - PowerPoint – tvorba jednoduché prezentace	*průřezová témata:* ▪ OSV - tvořivost, pravidla komunikace, ▪ VDO - prezentace, diskuse a argumentace
	Společné shrnutí a zhodnocení celého procesu tvorby odborné práce.	

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu: 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět prvouka se vyučuje v l. - 3. ročníku dvě hodiny týdně.

Prvouka patří do vzdělávací oblasti oboru Člověk a jeho svět, který je na 1. stupni členěn do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme
   - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

2. Lidé kolem nás
   - upevňování základů vhodného chování a jednání mezil lidmi
   - seznámení se základními právy a povinnostmi

3. Lidé a čas
   - orientace v dějích a čase

4. Rozmanitosti přírody
   - poznávání Země jako planety sluneční soustavy,
   - poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

5. Člověk a jeho zdraví
   - základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci
   - poučení o bezpečném chování v různých životních situacích
   - poznávání sebe na základně poznání člověka jako živé bytosti

Průřezová témata:

Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- objevování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by v budoucnu,
- mohli uspět,
- poznávání podstaty zdraví i příčiny nemocí,
- upevňování preventivního chování,
- orientaci ve světě informací,
- umění časově a místně propojit historické, zeměpisné a kulturní informace,
- třídění informací podle zvolených nebo zadaných kritérií,
- snaze o celoživotní učení.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- upevňování rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního,
- zdraví a bezpečnosti i zdraví druhých,
- poznávání a ovlivňování své jedinečnosti,
- samostatným objevům, řešením a závěrům,
- práci s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využití různých informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech,
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci,
- pojmenování pozorované skutečnosti a zachycování je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,
- prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci,
- vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- efektivní spolupráci na řešení problémů,
- respektovaní názorů druhých,
- příspěvkům do diskuse,
- věcné argumentaci,
- oceňování svých názorů a přínosů.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům,
- hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody,
- respektování pravidel.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti,
- používání různých materiálů, nástrojů a vybavení,
- poznání soudobého stavu technického rozvoje.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: prvouka **ročník: 1.**

Předmět:	**PRVOUKA**	**ročník: 1.**
očekávané výstupy	**Učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- poznává prostory školy, orientuje se ve školní budově - dojde samostatně do šatny, do třídy - dokáže se připravit na vyučování - vytváří si pracovní, hygienické a stravovací návyky - osvojuje si vhodné formy chování ke spolužákům, k dospělým lidem - orientuje se v blízkém okolí školy - zná adresu svého bydliště	- místo kde žijeme - domov - škola - obec	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání - sebepoznání a sebepojetí *mezipředmětové vztahy:* ▪ ČJ - vyprávění a popis
- pozoruje a popisuje změny přírody v podzimním období - rozeznává ovoce a zeleninu - seznamuje se s podzimními pracemi na zahradě a na poli - zná některé stálé a stěhovavé ptáky - sleduje počasí - pozoruje a popisuje zimní přírodu - chápe péči člověka o zimní přírodu - dbá na bezpečnost při zimních hrách - pozoruje proměny přírody na jaře - poznává jarní měsíce - rozlišuje změny počasí na jaře a v zimě - poznává některé jarní rostliny - určuje a popisuje stavbu těla vybraných rostlin - sleduje a popisuje jarní práce na zahradě, v sadu a na poli - pozoruje proměny přírody v létě - seznamuje se s letními plodinami - sleduje počasí	- rozmanitost přírody - podzim (v lese, v sadu, na zahradě, na poli) - zima (příroda v zimě, zvířata a ptáci, zimní hry dětí) - jaro - léto	*průřezová témata:* ▪ EV - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - práce s modelovací hmotou (ovoce, zelenina) - ošetřování pokojových rostlin - klíčení a sázení semen
- seznamuje se s pojmy ochrana zeleně a životního prostředí - dodržuje zásady správného chování k přírodě - pomáhá s péčí o les (ŠvP)	- vztah člověka a přírody - člověk a životní prostředí	*průřezová témata:* ▪ EV - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - ilustrace k učivu

Předmět:	PRVOUKA	ročník: 1.
očekávané výstupy	**Učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- poznává příbuzenské vztahy v rodině - vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky - seřadí členy rodiny dle věku - vypráví o práci rodičů - hovoří o chování v rodině - aplikuje zásady správného chování v rodině i ve škole	- lidé kolem nás - rodina - soužití lidí - chování lidí - svátky v rodině	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ ČJ - popis, vyprávění
- orientuje se v čase - vyjmenuje roční období - zná jednotlivé měsíce - vyjmenuje dny v týdnu - jmenuje jednotlivé části dne - rozpozná současnost a minulost - rozlišuje čas práce a odpočinku - na příkladech porovnává odlišnosti života lidí - vypráví o různých druzích povolání - má konkrétní představy o práci v obchodě a v dopravě	- lidé a čas - práce a volný čas - povolání	*mezipředmětové vztahy:* ▪ M - časové jednotky
- učí se dodržovat základní hygienické - návyky (umývání rukou, používání WC) - dodržuje režim dne - rozpozná základní části lidského těla - rozlišuje zdraví a nemoc - zná rozdíly mezi lidmi z různých částí světa - dodržuje pitný režim - chápe význam pravidelného stravování	- člověk a jeho zdraví - lidské těl - péče o zdraví a hygiena - výživa	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání - poznávání lidí

Předmět: prvouka **ročník: 2.**

Předmět:	PRVOUKA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- dojde bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět - orientuje se ve škole a jejím blízkém okolí - je schopen použít nejdůležitější spojení na rodiče- adresy, telefony - pozoruje svět kolem sebe, změny v přírodě	- moje škola a třída - počasí - podzim (v sadu, na zahradě, v lese) - živočichové na podzim	*průřezová témata:* ▪ OSV - mezilidské vztahy, poznávání lidí ▪ VDO - občanská spol. a škola *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - škola

Předmět:	PRVOUKA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy - charakterizuje rozdělení rolí v rodině, pojmenuje základní úkoly a povinnosti členů rodiny - zná nejdůležitější telefonní čísla – 155, 158, 150, 156	- domov a rodina - povinnosti členů rodiny - zájmy a koníčky - rodinné oslavy - nebezpečí v domácnosti - domov – místo kde žiji	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská spol. a škola ▪ MKV - lidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj – příbuzenské vztahy (písanka), povinnosti členů rodiny
- pojmenuje nejdůležitější části a místa obce - zná dopravní prostředky v obci	- obec, ve které žiji - Česká republika – má vlast	*průřezová témata:* ▪ VDO - občan, obč. spol. a stát ▪ MDV - práce v realizačním týmu *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - vlastní jména (velká písmena)
- je schopen popsat proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - chápe příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí	- zima – změny v přírodě - zimní sporty - Vánoce	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání ▪ EV - ekosystémy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - zimní sport (obrázek) ▪ Tv - sáňkování (změny v přírodě)
- orientuje se v čase (minulost, přítomnost, budoucnost) - určuje čas podle hodin a kalendáře - pojmenuje názvy dnů, měsíců ročních období - je schopen charakterizovat měsíce a roční období - dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu - používá kalendář	- nový rok - rok se skládá z měsíců - týden - den má 24 hodin	*průřezová témata:* ▪ OSV – rozvoj schopností a poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - určování času, hodiny
- uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny - rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí - dodržuje zásady podávání léků - dokáže poskytnout první pomoc při drobném poranění a krvácení,	- zdraví - zdravá výživa - sport - čistota - odpočinek - choroby, úrazy - návštěva lékaře	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace, sebepoznání, sebepojetí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv - sport, turistika (zdravý životní styl)

Předmět:	PRVOUKA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- přesazuje a rozmnožuje pokojové rostliny	- jaro - přesazování a rozmnožování pokojových rostlin	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - péče o pokojové rostliny
- dokáže uvést nejznámější jarní rostliny - je seznámen s chováním ptáků na jaře - zná jarní práce na zahradě	- Velikonoce - jarní rostliny - ptáci na jaře - jarní sad a zahrada	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena ▪ EV - základní podmínky života *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - velikonoční vajíčka, jarní květiny (malování, herbáře)
- je seznámen s životem na statku, výrobou potravin - zná povolání svých rodičů, - dokáže se přepravovat dopravními prostředky - zná pravidla bezpečnosti chování chodců	- na statku - výroba potravin - řemesla a další povolání - cestování a dopravní prostředky - chodci	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání ▪ EV - lidské aktivity a problémy živ. prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - péče o zvířata na statku, výroba tvarohu
- chápe nebezpečí nevhodného chování v dopravě (ve funkci chodce, cyklisty, spolujezdce, pasažéra)	- dopravní výchova – cyklista	*průřezová témata:* ▪ VDO - občan, občanská spol. a stát, OSV - seberegulace a sebeorganizace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv - cyklistika
- dokáže použít nejznámější léčivé, byliny - dokáže chránit přírodu - je seznámen s pravidly bezpečného chování o prázdninách	- léčivé byliny - ochrana přírody - léto – prázdniny	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - chráníme přírodu

Předmět: prvouka **ročník: 3.**

Předmět:	PRVOUKA	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - zná základní údaje z historie a současnosti obce - zná některé lidové a místní zvyky a tradice	- - domov, škola - obec, místní krajina - kultura,současnost a minulost v našem životě	*průřezová témata:* ▪ EV - základní podmínky života ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ OSV - sebepoznání a sebepojetí ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- orientuje se v plánku obce - ví, kde je radnice, nádraží apod. - určí hlavní a vedlejší strany - v přírodě se umí orientovat podle světových stran	- obec, místní a okolní krajina - regionální památky - světové strany	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv - písničky o přírodě ▪ Čj - vyjmenovaná slova ▪ Vv - malujeme přírodu,květiny a zvířata ▪ Čj - popis
- popisuje, rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod.	- vlastnosti a změny látek - voda a vzduch - nerosty a horniny, půda	
- užívá vhodné pomůcky, změří délku, čas, hmotnost, objem, teplotu	- vážení, měření	
- rozlišuje přírodniny, lidské výtvory, suroviny	- živá a neživá příroda - životní podmínky	
- zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz - uvede hlavní rozlišovací znaky a popíše stavbu těla - ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata - zná vybraná zvířata volně žijící - zařadí vybrané živočichy do příslušného přír. společenství	- živočichové - životní podmínky - rovnováha v přírodě - ohleduplné chování k přírodě - ochrana přírody	
- pojmenuje části rostlin - popíše projevy života rostlin - zná vybrané druhy plodů a semen, zná význam semen - zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny - zná vybrané léčivé rostliny - pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby	- rostliny - životní podmínky - rovnováha v přírodě - ohleduplné chování k přírodě - ochrana přírody	

Předmět:	PRVOUKA	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- má povědomí o významu životního prostředí - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici (chodec, cyklista)	- člověk - rodina - soužití a chování lidí - lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí	

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu: 1.stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je určen pro všechny ročníky 1. stupně. Jeho obsahem je celá vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a části oblastí matematika a její aplikace, informační a komunikační technologie, člověk a svět práce, které jsou v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání určeny pro 1. stupeň.

Vyučuje se ve 4. a v 5. ročníku po dvou hodinách týdně.
Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tématických okruhů:
Místo kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas
Rozmanitost přírody
Člověk a jeho zdraví

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- používání vhodných učebních pomůcek, encyklopedií a odborné literatury,
- získávání informací o přírodě, pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učení je rozpoznat a chápat problémy a nesrovnalosti,
- vyhledávání různých zdrojů informací, které mohou vést k řešení problémů a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- ověřování správnosti řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- správnému, výstižnému a logickému formulování svých myšlenky a názorů na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,
- seznámení s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),
- využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru,
- stanovení pravidel pro činnost skupiny a k jejich dodržování,
- budování sebedůvěry žáka a jeho samostatného rozvoje.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- respektování přesvědčení druhých lidí - na základě příkladů z historie,
- chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů,
- pochopení významu jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- seznámení s vlastnostmi některých materiálů,
- možnostem zdravotních a hygienických rizik při práci a k jejich eliminaci,
- práci podle návodu a hledání vlastního postupu,
- dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: přírodověda ročník: 4.

Předmět:	PŘÍRODOVĚDA	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná pravidla chování v přírodě - vyjmenuje společné znaky živých organismů - uvědomuje si podmínky života na zemi - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- **živá příroda** - společné znaky živých organismů - ekologie	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání ▪ EV - základní podmínky života *mezipředmětové vztahy:* ▪ VV - malba pravidel chování v přírodě
- popíše stavbu těla rostlin, hub a živočichů různých společenstev - zná způsob jejich života - rozliší vybrané jedovaté a jedlé druhy hub	- **rostliny, houby, živočichové**	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - kresba živé přírody ▪ Pč - plastická modelace
- charakterizuje některá společenstva: v lese, u lidských obydlí, na poli, na louce, ve vodě a jejím okolí - pojmenuje a zařadí běžně se vyskytující rostliny a živočichy jednotlivých společenstev	- **rovnováha v přírodě** - základní společenstva v lese - základní společenstva u lidských obydlí - základní společenstva na poli - základní společenstva na louce - základní společenstva ve vodě a jejím okolí	*průřezová témata:* ▪ EV - ekosystémy *mezipředmětové vztahy:* ▪ V - okolní krajina
- cíleně pozoruje přírodniny - seznámí se s ději probíhajícími v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě	- **pozorování v přírodě** - přírodní společenstva na podzim - přírodní společenstva v zimě - přírodní společenstva na jaře - přírodní společenstva v létě	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv - zpěv písní ke konkrétnímu ročnímu období
- popíše některé vlastnosti vzduchu, vody, hornin, nerostů a půdy - pozná vybrané nerosty a horniny - popíše některé změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku	- **neživá příroda** - vlastnosti vzduchu - vlastnosti vody - vlastnosti hornin, nerostů a půdy - změny neživé přírody (roční období, délka dne)	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - živly (oheň, voda, vzduch, země)
- řídí se zásadami péče o zdraví - zná význam sportování a správné	- **člověk a jeho zdraví** - zdraví a jeho ochrana	*průřezová témata:* ▪ MDV - interpretace

Předmět:	PŘÍRODOVĚDA	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
výživy - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- výživa a zdraví - základy rodinné výchovy - prevence osobního ohrožení a zneužívání návykových látek	vztahu mediálních sdělení a reality ▪ OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv - význam pohybu pro zdraví

Předmět: přírodověda ročník: 5.

Předmět:	PŘÍRODOVĚDA	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná důležité nerosty a horniny - vysvětluje proces zvětrávání hornin - zná využití některých nerostů - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji - popisuje vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany - zná pojem vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost - porovnává živočichy a rostliny, formuluje a zapisuje výsledek pozorování - určuje a zařazuje některé živočichy a rostliny biolog, systému - vysvětluje pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad	- **rozmanitost přírody** – nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hosp. významné horniny a nerosty, zvětrávání) - Vesmír a Země	*průřezová témata:* ▪ EV - ekosystémy ▪ zákl.podmínky života ▪ lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ vztah člověka k prostředí ▪ OSV- rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - rozvoj schopností porovnávat ▪ Vv - obrázek – různé techniky – proměny přírody čtyř ročních období, chráníme

Předmět:	PŘÍRODOVĚDA	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
		přírodu ▪ TV - vycházky, výlety, školy v přírodě
- ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení - zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. - zná pojem recyklace - zná a vysvětluje význam čističek odpadních vod - zná pravidla chování v lese, CHKO a v přírodě obecně - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a uvádí příklady	- rovnováha v přírodě – vzájemné vztahy mezi organismy - životní podmínky - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu: 1.stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Výuka probíhá ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce a s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.
Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři z nich. Chápání organizace života v obci a ve společnosti,praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu a postupné rozvíjení vztahu k zemi , včetně národního cítění je realizováno v okruhu nazvaném "Místo, kde žijeme". V okruhu „Lidé kolem nás" se upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomujeme si význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen, seznamujeme se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti u nás i ve světě a směřujeme k výchově budoucího občana demokratického státu. Učíme se orientovat v čase,seznamujeme se s postupy událostí a utváření historie věcí a dějů. Důraz je zde kladen na snahu o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti. Tato cesta časem bude probíhat v rámci okruhu „Lidé a čas".

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku následovně:

4.ročník - 2 hodiny týdně
5.ročník - 2 hodiny týdně

Průřezová témata:

Multikulturní výchova, Výchova k zamyšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- orientaci v jednoduchém plánu obce, místa bydliště a školy,
- zvládnutí cesty na určené místo a začlenění obce (města) do příslušného kraje,
- užívání správné terminologie a symboliky.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- uvědomění si toho, že se přírodní a umělé prvky v okolní krajině od sebe liší,
- schopnosti pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.,
- možnosti zažít úspěch.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- možnosti vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny,
- využívání časových údajů při řešení různých situací,
- rozlišování děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti,
- možnosti ověřování si výsledků,
- možnosti vyjádřit svůj názor, argumentovat.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- uvědomění si různorodých vztahů mezi lidmi a národy,
- možnosti odvodit význam a potřebu různých povolání a pracovních činností,
- příležitosti k interpretovat či prezentovat různé texty, obrazové materiály a jiné formy záznamů.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- samostatnému pojmenovávání některých rodáků, kulturních či historických památek, významných událostí v oblastech ČR (případně ve státech Evropy),
- projevování tolerance přirozeným odlišnostem lidské společnosti,
- podílení se na utváření kriterií hodnocení činností nebo jejich výsledků,
- hodnocení vlastních výsledků.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- uplatňování elementárních poznatků o lidské společnosti, soužití a o práci lidí,
- samostatnému porovnávání minulosti a současnosti na příkladech,
- uplatnění námětů, názorů a zkušeností,
- plánování úkolů a postupů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: vlastivěda **ročník: 4.**

Předmět:	VLASTIVĚDA	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu - začlení svou obec (město) do příslušného kraje - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- **místo, kde žijeme** - prostředí domova - obec, město – jeho části - místní krajina	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - malba místní krajiny
- vyhledá ČR na mapě Evropy - určí světové strany podle mapy - orientuje se v zemském povrchu a vodstvu na pevnině	- **naše nejbližší okolí – okolní krajina** - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině - světové strany	*průřezová témata:* ▪ EGS - objevujeme Evropu a svět ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - neživá příroda
- seznámí se s Prahou, hlavním městem ČR, zná pověst o založení Prahy - zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce - ukáže a najde na mapě západní, střední, severní, jižní a západní Čechy, Moravu, Slezsko - stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství,...) - seznámí se s průmyslem a se zemědělstvím v jednotlivých oblastech	- **regiony České republiky** - Praha a vybrané oblasti ČR - surovinové zdroje, výroba, služby a obchod	*Průřezová témata:* ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - aplikace probíraného učiva na vlastivědných textech (např. Praha)
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - zná symboly našeho státu a jejich význam - zná jméno prezidenta ČR, premiéra ČR - seznámí se se státním uspořádáním ČR a demokracií v ČR	- **naše vlast** - domov, krajina, národ - základní znaky státního zřízení a politického systému ČR - státní správa a samospráva - státní symboly	*průřezová témata:* ▪ VDO - formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - kresba státních symbolů

Předmět:	VLASTIVĚDA	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vyhledá na mapě významná města, řeky, pohoří - pozná základní geografické značky - ukáže na mapě vrchoviny a nížiny - vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou	- **orientace na mapě ČR**	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - neživá příroda (voda)
- seznámí se s kapitolami z našich nejstarších dějin - vypráví některé pověsti - zná některé významné osobnosti, události a památná místa českých dějin	- **kapitoly z našich nejstarších dějin** - nejstarší osídlení naší vlasti - staré pověsti české - Velkomoravská říše - počátky českého státu - České království - Karel IV., Jan Hus - život ve městech a na zámcích, Habsburkové - třicetiletá válka - Marie Terezie a Josef II.	*průřezová témata:* ▪ MDV - tvorba mediálního sdělení (referát) ▪ VDO - občanská společnost a škola *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - četba pověstí ▪ Vv - malba, kresba historických událostí, osobností ▪ M - znázornění historických událostí na číselné ose

Předmět: vlastivěda **ročník: 5.**

Předmět:	VLASTIVĚDA	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná letopočet vzniku ČR - zná jméno prvního a současného prezidenta - zná pojmy vláda, parlament, zákon	- místo, kde žijeme- naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	*průřezová témata:* ▪ MDV – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení
- najde na mapě ČR jednotlivé kraje - popíše jejich polohu v ČR - najde významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech - zná významné průmyslové podniky v jednotlivých oblastech	- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod	*průřezová témata:* ▪ MKV – kulturní diference – lidské vztahy

Předmět:	VLASTIVĚDA	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- s pomocí mapy porovnává hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí		*mezipředmětové vztahy:* ▪ ČJ - literární zpracování - regionální zajímavosti ▪ Vv - kresba, malba – druhy map
- orientuje se na mapě - ukazuje na mapě státy EU - určuje polohu státu k ČR, najde hlavní města - stručně charakterizuje státy EU	- Evropa a svět – kontinenty. evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, legenda	*průřezová témata:* ▪ EGS - jsme Evropané ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá ▪ EGS - objevujeme Evropu a svět ▪ MKV - etnický původ – princip sociálního smíru solidarity *mezipředmětové vztahy:* - ČJ - vypravování – využívání poznatků dětí získaných cestováním
- zná pojmy a umí časově zařadit Velká Morava, Přemyslovci, Jagelonci - zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období – Karel IV., Jan Hus, T.G.Masaryk .. - popisuje rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - popisuje charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes	- lidé a čas – současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace	*mezipředmětové vztahy:* - ČJ - referáty - Vv - portrét – skutečný, fantazijní - M - časová osa Čj, Vv, Pč - obrázkový dějinný příběh - skládačka
- popisuje charakteristické rysy způsobu života v pravěku,	- lidé kolem nás	*průřezová témata:*

Předmět:	VLASTIVĚDA	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
středověku a dnes	- soužití lidí – mezilidské vztahy, obchod, firmy - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné - kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura	▪ MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - vnímání autora mediálních sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ ČJ - dramatická výchova – život dnes a dříve ▪ Čj - popis osoby, způsobu života dnes a dříve ▪ Čj - filmová tvorba ▪ Vv - obrazy – historické, dobové - návštěva muzeí - výstavy

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:
- rozvíjení vlastního historického vědomí,
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií,
- získávání orientace v historickém čase,
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů,
- chápání kulturní rozmanitosti světa,
- utváření pozitivního hodnotového systému,
- zařazovaní dějin regionu (město Brno, městská část),
- probuzení vědomí kontinuity mezi minulostí, současností a budoucností,
- poznání, že historické události ovlivnily vývoj společnosti a ve svém důsledku obrazy dnešní společnosti.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana**,** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vyhledávání a kombinování informací z různých zdrojů,
- seznámení s obecně používanými znaky, termíny a symboly dějepisu,
- využití poznatků z různých předmětů k zamyšlení nad historickým vývojem,
- chápání probírané oblasti v dějepisném kontextu.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- rozmanitým aktivitám (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika),
- objevování paralel s historií při řešení problémů,
- posuzování řešení z nejrůznějších společenských aspektů,

- samostatnému řešení problému,
- kritickému myšlení, uvážlivému rozhodnutí a schopnosti ho obhájit.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření kvalitních vztahů,
- využívání informačních a komunikačních prostředků a naučení se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- věcnému argumentování,
- práci s různými typy textu.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- spolupráci ve skupině,
- utváření příjemné atmosféry v týmu,
- chápání významu týmové práce.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- respektování přesvědčení druhých lidí,
- schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí,
- odmítání útlaku a hrubému zacházení, uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- nacházení nenásilné cesty k řešení konfliktu.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- chápání cíle a rizika podnikání,
- dodržování vymezených pravidel plnění povinností a závazků,
- využívání znalostí v běžné praxi,
- orientaci v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a ¨jeho realizaci,
- rozvoji myšlení a nacházení nových řešení.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: dějepis **ročník: 6.**

Předmět:	DĚJEPIS	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	**Úvod do učiva** - Význam zkoumání dějin - Získávání informací o dějinách - Historické prameny **Pravěk**	
- rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	- Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých - vývojových typů člověka	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - světové strany, světadíly ▪ Vv - pravěké malby, pojmy *průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů ▪ EV - člověk a příroda
- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	- Mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - zemědělské oblasti
- pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	- Doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - orientace v mapě
- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ⇒ chápe kulturní rozmanitost světa	- Naše země v období pravěku	
- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ	**Starověk** - **Oblasti starověkého východu** - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací	*průřezová témata:* ▪ EV - příroda a první civilizace
- pochopí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro	- **Řecko** - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - řecké umění (stavitelství,

Předmět:	DĚJEPIS	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
rozvoj evropské kultury - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých - uvědomí si prolínání kulturních vlivů	- **Makedonie** - helénismus	sochařství, malířství) ▪ Čj (lit.) - eposy, řecké báje a pověsti *průřezová témata:* ▪ VDO - demokracie, despocie, tyranie ▪ MKV - sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu
- učí se chápat formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	**Řím** - počátky Říma - království - republika - císařství - počátky křesťanství - římská kultura - rozpad římské říše - naše země v době římské - opakování učiva 6. ročníku	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) ▪ Čj (lit.) - římské báje ▪ Čj (sloh) - mluvní cvičení, řečnictví *průřezová témata:* ▪ VDO - občanská práva ▪ EGS - integrace Evropy, vliv Říma na raně střed. státy

Předmět: dějepis **ročník: 7.**

Předmět:	DĚJEPIS	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- **Opakování** - krize císařství - křesťanství - zánik západořímské říše	
- osvojí si periodizaci středověku - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního	**Středověk** **Raný středověk** - nový etnický obraz Evropy - byzantská, arabská a franská říše - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku	*průřezová témata:* ▪ EGS - formování evropských států, klíč. události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy ▪ MKV - náš etnický původ ▪ EV - historické památky

Předmět:	DĚJEPIS	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	Shrnutí	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - byzantské, arabské umění, románský sloh (archit., soch., malířství) ▪ Čj - první písemné památky, české pověsti, kroniky ▪ Ov - národ, vlast, čeští církevní patroni
- učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - orientuje se v pojmu zdraví životní styl	**Vrcholný středověk** - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách **Shrnutí**	*průřezová témata:* ▪ VDO - Magna charta 1215 – vznik parlamentu ▪ MKV - předsudky, stereotypy kat. církve, husitství ▪ EV - historické památky *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání ▪ Vv - gotické umění (stav., soch., malířství) ▪ Hv - gotická hudba, husitské písně ▪ Ov - náš region (historie)
- uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí		*průřezová témata:* ▪ EGS - mírové poselství Jiřího z Poděbrad *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - pozdní gotika (stav., soch., mal.)

Předmět: dějepis **ročník: 8.**

Předmět:	DĚJEPIS	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- osvojí si periodizaci novověku - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie	**Raný novověk** **Počátky novověku** - humanismus - objevné plavby a jejich společenské důsledky - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorských poměrech - třicetiletá válka - občanská válka v Anglii - Shrnutí	*průřezová témata:* ▪ EGS - reformace, klíč. události – 1492 – objevení Ameriky ▪ MKV - předsudky, stereotypy kat. církve ▪ MKV - poznávání jiných kultur *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv, Hv - renesance (stavit., soch., malířství, hudba) ▪ Čj (lit.), Ov - humanismus ▪ Ov - typy států, složky státní moci
- učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - seznámí se se situací českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	**Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.** - baroko a životní styl - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických **Shrnutí**	*průřezová témata:* ▪ VDO – rekatolizace, náb. nesnášenlivost *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv, Hv - baroko (stav., soch., mal., hudba) ▪ Čj (lit.) - baroko ▪ Čj (lit.) - osvícenství, klasicismus *průřezová témata:* ▪ VDO - USA, Fr. – revoluce (Listina práv a svobod, ústava) ▪ EGS - revoluce USA, Fr., VB, 1848 ▪ EV - historické památky

Předmět:	DĚJEPIS	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na živ. prostředí - uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran - chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - chápe historický rozměr pojmu rasismus	**Novověk od konce 18. stol. do r. 1914** - Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA **Shrnutí, opakování 8. roč.**	*průřezová témata:* ▪ OSV- osobnostní,sociální a morální rozvoj *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv, Hv - klasicismus, romantismus (stav., soch., mal., hudba) ▪ Čj (lit) - národní obrození, romantismus *průřezová témata:* ▪ VDO - občanská společnost ▪ EV - prům. revoluce – dopad na živ. prostředí a přírodní zdroje, tech. vynálezy ▪ MDV - NO – obroda čes. jaz., knihy, noviny… *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj (lit.), Vv, Hv - umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol *průřezová témata:* ▪ MKV - rasismus – otrokářství v USA

Předmět: dějepis **ročník: 9.**

Předmět:	DĚJEPIS	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek - učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu	**Moderní doba** **Situace v letech 1914 – 1948** - první světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava	*průřezová témata:* ▪ VDO - vznik totalitního zřízení *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - problémy lidské nesnášenlivosti ▪ životní názor (náboženství) *průřezová témata:* ▪ MDV - propaganda *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj (lit.) - literatura 1. pol. 20. stol. ▪ Vv, Hv - umění 1. pol. 20. stol. *průřezová témata* ▪ VDO - volební systém, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x Židé ▪ EGS - 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN ▪ MKV - rasismus 20.st, lid. solidarita během válek ▪ EV - prům. revoluce a živ. prostředí, tech. Vynálezy
- chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím - seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech - učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti - učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa - uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých - seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)	- druhá světová válka - domácí a zahraniční odboj - mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa - poválečné Československo v letech 1945 – 1948 - únorový převrat 1948 **Shrnutí**	*průřezová témata:* ▪ OSV, EGS, MKV, EV *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv, Hv - klasicismus, romantismus (stav., soch., mal., hudba) ▪ Čj (lit) - národní obrození, romantismus

Předmět:	DĚJEPIS	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- učí se úctě k odkazu účastníků odboje - učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948	**Dějiny od poloviny 20. století do současnosti** - postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy)	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská společnost ▪ EV - prům. revoluce – dopad na živ. prostředí a přírodní zdroje, tech. vynálezy ▪ MDV - NO – obroda čes. jaz., knihy, noviny… *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj (lit.), Vv, Hv - umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol *průřezová témata:* ▪ MKV - rasismus – otrokářství v USA
- učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR - ustavení demokrat. režimu - hrozba terorismu - vliv médií na každodenní život a politické dění - ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU)	- charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) - krize sovětského impéria a „perestrojka“ - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad Československa, vznik ČR - Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace **Shrnutí** **Opakování 9. roč.**	*průřezová témata:* ▪ VDO - formy vlády *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj (lit.) - literatura 2. pol. 20. stol. ▪ Vv, Hv - umění 2. pol. 20. stol. *průřezová témata:* ▪ EGS - revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU ▪ MDV - sdělovací prostředky a politika

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vyučovací předmět občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku – 1 hodinu týdně.

Vzdělávací oblast předmětu:
- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- ověřování důsledků,
- volbě různých postupů a řešení,
- vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení,
- propojování získaných poznatků do širších celků.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- nalézání souvislostí,
- hájení svých rozhodnutí,
- vyhledávání vhodných informací, práci s nimi a umění nalézt řešení.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- formulaci a vyjádření svých myšlenek a názorů souvisle a kultivovaně,
- naslouchání promluv druhých lidí a vhodných reakcí na ně,
- komunikaci na odpovídající úrovni,
- využívání vhodné technologie ke komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- spolupráci v týmu, vzájemnému si naslouchání a pomoci,
- upevnění dobrých mezilidských vztahů,
- hodnocení své práce i práce ostatních.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržování a znalostem legislativy a obecných morálních zákonů,
- respektování názorů ostatních,
- formulaci volních a charakterových rysů,
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- efektivitě při organizování vlastní práce,
- správnému způsobu používání techniky a vybavení.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: občanská výchova **ročník: 6.**

Předmět:	OBČANSKÁ VÝCHOVA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vysvětlí význam rodiny a vztahů mezi sebou (pomoc…) - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vlastní způsoby řešení - dokáže se rozhodovat o investicích se svým majetkem (kapesným)	**Rodina** - postavení jedince v rodině - -role členů rodiny - funkce a vývoj rodiny - -vztahy v rodině a ve společnosti - -hospodaření rodiny	*průřezová témata*: ▪ VDO - řešení problémů se zachováním své lidské důstojnosti, respektem druhým. *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - „Komunikace v různých situacích“ ▪ M - „Hospodaření s penězi“
- dokáže se orientovat v problematice zdraví - dokáže při problémech zareagovat a navštívit vhodné zdravotnické oddělení - uvědomuje si rizika zneužívání návykových látek - chápe změny v období dospívání - uvědomuje si potřebu správné výživy	**Osobnostní výchova** - pojem fyzické, psychické a sociální zdraví - nemoci v rodině, ošetřování nemocného člena rodiny - problematika návykových látek a vlivu na zdraví (kouření, alkohol, drogy) - -osobní hygiena (dospívání rozdíl mezi děvčaty a chlapci) - stravovací návyky (důležitost jednotlivých složek potravy ve vývoji jedince)	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj. ▪ EV-význam preventivní obezřetnosti v jednání. *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - „Situace v přírodě“
- umí kriticky myslet a hájit si své názory - vysvětlí rozdíly v roli muže a ženy	**Činnost lidí** - -mezilidské vztahy (přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - postavení muže a ženy ve společnosti - -pomoc lidem v nouzi	*průřezová témata:* ▪ VDO - důraz na participaci jednotlivců ▪ EV - základní podmínky života ▪ OSV - morální rozvoj
- pochopí odlišnosti ve společnosti, tolerance, respekt	**Lidská práva** - -práva a povinnosti - Dokumenty- Lidská práva, Práva dítěte…..	*mezipředmětové vztahy:* ▪ D - „Pohled do historie Lidských práv“
- porozumí závislosti člověka na přírodě	**Čas v rytmu života** - Člověk – součást přírody - (rovnodennost…), čas (hodiny, změna času, …) - -průběh roku v tradicích (Vánoce, Sv. zamilovaných, Velikonoce, Den matek, Den dětí,…)	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - „Planeta Země“ ▪ M - „Římské číslice“

Předmět: občanská výchova **ročník: 7.**

Předmět:	OBČANSKÁ VÝCHOVA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozumí pojmu osobnost - dokáže k sobě kriticky přistupovat - rozlišuje mezi svými potřebami a zájmy - interpretuje pojem temperament - zná své vlohy a schopnosti - rozumí pojmu inteligence	**Osobnost**	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní rozvoj. MKV - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita a princip sociálního smíru a solidarity *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - vybrat výrazné osobnosti
- pracuje se svým vnímáním - rozlišuje představy a fantazie - orientuje se v sociálním poznávání - zná spojitost mezi myšlením a řečí - trénuje paměť a pozornost - srovná pojmy hra a práce - ví jak prožívá své city	**Psychické procesy a stavy**	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní rozvoj. *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - zopakovat biologii člověka
- orientuje se ve složitých životních situacích - umí se přiměřeně prosazovat - orientuje se v pojmu zdraví životní styl	**Člověk v sociálních vztazích**	*průřezová témata:* ▪ OSV- sociální rozvoj. *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - příklady z historie
- srovná dělbu práce v minulosti a dnes - rozpozná výrobní a nevýrobní odvětví hospodářství - vysvětlí pojem trh pojem trh - interpretuje co to je poptávka a nabídka	**Hospodaření**	*průřezová témata:* ▪ OSV - morální rozvoj. EGS - poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru. EV- souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy. *mezipředmětové vztahy:* ▪ D, M, Z - vybrat konkrétní příklady
- vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními (etickými) normami - určí k čemu slouží právo - interpretuje právní způsobilost - orientuje se v - určí k čemu slouží moc zákonodárná, výkonná a soudní - rozpozná rozdíl mezi většinovým a poměrným volebním systémem - orientuje se v českých politických stranách - orientuje se v právním systému EU	**Právní minimum**	*průřezová témata:* ▪ VDO - morální rozvoj. *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - první zákoník

Předmět: občanská výchova **ročník: 8.**

Předmět:	OBČANSKÁ VÝCHOVA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) - vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů - charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce	**Právní základy státu** - znaky státu - typy a formy států - státní občanství ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce	*průřezová témata:* ▪ OSV- morální rozvoj, *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - konkrétní státy ▪ D - první zákoník a vývoj typů a forem států v historii
- uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů - stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR - respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva - vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu - uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) - orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy - rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postižitelnosti občanů - uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobod aj.)	**Státní správa a samospráva** - orgány a instituce státní správy a - samosprávy, jejich úkoly - volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR) **Právo a spravedlnost** - lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace) - právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis publikování právních předpisů - protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání trestní postižitelnosti; postihy protiprávního jednání)	*průřezová témata:* ▪ OSV- morální rozvoj Projekt: Soudní přelíčení

Předmět:	OBČANSKÁ VÝCHOVA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství) - na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží	- - právo v každodenním životě (člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající)	▪ OSV - sociální rozvoj ▪ VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ MKV- lidské vztahy - princip sociálního smíru a solidarity ▪ MDV - tvorba mediálního sdělení

Předmět: občanská výchova **ročník: 9.**

Předmět:	OBČANSKÁ VÝCHOVA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám - rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat - uvědomí si význam přátelství v životě člověka - uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod - uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích - navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat - vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry..)	- **Člověk hledá společenství** - lidská setkání - podobnost a odlišnost lidí - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti - vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) - mezilidská komunikace a její projevy - lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti) - **Člověk hledá sám sebe** - člověk jako osobnost	

Předmět:	OBČANSKÁ VÝCHOVA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska - pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností - pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné - seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus - schopen sebepoznání, poznání jiných lidí - uvědomí si význam vůle - dokáže posilovat své volní jednání - získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání - porozumí různým stránkám lidského života - uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat - učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci - zamyslí se nad smyslem lidského života - dokáže pochopit, proč má lidský život smysl v konání dobra a prospěchu nejen v osobním, ale i obecném - uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka - seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími - pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody - uvede příklady některých globálních problémů současnosti a	- charakter, charakterové vlastnosti, svědomí - sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika - vůle, volní jednání - city a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citu, výrazovost) - sociální pozice, sociální role - životní cíle, aspirace, plánování života - hledání smyslu lidského života - (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita) - životní názor (víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost) - **Člověk hledá svůj svět** - významné globální problémy (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro život lidstva) - globalizace (projevy, klady a zápory) - mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace) - mezinárodní organizace - mezinárodní spolupráce	*průřezová témata:* OSV: - osobnostní rozvoj sociální rozvoj VDO: - formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS: - Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět jsme Evropané MKV: - kulturní diference lidské vztahy multikulturalita EV: - lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV: - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu

Předmět:	OBČANSKÁ VÝCHOVA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
jejich možných důsledků pro život lidstva - uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory - vysvětlí, proč má ČR zájem o vstup do EU - uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU - uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, kte kterým má ČR vztah (OSN, WHO, NASO, UNICEF) - posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy		

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Tento vyučovací předmět je tvořen obsahem vzdělávacího oboru fyzika. Jednotlivé očekávané výstupy a učivo lze dle potřeby přesunou i do jiného ročníku. Je vyučován jako samostatný předmět na 2.stupni. V 6., 8. a 9.ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně. V 7.ročníku pak 1 vyučovací hodina. Ve všech ročnících probíhá výuka podle metody práce a rozvrhových možností v odborné učebně, ve třídě popřípadě v jiných prostorách školy.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka (využití demonstračních pomůcek),
- samostatná práce žáků (pozorování, řešení problémových úloh, práce na tabuli, písemná práce,domácí úlohy, práce na počítači),
- skupinová práce (s využitím pomůcek, žákovských stavebnic, pracovních listů přístrojů a měřidel, odborné literatury),
- krátkodobé projekty.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:

- poznání smyslu a cíle učení, ke kritickému posuzování dané problematiky a vyvozených závěrů použít v praxi,
- samostatnému měření, experimentování, pozorování a porovnávání získaných informaci,
- hledání souvislostí mezi získanými daty,
- ověřování či potvrzování vyslovených hypotéz a odhalování fyzikálních zákonitostí,
- samostatnému vyhledávání v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je efektivně ve svém dalším studiu.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- samostatnému řešení problémů,
- hledání vlastních postupů při řešení problému,
- hledání, navrhování či používání různých dalších metod, informací nebo nástrojů, které by mohly přispět k řešení daného problému,
- rozpoznávání problémů v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- věcné diskuzi při práci ve skupinách,
- používání odborné terminologie,
- formulování závěru řešené úlohy,
- vyjádření či formulování (jednoznačně) problému, na který narazí při svém fyzikálním vzdělávání,
- vyslovování hypotézy v diskusích o fyzikální podstatě studovaných jevů,
- formulování a vyjadřování myšlenek v logickém sledu,
- porozumění různě náročným odborným textům.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- utváření pravidel při práci v týmu,
- respektování dohodnutých pravidel,
- vnášení přátelské atmosféry do procesu výuky,
- uvědomění si vlastní hodnoty a k respektování druhých,
- práci ve skupinách.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- posouzení společenského přínosu pozorovaných jevů při exkurzi,
- účasti v soutěžích s fyzikální tématikou,
- pozitivnímu přístupu k ekologickému využívání energie,
- poskytování pomoci v případě úrazu.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- praktickému použití fyzikálních jevů v pracovním procesu,
- využívání získaných kompetencí v rozhodování se o svém dalším vzdělávání
- odpovědnosti za dosažené pracovní výsledky a reflexi své vlastní činnosti,
- přípravě a realizaci projektů z oblasti fyziky,
- dodržování bezpečnosti práce při používání fyzikálních pomůcek.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: fyzika **ročník: 6.**

Předmět:	FYZIKA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uvede, které přírodní jevy lze zařadit do fyziky - rozeznává vlastnosti látek a těles - zjistí zda na těleso působí magnetická síla - popíše využití magnetické síly v praktických situacích - ověří existenci magnetického pole - znázorní indukční čáry mag. pole - zmagnetuje kovový předmět - určí kde se nachází magnetické póly Země - rozliší, které předměty lze elektrovat - rozhodne zda se budou dva zelektrované předměty přitahovat nebo odpuzovat - změří el. náboj elektroskopem - změří pomocí vodováhy a olovnice svislý směr a vodorovný směr	**Látka a těleso** - co zkoumá fyzika - látka a těleso, pozorování a zjišťování vlastností látek a těles, vlastnosti kapalin a plynů - magnetické vlastnosti látek - magnetické pole - elektrické vlastnosti látek - elektrování těles - elektrické pole - gravitační pole	*průřezová témata:* ▪ MDV - vyhledávání materiálů a novinek z médií, ověřování věrohodnosti (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - slapové jevy
- používá značky základních fyzikálních veličin a jejich jednotky - dodržuje základní pravidla pro bezpečnost práce při fyzikálních měřeních - změří délku pomocí délkového měřidla - určí chybu měření - odhaduje vzdálenost - užívá staré a cizí míry - převádí jednotky objemu - změří objem kapalného a pevného tělesa - převádí jednotky hmotnosti - změří hmotnost pevného a kapalného tělesa vypočítá hustotu z hmotnosti a objemu - používá s porozuměním vztah $\rho=m/V$ - vyhledává v tabulkách hustotu některých těles - vypočítá hustotu tělesa z naměřených hodnot a uvede z jaké je látky - převádí jednotky času - změří čas pomocí stopek - odhadne časový úsek	**Měření fyzikálních veličin** - pojem fyzikální veličina - značky základních veličin a jejich hlavní jednotky - délka, délková měřidla, měření délky běžnými měřidly - objem, měřidla pro měření objemu, měření objemu kapalného a pevného tělesa - hmotnost, měřidla pro měření hmotnosti, měření hmotnosti - hustota tělesa - čas, měření času, druhy hodin - teplota - teplotní roztažnost pevných látek, kapalin a plynů, bimetal	*průřezová témata:* ▪ OSV - jednotky v kuchyni (rozvoj schopností poznávání) ▪ EV - globální oteplování (vztah člověka k přírodě) *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - převody jednotek, převodní vztahy

Předmět:	FYZIKA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- popíše princip činnosti teploměru - změří teplotu látky - zná dvě jednotky pro měření teploty - uvede několik příkladů kde se setká s teplotní roztažnosti v běžném životě		
- nakreslí popíše jednoduchý model atomu - uvede několik příkladů molekuly - popíše z čeho se skládá atom - uvede příklady na difúzi, Brownův pohyb - vyrobí si krystal kuchyňské soli	**Částice** - částicové složení látek - difúze - Brownův pohyb - atom - molekula - krystaly	*průřezová témata:* ▪ OSV - hra molekuly (kooperace a kompetice) *mezipředmětové vztahy:* ▪ CH - vlastnosti látek, stavba látek

Předmět: fyzika **ročník: 7.**

Předmět:	FYZIKA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozliší klid a pohyb těles - rozhodne jaký druh pohybu těleso koná - využívá s porozuměním při řešení úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem - vyčte informace z grafu závislosti dráhy na čase a rychlosti	**Pohyb těles** - klid a pohyb tělesa - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlost rovnoměrného pohybu	*průřezová témata:* ▪ EV - železniční – silniční doprava, přetěžování kamiónů – škody na komunikacích (lidské aktivity a problémy životního prostředí) *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - přímá a nepřímá úměrnost
- určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu - změří velikost třecí síly - určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese - využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil	**Síla** - skládání sil stejného a opačného směru - třecí síla - těžiště tělesa - Newtonovy pohybové zákony - otáčivé účinky síly - páka - pevná kladka - tlaková síla - tlak	*průřezová témata:* ▪ OSV - bezpečnost silničního provozu , setrvačnost, bezpečnostní pásy (seberegulace a sebeorganizace) *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - grafické sčítání a odčítání úseček

Předmět:	FYZIKA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na níž síla působí		
- objasní na základě Pascalova zákonu funkci hydraulického zařízení - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p_h=h\ \rho\ g$ k řešení problémů a úloh - využívá závislost vztlakové síly na objemu ponořené části tělesa, hustotě kapaliny a gravitační konstantě - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní - popíše základní principy měření atmosférického tlaku - uvede jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou - objasní na praktické úloze působení vztlakové síly v atmosféře	**Mechanické vlastnosti tekutin** - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - Archimedův zákon - vztlaková síla působící na tělesa v kapalině - plování, vznášení se a potápění těles v kapalině - atmosférický tlak	*průřezová témata:* ▪ EGS - fyzikální osobnosti Pascal, Newton, Archimedes (jsme evropané) ▪ EV - význam vody pro lidské aktivity (základní podmínky života) ▪ EV- ovzduší (základní podmínky života) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - atmosféra Země ▪ Ch - struktura látek, skupenské stavy

Předmět: fyzika ročník: 8.

Předmět:	FYZIKA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozpozná různé zdroje světla - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stín - určí úhel odrazu na rovinném rozhraní dvou optických prostředí - určí jaký obraz vznikne, v rovinném zrcadle - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi	**Světelné děje,** - zdroje světla - stín a polostín - zatmění Slunce a Měsíce - rychlost světla - odraz světla - zrcadla - lom světla - optické čočky - optické přístroje - rozklad světla	*průřezová témata:* ▪ MDV - vyhledávání materiálů a novinek z médií, ověřování věrohodnosti (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Př - zrak

Předmět:	FYZIKA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice - rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost - dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě		
- určí, kdy těleso ve fyzice práci koná - používá s porozuměním vztah pro výpočet mechanické práce a vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem při řešení problémů a úloh - určí z vykonané práce v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie - porovná pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností - popíše změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, prouděním a tepelným zářením) - vypočítá množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství) - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny - uvede praktické příklady na tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzaci, sublimaci a desublimaci - určí skupenské teplo tání u některých látek - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě - popíše pracovní cyklus zážehového a vznětového motoru	**Energie,** - mechanická práce - výkon - polohová a pohybová energie - přeměna energie - vnitřní energie tělesa - tepelná výměna - teplo přijaté a odevzdané tělesem - změny skupenství - spalovací motory	*průřezová témata:* ▪ EV- využití sluneční energie (základní podmínky života) ▪ EV - šetření energií, izolace (základní podmínky života) ▪ EV - průmysl a životní prostředí (lidské aktivity a problémy životního prostředí) ▪ EGS - globální oteplování Země- skleníkový efekt (Evropa a svět nás zajímá) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Př - vliv emisí na životní prostředí ▪ Ch – zdroje energie

Předmět:	FYZIKA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- používá s porozuměním základní pojmy (atom, molekula, iont) - na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole - popíše princip měření el. náboje elektroměrem - odůvodní chování izolantu a vodiče v elektrickém poli - vyjmenuje různé zdroje el. napětí včetně akumulátorů - změří stejnosměrné elektrické napětí a elektrický proud - sestaví podle schématu elektrický obvod - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními - odhadne jak se změní odpor vodiče se změnou jeho délky, teploty, materiálem a průřezem vodiče - používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v praktických úlohách	**Elektromagnetické děje** - elektrické vlastnosti látek - elektrometr - vodiče a izolanty v elektrickém poli - zdroje elektrického napětí - elektrické napětí - elektrický proud - Ohmův zákon - elektrický odpor vodiče	*průřezová témata:* ▪ OSV - bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu el. proudem (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) ▪ EV- energie a život (základní podmínky života) *mezipředmětové vztahy:* ▪ CH - atom, molekula, ionty

Předmět: fyzika **ročník: 9.**

Předmět:	FYZIKA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- užívá s porozuměním vztah pro výpočet el.práce a el. příkonu - ověří prakticky funkci elektromagnetu - pozoruje indukční čáry elektromagnetu - popíše stejnosměrný elektromotor a jeho využití - rozliší střídavý proud od stejnosměrného - graficky znázorní průběh střídavého proudu - určí z grafu frekvenci a periodu střídavého proudu - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu el. proudu	**Elektromagnetické děje** - elektrická práce, elektrický příkon - magnetické pole magnetu a cívky s proudem - indukční čáry - elektromagnet - cívka s proudem v magnetickém poli - elektromotor - elektromagnetická indukce - střídavý proud a napětí - transformátor - výroba a přenos elektrické energie	*průřezová témata:* ▪ EV - úsporné zářivky, náš životní styl (vztah člověka k prostředí) ▪ EV - význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí (lidské aktivity a problémy ž.p.) ▪ EGS - Mahelovo divadlo v Brně (jsme Evropané)

Předmět:	FYZIKA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uvede rizika, která hrozí při manipulaci s el.napětím - popíše první pomoc při úrazu el. proudem - zakreslí zapojení zásuvky na 220V - uvede k čemu slouží jističe v domácnosti - vyjmenuje možné okruhy rozvodu elektrické energie v domě	**Elektřina v domě** - zapojení zásuvky - účinky střídavého proudu na lidský organismus - ochrana před nebezpečným napětím - rozvod el.proudu v domě	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - provoz a údržba domácnosti
- vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor - uvede jednotlivé části jaderné elektrárny - popíše nepříznivý vliv radioaktivního záření na živý organismus a životní prostředí - vyjmenuje možné způsoby ochrany před jaderným zářením - uvede kde se jaderné záření využívá - uvědomuje si nebezpečí jaderných zbraní, popíše historické, souvislosti použití jaderných zbraní - vnímá termonukleární reakci jako možný zdroj energie pro budoucnost	**Jaderná energie** - atomová jádra - radioaktivita - využití jaderného záření - jaderná reakce - jaderný reaktor - ochrana před zářením - jaderná bomba - termonukleární reakce	*průřezová témata:* ▪ EV - alternativní zdroje energie, elektrická energie, výroba el.energie a její vliv na životní prostředí (základní podmínky života) ▪ EGS - jaderná havárie (Evropa a svět nás zajímá) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ch - radioaktivní prvky
- objasní princip činnosti PN přechodu a jeho možné využití v plodičových součástkách - zapojí správně polovodičovou diodu - uvede příklady využití přeměny sluneční energie na elektrickou	**Vedení el.proudu v polovodičích** - polovodiče - PN přechod - polovodičové součástky - polovodičová dioda	*průřezová témata:* ▪ EV - Sluneční energie (základní podmínky života)
- určí zdroje zvuku v jeho okolí - objasní vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - porovná pomocí jednotky dB hlasitost zdrojů zvuku - určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka - uvede příklady využití infrazvuku a ultrazvuku - objasní jak souvisí frekvence kmitání s výškou tónu	**Zvukové jevy** - zdroje zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích - infrazvuk - ultrazvuk - odraz zvuku, pohlcování zvuku - výška zvukového tónu	*průřezová témata:* ▪ EV - ochrana životního prostředí (lidské aktivity a problémy ž.p.) ▪ MDV - šíření zvuku z různých médií (fungování a vliv médií ve společnosti) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Př - sluch

Předmět:	FYZIKA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- popíše hlavní součásti sluneční soustavy - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - objasní střídání dne a noci, ročních období - užívá s porozuměním některé astronomické jednotky - porovnává fyzikální veličiny jednotlivých planet s pomocí tabulek - uvede některá souhvězdí a objasní možnosti jejich pozorování - popíše stručně některé historické události v souvislosti dobýváním vesmíru	**Vesmír** - Sluneční soustava - Slunce, planety, měsíce, komety - hvězdy – vznik a složení - galaxie, souhvězdí - kosmonautika	*průřezová témata:* ▪ EGS - planeta Země jako součást Vesmíru (Evropa a svět nás zajímá) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - střídání dne a noci ▪ Př , Ch - vznik Země

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět s časovou dotací 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Výuka předmětu je většinou realizována v odborné učebně v rámci jednotlivých tříd, žáci nejsou děleni na skupiny

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- osvojení si základních chemických pojmů, zákonitostí a výpočtů,
- samostatnému pozorování různých chemických látek, jejich vlastností a reakcí, ke zpracovávání a vyhodnocování výsledků svých pozorování a měření,
- ověřování pozorovaných jevů k rozšiřování vlastního poznávacího potenciálu,
- vyhledávání a třídění potřebných informací z různých pramenů a na základě jejich pochopení, k propojení a systematizaci k efektivnímu využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- nacházení souvislostí s ostatními, zejména přírodovědně zaměřenými předměty.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- jednoznačnému formulování problému, na který narazí při svém studiu,
- provádění rozboru problému a plánu řešení, k odhadování výsledků,
- vyhledávání informací a navrhování metod, které by mohly přispět k řešení daného problému, k posuzování řešení z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti,
- využívání vlastního úsudku a zkušeností,
- korigování chybných řešení problémů,
- aplikaci osvojených metod řešení chemických problémů při řešení obdobných či nových problémových situací,
- kritickému myšlení v rámci dané problematiky, volbě logických postupů a uvážlivých rozhodnutí a k objektivnímu zhodnocení dosažených výsledků.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů na odpovídající úrovni, v logickém sledu, výstižně a souvisle, v ústním i písemném projevu,
- vytváření hypotéz, zdůvodňování svých postupů při řešení problémových situací,
- naslouchání názorům druhých lidí, zapojování se do diskuse, k obhajování vlastního názoru vhodnou argumentací,
- porozumění i jiným typům textů a zápisů, obrazovým materiálům, schématům, tabulkám, chemickým vzorcům a zápisům,
- využívání informačních a komunikačních technologií a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- spolupráci ve skupině,
- podílení se na utváření pravidel práce v týmu,
- přispívání k utváření příjemné pracovní atmosféry v týmu a k upevňování mezilidských vztahů,
- přispívání k diskusi, k věcné argumentaci,
- ovládání a řízení svého jednání a chování.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- respektování názorů a přesvědčení druhých lidí,
- uvědomování si svých práv a povinností,
- chápání základních ekologických a environmentálních problémů, k rozhodování se v zájmu ochrany životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje,
- zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožujících zdraví a život člověka.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- bezpečnému a účinnému používání látek, pomůcek a přístrojů, k zodpovědnému a šetrnému nakládání s chemickými látkami a pomůckami,
- samostatnému organizování vlastní práce,
- dodržování bezpečnosti práce a zásad ochrany životního prostředí,
- využívání znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oborech,
- svědomitému rozhodování a přípravě na budoucí povolání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: chemie **ročník: 8.**

Předmět:	CHEMIE	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozliší látky a tělesa - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - rozpozná u běžně známých dějů, kdy dochází k chemickým přeměnám látek - bezpečně pracuje s běžně používanými chemickými látkami - se orientuje ve varovných značkách a symbolech - uvědoměle jedná v modelových situacích s únikem nebezpečných chemických látek	**Pozorování, pokus a bezpečnost práce** - chemie jako jedna z přírodních věd a její význam pro společnost - látky a tělesa; vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, teplota tání, teplota varu, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek, …) - pozorování, měření, pokus - zásady bezpečné práce - nebezpečné látky a přípravky, R-věty, S-věty, varovné symboly - mimořádné události, havárie, úniky	*mezipředmětové vztahy:* ▪ F - látky a tělesa
- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá koncentraci roztoku - prakticky připraví roztok daného složení - objasní základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - správně užívá termíny koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - na základě znalostí složení směsí navrhne způsoby oddělení jejich složek a prakticky je provede - popíše jednotlivé druhy vod a jejich použití - vlastními slovy vyjádří princip výroby pitné vody ve vodárnách - popíše složení vzduchu, vznik teplotní inverze a smogu - - vyjmenuje zdroje znečišťování vod a ovzduší, navrhne preventivní opatření a sám přispívá ke zlepšení jejich čistoty	**Směsi** - směsi různorodá, stejnorodá - směsi v přírodě a v každodenním životě - vyjadřování složení roztoků (hmotnostní zlomek, koncentrace) - nasycený, nenasycený roztok - ovlivňování rychlosti rozpouštění pevné složky do roztoku (vliv teploty, plošného obsahu a míchání) - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda - druhy vod - výroba pitné vody - čistota vody a příklady jejího znečišťování - vzduch složení - čistota ovzduší a zdroje znečištění - teplotní inverze, smog - - ozonová vrstva	*mezipředmětové vztahy:* ▪ P - ochrana přírody a životního prostředí *průřezová témata:* ▪ EV - základní podmínky života (voda, ovzduší – význam pro život na Zemi, ochrana jejich čistoty…) OSV - vztah k životnímu prostředí
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - užívá chemické značky vybraných prvků	**Částicové složení látek a chemické prvky** - částicové složení látek - atom, proton, neutron, elektron, molekula - prvky	*mezipředmětové vztahy:* ▪ F - látky a tělesa ▪ P - funkce vybraných prvků v lidském organismu

Předmět:	CHEMIE	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků - vysvětlí pojem protonové číslo a používá ho k určení prvků a počtu protonů a elektronů v atomu prvku - rozlišuje kovy a nekovy, usuzuje na jejich vlastnosti, popíše jejich použití - určí počet molekul a počet atomů v molekule dané látky - vysvětlí pojem chemická vazba - definuje pojmy kation a anion a zapíše chemickou rovnicí jejich vznik	- názvy, značky, vlastnosti, použití vybraných prvků - orientace v periodické soustavě chemických prvků, skupiny, periody, protonové číslo, periodický zákon - chemické sloučeniny - chemická vazba - iontové sloučeniny	
- rozliší reaktanty a produkty - uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a provede jejich klasifikaci - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praktickém životě - prakticky provede jednoduchou chemickou reakci - zapíše reakci chemickou rovnicí - užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnosti reaktantů nebo produktů - - používá pojmy látkové množství a mol při čtení chemických rovnic	**Chemické reakce** - chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemická rovnice, reaktanty a produkty - látkové množství, molární hmotnost, - výpočty z rovnic - klasifikace chemických reakcí (slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní…) - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza) - chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou	*mezipředmětové vztahy:* ▪ M - rovnice, přímá úměrnost ▪ F - elektřina
- ovládá názvosloví oxidů, kyselin, hydroxidů - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů, kyselin a hydroxidů - prakticky zvládne poskytnout první pomoc při otrávení oxidem uhelnatým, při poleptání pokožky roztokem kyseliny nebo hydroxidu - správně naředí roztoky kyselin - vysvětlí vznik skleníkového efektu, kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí, uvede opatření, kterými jim lze předcházet - orientuje se na stupnici pH - změří pH univerzálním indikátorovým papírkem	**Anorganické sloučeniny** - oxidy – názvosloví, vlastnosti, využití - kyseliny a hydroxidy – názvosloví, vlastnosti, využití - kyselost, zásaditost, pH - ředění kyselin - první pomoc při poleptání se roztokem kyseliny nebo hydroxidu	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - globální ekologické a environmentální problémy lidstva (skleníkový efekt) ▪ P – ochrana přírody a životního prostředí *průřezová témata:* ▪ EV - skleníkový efekt, kyselé deště ▪ OSV - vztah k životnímu prostředí

Předmět: chemie **ročník: 9.**

Předmět:	CHEMIE	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- ovládá názvosloví solí odvozených od nekyslíkatých i kyslíkatých kyselin - popíše vlastnosti a použití vybraných solí - rozezná neutralizaci mezi ostatními chemickými reakcemi - zapíše neutralizaci chemickou rovnicí - - uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi	**Anorganické sloučeniny** - Soli - neutralizace - vznik solí nekyslíkatých a kyslíkatých kyselin - názvosloví, vlastnosti, využití	
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zapíše vzorce alkanů, alkenů, alkynů a arenů - zhodnotí užívání fosilních paliv a průmyslově vyráběných paliv jako zdrojů energie - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - umí napsat vzorce vybraných derivátů uhlovodíků - popíše zdroje, vlastnosti a funkci vybraných sacharidů, tuků, bílkovin a vitaminů v lidském těle a jejich vhodný obsah ve stravě - orientuje se v koncových produktech biochemického zpracování bílkovin, tuků a sacharidů - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	**Organické sloučeniny** - uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů,uhlovodíků s násobnými vazbami a aromatických uhlovodíků - základní názvosloví - paliva - uhlí, ropa, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - zhodnocení spalování přírodních i průmyslově vyrobených paliv z hlediska životního prostředí - deriváty uhlovodíků - uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina - příklady v praxi významných halogenderivátů, alkoholů, karbonylových sloučenin a karboxylových kyselin - základy názvosloví - přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle - fotosyntéza	*průřezová témata:* ▪ EV - základní podmínky života (přírodní zdroje – jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí,…doprava – vlivy na prostředí, ekologická zátěž,…) ▪ OSV - vztah k životnímu prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ RV - nebezpečí požívání alkoholických nápojů, zdraví prospěšné složky lidské potravy
- orientuje se v přípravě významných chemických látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - uvede činitele ovlivňující rychlost koroze a navrhne způsoby ochrany ocelových předmětů před korozí - vyjmenuje zástupce draselných a	**Chemie a společnost** - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika …) - plasty a syntetická vlákna –	*průřezová témata* ▪ EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství, průmysl, odpady…) ▪ Z - chemický průmysl v České republice *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vz - zneužívání návykových látek

Předmět:	CHEMIE	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
dusíkatých průmyslových hnojiv - popíše vlastnosti a použití cementu, vápna, sádry a keramiky - zapíše chemickou rovnicí výrobu hašeného vápna a tvrdnutí vápenné malty - vyjmenuje příklady plastů a syntetických vláken včetně jejich vlastností a uvede klady a zápory jejich používání - aplikuje znalosti o principech hašení požáru na řešení modelových situací z praxe - uvede příklady volně prodávaných hořlavin a vysvětlí zásady bezpečné práce s těmito látkami - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a uvědomuje si nebezpečí, kterému se vystavuje jejich konzument - identifikuje největší zdroje znečištění životního prostředí a navrhne preventivní opatření vedoucí ke snížení znečištění životního prostředí - je obeznámen s globálními environmentálními problémy naší planety	vlastnosti, použití, likvidace - detergenty a pesticidy, insekticidy - hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti, principy hašení požárů - léčiva a návykové látky - znečišťování životního prostředí	

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- osvojení si základních biologických pojmů a vztahů ,
- aktivnímu používání obecně užívaných biologických termínů,
- samostatnému provádění jednoduchých pozorování a popisu přírodních jevů a vyvozování závěrů pozorování,
- poznávání znaků organismů a přírodnin a zařazování do jednotlivých taxonomických skupin,
- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení propojení a systematizace, k efektivnímu využití v procesu poznávání přírody,
- uvádění poznatků do souvislostí a propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků a na základě toho k utváření komplexnějšího pohledu na problematiku přírodních věd.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vnímání nejrůznějších aspektů ekologické problematiky globálního i každodenního rázu, pochopení podstaty problému, přemýšlení o případných nesrovnalostech a jejich příčinách, promyšlení a navržení způsobů řešení problémů a využívání k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- vyhledávání informací týkajících se řešení problémů, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení problémů,
- nalézání shodných, podobných a odlišných znaků a souvislostí v různých aspektech dané problematiky,
- samostatnému řešení zadaných úkolů v rámci cvičení a laboratorních prací, a k využívání dostupných zdrojů (literatura, pomůcky),
- zvládání jednoduchých technik v rámci daného předmětu,
- kritickému hodnocení vlastní práce a výkonu, sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřování se výstižným, souvislým a kultivovaným písemným i ústním projevem,
- chápání různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, reagování na ně a k tvořivému využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění,
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:

- účinné spolupráci ve skupině, podílení se společně s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu a k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce na základě vlastních schopností a vloh,
- respektování ostatních ve svém okolí a k ohleduplnému a uctivému vystupování při jednání s druhými lidmi, k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby k poskytnutí pomoci,
- chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného problému,
- vytváření si pozitivního postoje k vlastní osobě, který podporuje sebedůvěru a samotný rozvoj, k ovládání a řízení svého jednání a chování.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:

- chápání základních principů na nichž spočívají společenské normy a zákony, k uvědomování si vlastních práv a zároveň povinností, respektování přesvědčení druhých lidí a jejich vnitřních hodnot,
- rozhodování se zodpovědně podle dané situace, poskytnutí účinné pomoci, k zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitu životního prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:

- vnímání problémových situací, rozpoznání a pochopení problému, navržení způsobů řešení,
- samostatnému řešení problémů, volbě vhodných řešení, užití logických postupů,
- bezpečnému a účinnému používání pomůcek a materiálů poskytnutých učitelem k výuce, pozorování nebo měření, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, k adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky,
- využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: přírodopis **ročník: 6.**

Předmět:	**PŘÍRODOPIS**	**ročník: 6.**
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - vysvětlí teorie vzniku Země a života na ní - rozliší základní projevy a podmínky života	**Země a život na ní:** - atmosféra - hydrosféra - látky anorganické a organické - názory na vznik Země a života - vývoj živé hmoty - změny atmosféry během vývoje života a význam slunce	*průřezová témata:* ▪ EV- podmínky života na Zemi *mezipředmětové vztahy:* ▪ objektivní platnost základních přírodních zákonitostí
- vysvětlí podstatu existence virů - chápe význam virů jako původců onemocnění rostlin, živočichů a člověka	**Organismy nebuněčné:** - viry	
- pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - na příkladech řas a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent	**Organismy jednobuněčné:** - bakterie - jednobuněčné rostliny - sinice - bičíkovci - rozsivky - jednobuněčné zelené řasy - jednobuněční živočichové - prvoci - jednobuněčné houby	
- dokáže roztřídit organismy do jednotlivých říší	**Vývoj a zdokonalování organismů:** - říše živočichové - říše rostliny - říše houby - vývoj mnohobuněčných organismů - rozmanitost současných živočichů	
- zná význam řas a vybrané zástupce - pozná a určí naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - popíše stavbu těl mnohobuněčných organismů a uvede základní orgánové soustavy bezobratlých a	**Organismy mnohobuněčné:** - rostliny mnohobuněčné - řasy mnohobuněčné - houby mnohobuněčné - houby nižší	*průřezová témata:* ▪ OSV - sociální chování ▪ EV – význam rostlin pro pro obnovu životního prostředí ▪

Předmět:	PŘÍRODOPIS	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
jejich význam - popíše stavbu těla tasemnice a rozliší vnější a vnitřní parazity - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - hodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu	- houby vyšší - zásady správného houbaření - lišejníky - vývoj mnohobuněčných organismů - živočichové mnohobuněční - žahavci - ploštěnci - kroužkovci - měkkýši - členovci - hmyz s proměnou nedokonalou - hmyz s proměnou dokonalou - hospodářský význam hmyzu	*mezipředmětové vztahy:* ▪

Předmět: přírodopis **ročník: 7.**

Předmět:	PŘÍRODOPIS	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních buněčných organel	**Fyziologie rostlin:** - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	*průřezová témata:* ▪ EV - energie
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	**Systém rostlin:** - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně přesličky, kapradiny), nahosemen. a krytosemen. rostlin (jednoděložných a dvouděl.), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - **Význam rostlin a jejich ochrana:** - význam rostlin pro člověka - význam z hlediska ekosystému	*průřezová témata:* ▪ EV - systémový přístup - vazby mezi prvky systémů - hierarchické uspořádání systémů - vztahy systémů a okolí -rozvoj praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí

Předmět:	PŘÍRODOPIS	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní význam dvou organismů ve stélce lišejníků	**Houby bez plodnic:** - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy **Houby s plodnicemi:** - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami **Lišejníky:** - stavba, symbióza výskyt a význam	*průřezová témata:* ▪ OSV- spolupráce a komunikace v týmu *mezipředmětové vztahy:* ▪ fyzická stránka života ▪ člověk a zdraví
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla:** - živočišná buňka tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuň., rozmnožován	*průřezová témata:* ▪ EV - objektivní platnost základních přírodních zákonitostí - dynamické souvislosti od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů, v přírodě na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**Vývoj, vývin a systém živočichů:** - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	*průřezová témata:* ▪ EV - objektivní platnost základních přírodních zákonitostí - dynamické souvislosti od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek -systémový přístup - vazby mezi prvky systémů - hierarchické uspořádání systémů - vztahy systémů a okolí

Předmět: přírodopis **ročník: 8.**

Předmět:	PŘÍRODOPIS	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	**Anatomie a fyziologie:** - stavba funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti	*průřezová témata:* ▪ OSV- člověk a jeho svět ▪ EV- objektivní platnost základních přírodních zákonitostí ▪ OSV - člověk a zdraví - fyzická stránka člověka
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového lidského jedince od početí do stáří	**Fylogeneze a ontogeneze člověka:** - rozmnožování člověka - původ a vývoj člověka	*průřezová témata:* ▪ MKV - etnický původ - rovnocennost etnických skupin a kultur
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	**Nemoci, úrazy a prevence:** - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy **Životní styl:** - pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka	*průřezová témata:* ▪ EV- vliv prostředí na zdraví člověka ▪ EGS - člověk a zdraví - význam sportu z globálního hlediska lidí různých národností ▪ OSV - psychohygiena - sebepojetí a seberegulace -psychika

Předmět: přírodopis **ročník: 9.**

Předmět:	PŘÍRODOPIS	Ročník :9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	**Země** - vznik a stavba Země	*průřezová témata:* ▪ EV - principy života na Zemi
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	**Nerosty a horniny:** - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografi	*průřezová témata:* ▪ EV - neobnovitelné zdroje
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů , včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody	**Vnější a vnitřní geologické procesy:** - příčiny a důsledky	*průřezová témata:* ▪ EV - antropogenní vlivy
- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	**Půdy:** - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	*průřezová témata:* ▪ OSV - seberegulace jako základní ekologický princip při nakládání s přírodními zdroji ▪ VDO - vztah k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám
- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	**Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi:** - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	*průřezová témata:* ▪ EGS - důsledky globálních vlivů na životní prostředí
- uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	**Geologický vývoj a stavba území ČR:** - Český masiv, Karpaty **Podnebí a počasí ve vztahu k životu:** - základní vlivy ovlivňující podnebí a počasí, globální problémy	

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Výuka zeměpisu navazuje na předměty 1. stupně - prvouku a vlastivědu. Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6., 7., 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:
- osvojování určitého systému vybraných poznatků z různých geografických oborů,
- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod,
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací,
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí,
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka,
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování,
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Při výuce jsou využívány následující formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení,
- propojení získaných poznatků do širších celků, nalézání souvislostí,
- kritickému posuzování získaných poznatků, porovnávání a formulování závěrů,
- poznávání smyslu a cíle učení, získání pozitivního vztahu k učení,
- vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- používání odborné terminologie,
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi,
- využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- pochopení problému, vyhledávání k němu vhodných informací, diskutování o možnostech řešení,
- kritickému myšlení, schopnosti hájit svá rozhodnutí,
- vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů,
- využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci,
- argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků,
- odpovědím na otevřené otázky,
- práci s chybou.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, vyjadřování se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- umění naslouchat promluvám druhých lidí, schopnosti na ně vhodně reagovat,
- komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace,
- naslouchání a respektování názorů druhých,
- interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňování dobrých mezilidských vztahů, umění vzájemně si naslouchat,
- využívání skupinového vyučování,
- utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání,
- ochotě pomoci a o pomoc požádat,
- spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků,
- dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů,
- občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- respektování názoru druhých, uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace,
- pochopení základních environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, jednání v zájmu trvale udržitelného rozvoje,
- dodržování pravidel slušného chování,
- pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje,
- ohleduplnosti vůči druhým,
- vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- efektivní práci,
- dodržování pravidel bezpečného chování v terénu,
- vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: zeměpis **ročník: 6.**

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru - srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce	**Vesmír a sluneční soustava** - vesmír, vývoj poznání o vesmíru, galaxie, hvězdy - sluneční soustava, Slunce, planety, Měsíc	*průřezová témata:* ▪ EV - základní podmínky života ▪ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - látky a tělesa; pohyb těles, síly; vesmír ▪ D - starověké a středověké představy o vesmíru a sluneční soustavě ▪ M - jednotky délky
- prokáže na konkrétních příkladech tvar Země - určí polohu na zemském povrchu pomocí zeměpisných souřadnic - zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	**Planeta Země** - tvar a rozměry Země - určování zeměpisné polohy - pohyby Země a jejich důsledky - časová pásma	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání ▪ EGS - objevujeme Evropu a svět *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - geometrie v rovině a v prostoru: úhel, úhlové jednotky ▪ F - látky a tělesa; pohyb těles, síly ▪ Ov - čas, smluvní (letní) čas, přínos, problémy ▪ D - názory na tvar a pohyby Země v historii
- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu - používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek	**Glóbus a mapa** - glóbus - mapa a její vznik - druhy map - práce s mapou - geografické a topografické pojmy	*průřezová témata:* ▪ EGS - důsledky globálních vlivů na životní prostředí

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vyhledá potřebné informace v dostupných kartografických produktech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii		*mezipředmětové vztahy:* ▪ M - měřítko map a plánů; geometrie v rovině a v prostoru ▪ Vv - rozlišovací schopnost barev ▪ Inf - vyhledávání informací a komunikace; zpracování a využití informací
- vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry a vytvoří si představu o jejich jedinečnosti - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry	**Obecný fyzický zeměpis** - krajina, krajinná sféra a její základní složky: - *přírodní - fyzicko-geografická sféra* (litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra)	*průřezová témata:* ▪ EV - ochrana přírody a životního prostředí, přístupy k přírodě ▪ ICT - internet – zdroj informací ▪ OSV - zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - vznik a stavba Země, nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, vývoj zemské kůry; podnebí a počasí ve vztahu k životu; půdy; vývoj zemské kůry a organismů na Zemi ▪ Ch - částicové složení látek a chemické prvky; směsi: vzduch, voda ▪ F - měření teploty, skupenství látek ▪ D - vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí
- posoudí na přiměřené úrovni rozmístění světové populace - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem jiných ras a národů - porovnává základní faktory a podmínky pro rozmístění hospodářských aktivit - charakterizuje hlavní znaky a způsob života vyspělých a rozvojových zemí	**Lidé na Zemi** - lidé na Zemi a jejich domov - obživa lidí (zemědělství, průmysl) - služby - vyspělé a rozvojové země	*průřezová témata:* ▪ MKV - kulturní diference, multikulturalita ▪ OSV - poznávání lidí ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - můj domov, vztahy mezi lidmi, lidská práva

Předmět: zeměpis **ročník: 7.**

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozpozná jednotlivé kontinenty a oceány - vysvětlí vznik hranic mezi státy - rozliší typy státních hranic - vysvětlí rozdíl mezi monarchií a republikou - vysvětlí rozdíl mezi demokracií a diktaturou	**Zeměpis světadílů a oceánů** - státy a jejich hranice - není stát jako stát - pevniny a oceány	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ VDO - principy demokracie ▪ EGS - Evropa svět nás zajímá *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - vznik a vývoj hranic mezi státy ▪ P - základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí
- popíše polohu Afriky - vysvětlí, proč se o Africe říká, že je starý kontinent - popíše africké podnebí a jeho vliv na rozmístění obyvatel a přírodních krajin - popíše přírodní podmínky Afriky a jejich vliv na rozmístění vodních toků - chápe problémy, které sužovali a sužují Afriku - vysvětlí rasové složení obyvatel Afriky	**Afrika** - Afrika – ohrožený světadíl - kolem břehů Afriky - velmi starý kontinent - přírodní poměry Afriky - Afrika včera, dnes a zítra	*průřezová témata:* ▪ MKV - respektování kulturních, etnických a jiných odlišností (lidské rasy, náboženství, jazyky) ▪ OSV - poznávání lidí ▪ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ▪ EGS - orientace na politické mapě světa a Afriky, na obecně zeměpisné mapě Afriky a v atlasových tematických mapách *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - vývoj člověka, historie objevování afrického kontinentu; čeští cestovatelé v Africe (Emil Holub, Antonín Stecker a následovníci)
- vysvětlí původ Arabů v oblasti u Středozemního moře - charakterizuje život muslimských žen ve společnosti - pracuje s pojmem degradace půd v oblasti Sahelu - ví, proč je oblast Sahelu často ohrožována hladomorem - orientuje se v problémech tropického deštného lesa	**Africké regiony** - pobřeží Středozemního moře - Sahel – nejchudší část Afriky - země Guinejského zálivu - východní Afrika - jižní Afrika	*průřezová témata:* ▪ MKV - hodnoty, postoje, respektování kulturních a náboženských odlišností ▪ EGS - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ▪ EV - ochrana přírody a životního prostředí

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- ví za jakým účelem se budují národní parky v Africe - orientuje se v problémech, které může na tomto kontinentě způsobit nerostné bohatství - srovná hospodářsky nejrozvinutější země Afriky		*mezipředmětové vztahy:* ▪ D - rozdělený a integrující se svět: rozpad koloniálního systému, geopolitické problémy afrických nástupnických států ▪ P - základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí
- popíše polohu Atlantského oceánu - vysvětlí vliv středo-oceánského hřbetu na polohu jednotlivých kontinentů	**Atlantský oceán** - nejznámější oceán	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí
- popíše polohu Ameriky - popíše podnebí a přírodní krajiny Ameriky - zná původní obyvatele Ameriky - ví, kdo objevil Ameriku - vysvětlí, proč žije v Americe obyvatelstvo různých barev pleti	**Amerika** - od vigvamů k mrakodrapům - po stopách objevitelů - přírodní poměry Ameriky - kdo jsou obyvatelé Ameriky	*průřezová témata:* ▪ MKV - hodnoty, postoje, respektování kulturních a náboženských odlišností ▪ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ EV – ochrana přírody a životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - nejstarší civilizace; objevy a dobývání; zámořské objevy a počátky dobývání světa ▪ P - základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí
- vysvětlí, proč je severoamerický region ekonomickou velmocí - zná severoamerická hospodářská centra - rozlišuje jednotlivé regiony USA podle jejich přírodních i hospodářských poměrů - zná americký životní styl - srovná politickou strukturu USA a Kanady	**Americké regiony** - USA – světová velmoc - Kanada - Mexiko – země dávných indiánských kultur - od Yukatánu k Panamskému průplavu - ostrovy Karibského moře - andské státy - Brazílie a její sousedé - země Jižního rohu	*průřezová témata:* ▪ EGS - orientace na politické mapě světa , na obecně zeměpisné mapě Ameriky a v atlasových tematických mapách

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- srovná velikost USA a Kanady s ostatními státy světa - popíše přírodní podmínky Kanady - ví o slavné indiánské historii středoamerického regionu - zná druhy hospodářské činnosti, které jsou typické pro středoamerický region - popíše, jak ovlivňuje tvar reliéfu jižní Ameriky životní podmínky obyvatel - orientuje se v hlavních sociálních a ekonomických problémech jihoamerického regionu - interpretuje hlavní hospodářské zaměření jednotlivých regionů jižní Ameriky ve srovnání s přírodními poměry dané oblasti		*mezipředmětové vztahy:* ▪ D - modernizace společnosti: vznik USA; moderní doba: úloha USA ve světě ▪ Čj - jazykové oblasti Ameriky
- popíše polohu Antarktidy - zná možnosti rozšíření rostlin a živočichů na tomto kontinentu v závislosti na přírodní poměry - popíše, čím je tvořen povrch kontinentu - srovná hospodářské využití kontinentu s jinými kontinenty	**Antarktida** - kontinent ledu a chladu	*průřezová témata:* ▪ EV - ochrana přírody a životního prostředí ▪ EGS - postavení a význam polárních oblastí v globálním systému planety Země *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí
- popíše polohu Indického oceánu - interpretuje, jak přírodní poměry ovlivňují život v Indickém oceánu - zná přírodní hrozby tohoto oceánu (zemětřesení, tsunami, atd.)	**Indický oceán** - vodami Indického oceánu	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ EGS – globální vlivy na oběh hydrosféry *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí
- popíše polohu Tichého oceánu - připomene si, jak vznikají středo-oceánské hřbety, hlubokomořské příkopy - vysvětlí vznik ostrovů v této oblasti - zná přírodní hrozby tohoto oceánu (zemětřesení, tsunami, atd.)	**Tichý oceán** - nekonečný oceán	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ EGS - globální vlivy na oběh hydrosféry *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- popíše polohu Oceánie - zná hlavní hospodářské zaměření těchto ostrovů - interpretuje původ místních obyvatel	**Oceánie** - svět ostrovů v oceánu	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ EGS - orientace na politické mapě světa , na obecně zeměpisné mapě Oceánie a v atlasových tematických mapách *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí: podmínky pro existenci endemických druhů rostlin a živočichů
- popíše polohu Austrálie - popíše australské podnebí a jeho vliv na rozmístění obyvatel, ale i přírodních krajin - zná původní obyvatele Austrálie - interpretuje, proč v Austrálii žije spousta živočichů, kteří nežijí jinde na světě - ví, proč se v Austrálii mluví anglicky	**Austrálie** - nejmenší kontinent - odlišnosti australské přírody - od doby kamenné k mrakodrapům - jak se žije v Austrálii	*průřezová témata:* ▪ EGS - regiony Austrálie v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje ▪ MKV - kulturní rozdíly, kulturní tradice, zvyky, náboženství, hodnoty; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa ▪ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí: podmínky pro existenci endemických druhů rostlin a živočichů
- popíše polohu Asie - porovná vliv podnebí na rozmístění obyvatel a přírodní poměry Asie - orientuje se v asijském vodstvu - orientuje se v přírodních, sociálních, politických a náboženské hrozbách Asie - zná původ světových náboženství v této oblasti	**Asie** - Asie blízká i vzdálená - hranice největšího světadílu - od Mrtvého moře na střechu světa - přírodní poměry - nejlidnatější světadíl	*průřezová témata:* ▪ EGS - orientace na politické mapě světa a Asie, na obecně zeměpisné mapě Asie a v atlasových tematických mapách ▪ MKV - kulturní rozdíly, kulturní tradice, zvyky, náboženství, hodnoty;

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
		různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa ▪ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí
- orientuje se v problémech blízkovýchodní oblasti - popíše hlavní hospodářskou činnost v oblasti Středního východu a její vliv na místní společnost - srovná Zakavkazsko a Střední Asii, bývalé území SSSR - srovná vývoj Zakavkazska a Střední Asie s vývojem v jiných bývalých státech SSSR - vysvětlí vliv vysychání Aralského jezera na okolní oblast - orientuje se v možných sociálních a náboženských konfliktů v Jižní Asii - srovná růst počtu obyvatel v Indii a Číně - zná hlavní hospodářskou činnost himalájských států - určí přírodní poměry a jejich možné hrozby v Jihovýchodní Asii - vysvětlí politické problémy Východní Asie - srovná hospodářství a život obyvatel Číny a Japonska	**Asijské regiony** - rozdělení Asie - blízký východ - střední východ - Zakavkazsko - střední Asie - jižní Asie - jihovýchodní Asie - východní Asie - velmoc 22. století - země vycházejícího slunce - Sibiř a dálný východ	*průřezová témata:* ▪ EV - ochrana přírody a životního prostředí, přístupy k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví ▪ OSV - poznávání lidí *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - počátky lidské společnosti; objevy a dobývání; počátky nové doby; rozdělený a integrující se svět
- popíše polohu Severního ledového oceánu - srovná přírodní poměry tohoto oceánu s ostatními oceány - určí hospodářské využití Severního ledového oceánu	**Severní ledový oceán** - Arktida v Severním ledovém oceánu	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ EGS - globální vlivy na oběh hydrosféry *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí
- popíše polohu Evropy - srovná Evropu s ostatními kontinenty	**Vracíme se do Evropy**	*průřezová témata:* ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá: orientace na politické mapě

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
		světa a Evropy, na obecně zeměpisné mapě Evropy a v atlasových tematických mapách; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané: evropské jazykové a kulturní okruhy

Předmět: zeměpis ročník: 8.

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- provede regionalizaci v Evropě, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v Evropě, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry	**EVROPA** - poloha, rozloha, zalidnění Evropy a její postavení ve světě - historie evropské civilizace - shodné a odlišné rysy Evropy - přírodní podmínky Evropy (povrch, podnebí, vodstvo, fauna a flóra) - přírodní oblasti Evropy	*průřezová témata:* ▪ EV - stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny ▪ VDO - prvky demokracie, formy vlády, orientace ve světě ▪ OSV - komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuze nad problémy ▪ EGS - život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování ▪ MKV - kultura a tradice, rasismus ▪ MDV - aktuality, zdroj informací a obrazového materiálu *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v Evropě - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	- přírodní zdroje a ochrana krajiny v Evropě - evropské obyvatelstvo (přirozený pohyb, struktura, migrace) - evropská sídla - hospodářství Evropy (zemědělství, průmysl, služby, doprava) - regiony Evropy (střední, severní, západní, jižní, jihovýchodní a východní Evropa) - Evropská unie	živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV ▪ D - nejstarší osídlené oblasti,vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti ▪ Ov - lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl ▪ M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy ▪ Ch - využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory ▪ F - typy elektráren, rychlost dopravních prostředků
- určí a vyhodnotí na přiměřené úrovni geografickou polohu České republiky - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států	**ČESKÁ REPUBLIKA** - poloha a postavení ČR v Evropě - vývoj státního území - územní rozdíly	*průřezová témata:* ▪ EGS - poloha státu na mapě světa, orientace *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - poloha, rozloha
- popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky,	- geologický vývoj - půdy a krajiny - vodstvo - přírodní zdroje	*průřezová témata:* ▪ EV - ochrana přírody a vztah k životnímu prostředí

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, krajiny a přírodní zdroje ČR		*mezipředmětové vztahy:* ▪ P - geologický vývoj a stavba území ČR ▪ F- atmosférické prvky
- zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	- ochrana krajiny a přírody	*průřezová témata:* ▪ EV – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje *mezipředmětové vztahy:* ▪ P – ochrana přírody
- charakterizuje rozmístění, strukturu a pohyb obyvatel ČR a vyhodnotí faktory osidlování jednotlivých regionů - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se ČR a místního regionu a pokouší se o prognózu dalšího vývoje - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - charakterizuje strukturu, rozmístění, velikost a funkce sídel	- obyvatelstvo (počet a rozmístění, struktura, národnost, migrace) - sídla (města, venkov) - regionální rozvoj a politika	*průřezová témata:* ▪ OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, , národnostní menšiny, rasismus, xenofobie ▪ MDV - zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality ▪ MKV - kultura a tradice *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - nářečí ▪ M - hustota obyvatel ▪ P - vliv osídlení na krajinu ▪ D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace
- rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby	- hospodářství (zemědělství, průmysl, doprava, služby)	*průřezová témata:* ▪ EV - vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové závody, doprava, cestování ▪ OSV - vytvoření názoru na stav hospodářství ▪ EGS - postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb ▪ MDV - reklama, zdroj informací, aktuality *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ch - využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie ▪ D - historie průmyslu

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky		▪ P - obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl ▪ F - typy elektráren
- lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	- regiony ČR (Praha, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický kraj, kraj Vysočina, Jihomoravský, Olomoucký, Zlínský a Moravskoslezský kraj)	*průřezová témata:* ▪ EV - stav životního prostředí ▪ OSV - spolupráce, obhajoba vlastního názoru ▪ MDV - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie regionů ▪ Ch - průmysl regionů ▪ Čj - významné osobnosti ▪ M - práce s daty ▪ P - krajina, stav přírody
- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- zahraniční vztahy	*průřezová témata:* ▪ EGS - jsme Evropané *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - mezinárodní spolupráce
- charakterizuje cestovní ruch a vymezí turisticky atraktivní lokality v ČR	- cestovní ruch	*průřezová témata:* ▪ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historická souvislost s centry cestovního ruchu
- zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci	- místní region	*průřezová témata:* ▪ EV - stav životního prostředí, krajiny ▪ VDO – život v regionu ▪ EGS – postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kulturu místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu		▪ MDV - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, hodnocení podle jednotlivých kriterií ▪ OSV - řešení problémů místní oblasti *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie regionu ▪ Ch - průmysl regionu ▪ Ov - naše obec, region, kraj ▪ M - práce s daty

Předmět: zeměpis **ročník: 9.**

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- opakování učiva 8. ročníku: ČR a EU	- opakování 8. ročník	
- dokáže používat pojem globalizace - vysvětlí klady a zápory globalizace	- globalizace	*průřezová témata:* ▪ MDV – globalizace, jako součást mediálního sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ D – vývoj obchodu ▪ Ov - globalizace
- pochopí rozdíly ve vyspělosti zemí - vysvětlí důvody rozdílů v regionální vyspělosti	- regionální rozdíly ve vyspělosti zemí	*průřezová témata:* ▪ EGS – rozdíly mezi evropskými zeměmi *mezipředmětové vztahy:* ▪ D – regionální rozdíly v historii

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pochopí vliv kulturních zvyků na každodenní život obyvatel různých částí světa - popíše, jak kulturní zvyklosti z různých částí světa ovlivnili jeho život	- kulturní rozmanitost lidstva	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností ▪ MKV - lidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - lidské odlišnosti ▪ D - náboženství, kultura
- zná různá světová integrační uskupení - chápe výhody a nevýhody integračních procesů - orientuje se v integračních uskupeních jejichž členem je Česká republika	- integrace zemí	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - Evropská unie ▪ D - integrace v dějinách
- rozlišuje různé druhy migrace - chápe důvody migrace obyvatel	- migrace	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - migrace, jako součást rozšíření lidského druhu na Zemi
- zná důvody urbanizace - je schopen posoudit klady a zápory urbanizace	- urbanizace	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - urbanizace v průběhu dějin, první města
- posoudí možné důvody změn v zemědělské výrobě -	- změny v zemědělské výrobě	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - zemědělské plodiny
- rozlišuje energetické zdroje obnovitelné a neobnovitelné - zná důsledky používání neobnovitelných energetických zdrojů	- omezenost energetických zdrojů	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - nerostné suroviny ▪ F - výroba elektrické energie

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- posoudí vliv industrializace na tvář krajiny - zná vliv industrializace na společnost	- industrializace	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - průmyslová revoluce ▪ Ch - výroba kovů ▪ F - parní stroj ▪ P - nerostné suroviny
- popíše důvody rozvoje dopravy a spojů - posoudí význam jednotlivých typů dopravy a spojů pro dnešní společnost a její možný budoucí vývoj - posoudí vliv různých druhů dopravy na životní prostředí	- doprava a spoje – propojování světa	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie dopravy
- umí zařadit služby do hospodářského sektoru - posoudí, jak působí změny nárůstu zaměstnanosti v sektoru služeb na rozvoj hospodářství - ví, co způsobuje nárůst zaměstnanosti v sektoru služeb	- růst sektoru služeb	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání, mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - služby
- zná vývoj rozvoje cestovního ruchu - rozlišuje různé druhy cestovního ruchu - zná významná střediska cestovního ruchu - posoudí působení cestovního ruchu na životní prostředí - zná vliv cestovního ruchu na zaměstnanost obyvatel	- rozvoj cestovního ruchu	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ VDO - pravidla pobytu v přírodě *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie cestovního ruchu
- zná možné důvody změn klimatu na Zemi - posoudí možné důsledky změn klimatu	- globální změny klimatu	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání, mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - změny klimatu v historii

Předmět:	ZEMĚPIS	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozpozná přírodní katastrofy - ví, jak se má v průběhu jednotlivých přírodních katastrof zachovat - zná místa na Zemi, kde jsou větší rizika přírodních katastrof	- přírodní katastrofy	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla pobytu v přírodě ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání, mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ch - šíření nebezpečných chemických látek ▪ P - vliv na přírodu ▪ F - fyzikální zákonitosti některých katastrof
- vysvětlí pojem biodiverzity - popíše možná nebezpečí poklesu biodiverzity - zná oblasti světa, kde k poklesu biodiverzity dochází	- pokles biodiverzity	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ VDO - pravidla pobytu v přírodě *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - potravní řetězec
- chápe důležitost ochrany přírodního a kulturního dědictví pro člověka - zná organizaci UNESCO	- ochrana přírodního a kulturního dědictví lidstva	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla pobytu v přírodě ▪ EV - citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání, mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - vývoj ochrany přírody ▪ P - chráněné druhy rostlin a živočichů
- orientuje se v geografických pojmech používaných v běžném životě - rozumí neustálým změnám prostředí, které během života zažije - umí vyhledat potřebné informace v mapách, slovnících, na internetu - využívá geografické poznatky při pobytu v přírodě	- význam geografického vzdělání pro život	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ VDO - pravidla pobytu v přírodě *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - poznávání rostlin a živočichů

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: 1.stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa.V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku.Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti. Prostřednictvím těchto činností žák mže uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby.
Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Výuka je realizována v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně.
Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:Vokální činnost,Instrumentální činnost,Hudebně pohybové činnosti , Poslechové činnosti.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova,Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- užívání správné terminologie a symboliky,
- intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu na základě svých dispozic,

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- schopnosti rozpoznat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje,
- rozpoznání výrazné dynamické změny v proudu znějící hudby,
- vzájemnému naslouchání.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem,
- rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů,
- vyjádření tempa a dynamiky melodie pohybem.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby,
- vzájemnému naslouchání,
- braní ohledu na druhé.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl,
- podílení na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- využití jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře,
- používání známých termínů, znaků a symbolů,
- užívání různých nástrojů a vybavení.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: hudební výchova **ročník: 1.**

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 1.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- získává pěvecké dovednosti - uplatňuje správné držení těla při zpěvu - správně dýchá - dodržuje hlasovou hygienu - zpívá slabě, silně, pomalu, rychle	- základní pěvecké dovednosti - dechová cvičení - hlasová hygiena	*mezipředmětové vztahy:* ▪ ČJ - artikulace - správné dýchání
- rozlišuje běžné zvuky od tónů - osvojuje si dětská říkadla a popěvky - správně vyslovuje - vytleskává rytmus - hraje nejjednodušší doprovody na nástroje orffovského instrumentáře - rytmizuje jednoduché texty - improvizuje - reprodukuje krátké rytmické celky	- zvuky a tóny - melodizované říkanky - rytmická ozvěna - jednoduchý rytmický doprovod	*průřezová témata:* ▪ MDV - fungování a vliv médií ve společnosti *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - melodizované říkanky
- je schopen rozlišovat a slovně vyjadřovat hudební kontrasty - reprodukuje krátké melodické celky - melodizuje jednoduché skladby, improvizuje - vyjadřuje emocionální zážitek z hudby	- tóny dlouhé , krátké - tóny hluboké, vysoké - skladby veselé, smutné	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání - kreativita - hodnoty, postoje praktická etika *mezipředmětové vztahy:* ▪ ČJ - slovní vyjadřování hudebních kontrastů - popis emocionálních zážitků
- reaguje pohybem na znějící hudbu - vyjadřuje pohybem tempo,dynamiku - pohybuje se podle hudby na místě i v prostoru - pohybově vyjadřuje vlastnosti tónů - orientuje se v prostoru - rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny znějící hudby - uvědomuje si přírodní prostředí jako zdroj inspirace	- hudebně pohybové činnosti - taktování - písně spojené s pohybem - taneční hry	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - přírodní prostředí jako zdroj inspirace
- rozeznává při poslechu hudby hlavní melodii - rozlišuje při poslechu vokální hudby hlas ženský, mužský a dětský	- poslechové činnosti - hudba vokální, instrumentální	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská společnost a škola ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 1.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pozná při poslechu instrumentální hudby některé hudební nástroje (flétna, klavír, buben….) - uvědomuje si přírodní prostředí jako zdroj inspirace (Vltava)	- hudba lidová, umělá	

Předmět: hudební výchova **ročník: 2.**

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pracuje nejméně s 10 písněmi	- rozvíjení hlavového tonu, měkké nasazení, výslovnost samohlásek na konci slov, vyrovnávání vokálů, sjednocování hlasového rozsahu (c1-h1) volný nástup prvního a pátého stupně, melodie stoupá-klesá	*průřezová témata:* ▪ OSV – rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv – obrázky k jednotlivým písním
- pracuje se 4-mi poslechovými skladbami a nejméně 3-mi hudebně pohybovými hrami - při rytmizaci textů pracuje s čtvrťovými a osminovými hodnotami v 2/4 a 3/4 taktu	- hra rytmických doprovodů, rytmický kánon, hra melodických doprovodů, lidová píseň, píseň vytvořená skladatelem (pro děti) - hudba k tanci, poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu (v bok, vedle sebe, proti sobě), pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie a její ukončenosti, kvapík, pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby - p-mf-f - zesilování-zeslabování - zrychlování-zpomalování, opakování - takt 2/4 a ¾	*průřezová témata:* ▪ OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, mezilidské vztahy ▪ MKV – lidské vztahy (tanec) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv – tanec
- je schopen sluchové rozlišit, pěvecky a instrumentálně realizovat jednoduchou melodii a pohybově vyjádřit její charakter	- nota čtvrťová, osminová a půlová, pomlka čtvrťová a osminová - kánon - poslech dětského sboru s doprovodem, poslech hry na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben - vokální a instrumentální hry, hudebně pohybové hry	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita ▪ VDO - občanská spol. a škola *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv - hudebně pohybové hry

Předmět: hudební výchova **ročník: 3.**

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vytleská a vyrajtuje - dvoučtvrteční a tříčtvrteční tak - pojmenuje notovou osnovu - rozliší a přečte z notového - zápisu takt dvoučtvrteční, - tříčtvrteční, - rozlišuje a napíše notu celou, - půlovou, čtvrťovou, - podle zápisu not pozná - klesavou a stoupavou melodii - seznámí se s hymnou ČR - naučí se zpívat vybrané písně - dbá na správné dýchání - rozlišuje nástroje dechové, - smyčcové, žesťové a umí - uvést příklad - doprovází na rytmické - nástroje	**Vokální činnost** - pěvecký a mluvní projev (pěvecké - dovednosti,hlasová hygiena,, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a ¾ taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) **Instrumentální činnost** - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání a sebepojetí ▪ MV - vnímání autora mediál.sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - vypravování ▪ Prv - lidové zvyky a tradice
- rozliší rytmus valčíku a polky - naučí se polkové a valčíkové - kroky (chůze dvoudobá , - třídobá) - umí pohybově vyjádřit hudbu - pozná B.Smetanu a A.Dvořáka - zná některá díla B.Smetany a A.Dvořáka - poslechem rozezná hudební - nástroje - poslouchá vážnou hudbu, - zábavnou, slavnostní	**Hudebně pohybová činnost** - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) **Poslechové činnosti** - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka…)	*průřezová témata:* ▪ OSV - seberegulace a sebeorganizace ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá ▪ OSV - psychohygiena ▪ MV - vnímání autora mediál.sdělení *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv - pochod, taneční krok

Předmět: hudební výchova **ročník: 4.**

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 4.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pracuje nejméně s 10 písněmi (v durové i mollové tónině) - dbá na správné dýchání - zná pojmy repetice, houslový klíč - napíše houslový klíč - rozlišuje a zapisuje délky not - zná stupnice C dur (názvy not)	- **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, správné dýchání - repetice, houslový klíč - noty – jejich délky - hudební rytmus (písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) - jednoduchý dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv - hudební doprovod při cvičení ▪ Pč - vystřihování not, výroba papírové notové osnovy
- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí - doprovodí písně na nástrojích z Orffova instrumentáře	- **hudební nástroje** - rozlišení hudebních nástrojů - hra jednoduchých lidových písní na orffovské hudební nástroje, doprovod dvěma tóny	*průřezová témata:* ▪ MKV - kulturní diference *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - malba hudebních nástrojů
- zná jednoduché taneční kroky - vyjadřuje hudbu pohybem	- **hudebně pohybové činnosti** - pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, polka, mazurka) - vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku pohybem (pantomima, pohybová improvizace) - taktování na dvě a tři doby	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv - realizace hudebně pohybových činností
- pamatuje si nejdůležitější údaje ze života a díla B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka - poslouchá vybrané skladby - pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu - rozliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - rozezná některé hudební styly a žánry	- **poslechové činnosti** - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka, ...)	*průřezová témata:* ▪ EGS - jsme Evropané *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - čtení epizod ze života skladatelů

Předmět: hudební výchova **ročník: 5.**

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas - zná dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh - seznamuje se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru		*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - ilustrace – kresba, arteterapie – vnímání hudby
- zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, basový klíč - čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči - provádí rozbor zapsané písně – druh písně. notový zápis, takt, melodie - seznamuje se s krajovými lidovými tanci - taktuje čtyřčtvrteční takt - zná původ státní hymny	- **vokální činnosti**– pěvecký a mluvní projev (pěvecký projev, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) - hudební rytmus (realizace písní ve ¾ a 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - orientace v notovém záznamu	*průřezová témata:* ▪ OSV- kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv - pochod, taneční krok ▪ Vv - Vánoce- výtvarné zpracování koledy ▪ PČ - výzdoba – hudební baňky ▪ Čj - vypravování ▪ P - lidové zvyky a tradice
- pohybuje vyjadřuje nálady - seznamuje se s relaxací	- rytmizace	*průřezová témata:* ▪ MDV- vnímání autora mediálních sdělení ▪ MDV - fungování a vliv médií ve společnosti *mezipředmětové vztahy:* ▪ koncerty, taneční vystoupení, muzikály ▪ Tv - výrazový tanec, rytmus ▪ P – zdravý životní styl
- zpívá jednoduché dvojhlasé ě - dbá na správné dýchání - doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje	- **instrumentální činnosti** – hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček) - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	*mezipředmětové vztahy:* ▪ koncerty

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- **hudebně pohybové činnosti** – taktování, pohybový doprovod znějící hudby (¾ a 4/4 takt, valčík, menuet) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)	
- poslouchá vybrané skladby - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - pozná varhanní hudbu, vánoční hudba vánoční koledy, pozná trampské písně	- **poslechové činnosti** – kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka....) - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření)	*průřezová témata:* ▪ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ vnímání autora ▪ MKV - lidské vztahy – etnický původ ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá

Předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Probíraná témata jsou realizována různými formami a metodami práce, závislá na charakteru učiva. Zařazeny jsou i návštěvy koncertů, divadel a ostatních kulturních akcí.

Vzdělávání v hudební výchově je zaměřeno na:
- kultivování hudebnosti jedince ve všech oblastech hudby,
- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti,
- rozvíjení receptivních a reprodukčních schopností a dovedností aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými,
- pochopení hudebně vyjadřovacích prostředků a společenských funkcí hudby jednotlivých uměleckých epoch,
- získání náhledu do hudební kultury české a jiných národů,
- orientaci v hudebních žánrech minulosti i současnosti.

Časové vymezení předmětu: 6. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- osvojování si základních hudebních pojmů a vztahů mezi nimi,
- třídění informací podle individuálních hudebních schopností a dovedností ,
- samostatnému propojování získaných znalostí do souvislostí,
- propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků.

Kompetence k řešení problémů:

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- využívání získaných vědomostí a dovedností k vlastnímu úsudku,
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému,
- rozlišování shodných, podobných a odlišných znaků v různých aspektech dané problematiky,
- hledání spojitostí mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem (na základě individuální hudební vyspělosti),
- osvojování jednoduchých technik v rámci daného předmětu,
- kritickému hodnocení vlastní práce a výkonu,
- sledování vlastního pokroku.

Kompetence komunikativní:

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vhodné argumentaci při obhajobě svého názoru,
- vyjadřování svých zážitků a pocitů z hudby,
- porozumění hudebnímu záznamu, přemýšlení o něm, zapojování se do diskuse ,
- naslouchání a toleranci jiných názorů.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- respektování odlišných kvalit svých spolužáků ,
- účinné spolupráci ve skupině, dodržování jistých pravidel,
- objektivnímu přístupu při hodnocení své práce i práce ostatních.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- toleranci a respektování názoru druhých,
- schopnosti vcítit se do pocitů druhých,
- uvědomění si významu našich kulturních tradic,
- kladnému postoji k uměleckým dílům,
- aktivnímu zapojení se do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- včasnému plnění svých povinností a závazků,
- koncentrování na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel,
- vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem,
- využívání hudebních znalostí a zkušeností v zájmu svého dalšího rozvoje.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: hudební výchova **ročník: 6.**

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlase - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, předehry, mezihry a dohry	- lidová hudba, lidový dvojhlas, interval (tercie, sexta), mateník, lidové nástroje (složení cimbálové muziky) - posuvky – křížek, béčko, odrážka - akord (kvintakord, sextakord, kvartsextakord) - intervaly - stupnice moll melodická	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita ▪ MKV – kulturní diference *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z
- vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - seznámí se s vybranými skladbami	- hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva, kontrast, gradace)	
- rozliší skladbu vokální a instrumentální - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky. Chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby	- komorní hudba (sólo, duo – dueto, trio – tercet, kvarteto – kvartet, …) - partitura - symfonický orchestr a pěvecký sbor - rozdělení hudebních nástrojů	*mezipředmětové vztahy:* ▪ F
- umí rozlišit lidovou a umělou píseň - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, předehry, mezihry a dohry	- píseň • její proměny • hudební forma (2dílná a 3dílná písňová forma, malá písňová forma, velká písňová forma) • předvětí, závětí, perioda, píseň prokomponovaná, strofická	*průřezová témata:* ▪ EGS – jsme Evropané ▪ OSV – hodnoty, postoje, praktická etika *mezipředmětové vztahy:* ▪ D
- umí rozlišit operu, operetu a muzikál - seznámí se s obdobím baroka a	- opera • árie, recitativ • Národní divadlo, Prozatímní	*průřezová témata:* ▪ EGS – jsme Evropané

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
romantismu - seznámí se s vybranými skladbami	divadlo • nově vzniklá hudební forma (Claudio Monteverdi) • česká opera (B. Smetana, A. Dvořák) - opereta - muzikál - hudební revue (Osvobozené divadlo)	▪ MKV – kulturní diference ▪ OSV – hodnoty, postoje, praktická etika *mezipředmětové vztahy:* ▪ D, Vv
- rozpozná některé z tanců různých stylových období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - seznámí se s vybranými skladbami	- balet - pantomima - výrazový tanec - melodram - scénická hudba	*průřezová témata:* ▪ MKV – jsme Evropané ▪ MDV – fungování a vliv médií ve společnosti ▪ OSV – hodnoty, postoje, praktická etika *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv

Předmět: hudební výchova **ročník: 7.**

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- lidová píseň česká i cizí (ukolébavka, verbuňk, milostná, pracovní, obřadní, slavnostní, náboženská, koleda) - zlidovělá píseň - sběratelé lid. písní - etnograf a etnika	*průřezová témata:* ▪ MKV – kulturní diference ▪ EV – vztah člověka k prostředí, základní podmínky života ▪ OSV – poznávání lidí, kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv, Čj, D
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu	- lidský hlas (rozdělení zpěvních hlasů) - hlasová hygiena - lidské nešvary a hudba	*průřezová témata:* ▪ MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti ▪ OSV – poznávání lidí ▪ EV – základní podmínky života *mezipředmětové vztahy:* ▪ Rv

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- orientuje se v proudu znějící hudby - charakterizuje sémantické prostředky,chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - rozliší skladbu vokální a instrumentální - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - umí pojmenovat vybrané hudební formy - seznámí se s vybranými skladbami	- polyfonie (kánon a fuga) - koncert (pódiové vystoupení nebo hudební forma) - sonáta a sonátová forma - symfonie a symfonická báseň - duchovní a světská hudba (oratorium,kantáta)	*průřezová témata:* ▪ EGS – jsme Evropané
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - seznámí se s vybranými skladbami - rozpozná některé z tanců různých stylových období	- pantomima - lidový tanec - balet - výrazový tanec - společenské tance - muzikál	*průřezová témata:* ▪ MKV – etnický původ *mezipředmětové vztahy:* ▪ Tv
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - seznámí se s vybranými skladbami - charakterizuje sémantické prostředky,chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - ovládá základy taktování - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky	- dirigent, sbormistr - dir. gesto, taktování - skladatel (nadání, dědičnost, virtuóz, genialita, epigonství x originalita, inspirace) - interpret - hudební přehrávače a nosiče	*průřezová témata:* ▪ MDV – fungování a vliv médií ve společnosti ▪ VDO – principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování *mezipředmětové vztahy:* ▪ F

Předmět: hudební výchova ročník: 8.

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- orientuje se v proudu znějící hudby - rozlišuje význam základních akordových značek	- artificiální a nonartificiální hudba - moderní hudební nástroje - akordové značky	*průřezová témata:* ▪ OSV – rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ F

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise skladeb různých stylů - umí pojmenovat vybrané hudební formy - postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - rozliší základní vlastnosti tónu - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění	- periodizace dějin hudby - původ hudby, pravěk a starověk - středověk - počátky hudebních dějin v Čechách - hudební renesance (Orlando di Lasso, Giovanni Pierlugi da Palestrina, Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic, …) - hudební baroko (J. S. Bach, G. F. Håndel, Adam Václav Michna z Otradovic, …) - hudební klasicismus (I. vídeňská škola, Jan Václav Stamic, Josef Mysliveček, Jakub Jan Ryba, …) - hudební romantismus (národní školy, novoromantismus,…) - hudba 20. století (1. polovina) • impresionismus (C. Debussy, V. Novák, J. Suk, …) • expresionismus (II. vídeňská škola, dodekafonie) • pařížská šestka • novoklasicismus - hudba 20. století (2. polovina) • dodekafonie a seriální hudba • elektroakustická hudba • aleatorní hudba • témbrová hudba • grafická hudba • postmodernismus a syntézy	*průřezová témata:* ▪ OSV – poznávání lidí, hodnoty, postoje, praktická etika ▪ MKV – kulturní diference, multikulturalita ▪ EGS – jsme Evropané ▪ VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj, D, Vv, Inf

Předmět: hudební výchova ročník: 9.

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období či žánru a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb -	- počátky nonartificiální hudby - vznik jazzu (rify, spirituál, blues, klasický jazz, ragtime, dixieland) - swing (Duke Elington, Glenn Miller, Frank Sinatra, …) - country and western - rock and roll (Elvis Presley) - Evropa a rock 60. let (Beatles, Rolling Stones, Bee Gees, Pink Floyd, Jethro Tull, Led Zeppelin, …)	*průřezová témata:* ▪ OSV – rozvoj schopností a poznávání, kreativita, poznávání lidí, hodnoty, postoje, praktická etika ▪ VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- 70. a 80. léta v moderní populární hudbě a rockové hudbě (hardrock, art rock, pompézní rock, pop rock, disko, punk, nová vlna, neorock, heavy metal, rap, hip hop, house music, …) - světová nonartificiální hudba a současnost	▪ MKV – kulturní diference, etnický původ ▪ EGS – jsme Evropané ▪ EV – vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj, D
- žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - rozliší základní vlastnosti tónu - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi rytmem, metrem a tempem	- stupnice, tónina - harmonizace - rytmus, metrum, tempo	
- vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období či žánru a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- počátky české nonartificiální hudby (dechovka, šantán, kuplet, …) - swing a jazz (J. Ježek, J. Voskovec, J. Werich) - Osvobozené divadlo, Semafor, divadla malých forem - big beat - trampská píseň - 70. a 80. léta v české nonartificiální hudbě (folk, country, pop music, art rock, hardrock, disco, nová vlna, metal, …)	*průřezová témata:* ▪ OSV – rozvoj schopností a poznávání, kreativita, poznávání lidí, hodnoty, postoje, praktická etika ▪ VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ MKV – kulturní diference, etnický původ ▪ EGS – jsme Evropané ▪ EV – vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj, D

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: 1. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Výtvarná výchova rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity. Obsah učiva učitel volně rozvrhne do ročníku. Výtvarná výchova je především předmět činnostní. Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění, vede k porozumění základním pojmům ve Vv, seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik učí chápat umělecký proces jako způsob poznávání a komunikace, učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření vnímání, cítění a poznávání.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:
1.ročník - 1 hodina týdně
2.ročník - 2 hodiny týdně
3.ročník - 2 hodiny týdně
4.ročník - 1 hodina týdně
5.ročník - 1 hodina týdně

Výuka probíhá v jednotlivých třídách. Probíraná témata jsou realizována různými formami a metodami práce, závislá na charakteru učiva. Z metod a forem práce učitel využívá především různé hravé činnosti a experimentování. Zařazeny jsou i návštěvy kulturních akcí.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů,
- aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření,
- využívání poznatků v dalších výtvarných oblastech.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- uvážlivému hodnocení umění, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- porovnávání dostatečného množství estetických prožitků,
- uvědomění si toho, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vnímání mimojazykového vyjadřování a využívání této komunikace,
- umět vyslechnout názory druhých lidí na společně vnímaný estetický prožitek a vhodně na něho reagovat,
- vlastnímu kulturnímu a uměleckému projevu,
- obohacování slovní zásoby o odborné terminologii z výtvarné oblasti.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- nezbytnosti přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování (předvedeno dětem na příkladech z dramatické, výtvarné, hudební a tělesné výchovy),
- budování sebedůvěry na základě respektování názorů každého žáka,
- tvořivé práci ve skupině.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- respektování, ochraně a oceňování našich tradice a kulturního a historického dědictví,
- budování pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost,
- vytvoření postoje k výtvarným dílům.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- správnému používání výtvarných potřeb a jak o ně pečovat,
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel,
- využívání návyků a znalostí v další praxi.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: výtvarná výchova **ročník: 1.**

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 1.
očekávané výstupy	**Učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pečuje o pomůcky a výtvarný materiál - dodržuje čistotu - dbá na hygienu při výtvarných činnostech - osvojuje si základy bezpečnosti při práci - používá s rozmyslem a uvědoměle různé výtvarné materiály - seznamuje se ze základními návyky a postupy při práci - učí se organizovat svoji práci	- základní dovednosti při výtvarné práci - základní návyky ve výtvarné výchově - základní postupy při výtvarných činnostech	*průřezová témata:* ▪ VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - zdraví a hygiena
- rozvíjí cit pro barvy - poznává vlastnosti barev - rozlišuje světlé a tmavé plochy - rozlišuje barvy, tvary, struktury pomocí barev vyjadřuje vlastní prožitky	- výtvarné vyjadřování skutečnosti - shlukování barevných skvrn - zapíjení do mokrého podkladu - souměrnost - barvy a nálady	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání - seberegulace a sebeorganizace - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - geometrické tvary,
- učí se chápat vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů - seznamuje se s pojmem základní barvy - zkouší míchat barvy - poznává vlastnosti barev (barvy husté, řídké) - objevuje možnosti hry s linií a barvou - prakticky rozlišuje pojem kresba a malba - zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování - uplatňuje při práci představivost a fantazii - rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus, změnu prvků a barev	- práce dekorativní a prostorové - základní barvy - míchání barev - vlastnosti barev - hry s linií a barvou - kresba a malba - výtvarný rytmus - vlastnosti plastických materiálů - cit pro prostor	*průřezová témata:* ▪ MKV - etnický původ ▪ EV - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - květiny
- v praxi využívá znalosti vlastností různých materiálů (pružnost, tažnost, ohebnost) - jednoduchými postupy tvoří z různých materiálů - poznává svými smysly různé materiály - osvojuje si základní návyky při práci s drobnými materiály -	- práce s drobným materiálem - různá struktura povrchu - práce s různými nástroji - práce s přírodním materiálem	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - práce s různými druhy materiálů

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 1.
očekávané výstupy	**Učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- seznamuje se s různou strukturou, s různými povrchy a vlastnostmi materiálů - zvládá základní činnosti (skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání, válení, hnětení, ohýbání a stlačování) - pracuje s různými nástroji		
- poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů (Aleš, Lada, Zmatlíková) - aktivně pracuje s obrázky dětských ilustrátorů - porovnává různé ilustrace a různé - vyjadřovací prostředky - zná a rozlišuje pojmy (hračka, loutka, školní potřeba)	- výtvarné umění a životní prostředí - besedy o ilustracích - výstavy - výtvarná vyprávění	*průřezová témata:* ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá

Předmět: výtvarná výchova **ročník: 2.**

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami - míchá barvy - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby - zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy	- malba- rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy-barvy základní a doplňkové, teplé a studené a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská spol. a škola ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - tetka Abecedka, Písmenkový král ▪ Prv - domácí mazlíčci
- zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem	- kresba-rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektů do celků, vnímání velikosti	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská spol. a škola ▪ OSV - sebepoznávání a sebepojetí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - můj kamarád (postava – vlastnosti)

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír	- techniky plastického vyjádření-reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-hmatové, pohybové podněty	*průřezová témata:* ▪ OSV – kreativita, mezilidské vztahy, komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - vytrhávaná písmenka ▪ M - geometrické tvary
- zvládne koláž, frotáž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.	- další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání	*průřezová témata:* ▪ EGS - Evropa, svět, jsme Evropané ▪ VDO - občan, občanská spol. a stát *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - zpracování přírodních materiálů
- pozná známé ilustrace (J.Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková apod.) - pozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, ilustrátorů dětských knih - uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa	- ilustrátoři dětské knihy	*průřezová témata:* ▪ MDV - práce v realizačním týmu ▪ OSV - poznávání lidí a psychohygiena *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - mimočítanková četba, ilustrace
- rozezná hračky současné i minulé - vyrobí jednoduchého maňáska	- hračka, loutka, maňásek v životě dítěte (výtvarná hodnota, materiály, tvar)	*průřezová témata:* ▪ OSV - hodnoty, postoje, praktická etika *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - zpracování přírodních materiálů ▪ Čj - dramatizace (divadelní hra)

Předmět: výtvarná výchova **ročník: 3.**

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami suchým pastelem, voskovkami - naučí se míchat barvy - používá různé druhy štětců dle potřeby - zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy	- malba – rozvíjení smyslové citlivosti - teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy - výrazové vlastnosti barev - kombinace barev - rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus - kompozice plochy	*průřezová témata:* ▪ VDO - výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost ▪ EGS - poznávání evropských kultur
- zvládne kresbu měkkým materiálem - kreslí tužkou, perem, rudkou a uhlem	- kresba – rozvíjení smyslové citlivosti - výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše - uspořádání objektu do celků - vnímání velikosti	▪ MDV - kritický přístup k výtvarnému umění, vést k orientaci ve výtvarném umění
- modeluje z plastelíny , z moduritu, keramické hlíny - tvaruje papír	- techniky plastického vyjádření - rozvíjení citu pro prostor - poznávání základních vlastností plastických materiálů	
- zvládne koláž, frotáž, - výtvarně zpracuje přírodní materiál- nalepování, dotváření, tisk, otisk	- další výtvarné techniky - pozorování tvarů různých užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu - motivace založené na fantazii	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - čtení Návštěvy galerií a výstav
- pozná známé ilustrace např.J. Lady, J.Trnky, O.Sekory, H.Zmatlíkové, apod. - seznámí se s různými druhy výtvarného umění	- ilustrátoři dětské knihy - funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků - hračka, loutka, maňásek v životě dítěte	
- zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - vnímá okolní svět pomocí sluchových, zrakových a hmatových vjemů - komunikuje na základě vlastních zkušeností	- utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků - vysvětlování výsledků tvorby - záměr tvorby	

Předmět: výtvarná výchova **ročník: 4., 5.**

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 4., 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- prohloubí a zdokonalí si techniky kresby z předešlých ročníků - dokáže kresbou vystihnout tvar - uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie - kreslí různým nástrojem v různých materiálech	- **kresba** - kompozice v ploše - výrazové vlastnosti linie - kresba různým nástrojem (tužka, pero, štětec, dřívko, špejle, rudka, uhel, křída atd.) v různých materiálech	*průřezová témata:* ▪ MKV - princip sociálního smíru a solidarity *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - různé druhy písma
- prohloubí a zdokonalí si techniky malby z předešlých ročníků - míchá různé barevné odstíny - barevně vyjádří skutečnost, představy, nálady i pocity - zvládne malbu různými materiály - porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy	- **malba** - míchání barev - hra s barvou - malba vycházející ze skutečnosti i z představ - malba různými materiály (temperové a krycí vodové barvy, pastel atd.) - proporce lidského těla a hlavy - krásy přírody a vztah k životnímu prostředí	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv - zpěv písní ▪ P - ekologie, životní prostředí
- rozeznává jednoduché grafické techniky - zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti	- **grafické techniky** - otisk, tisk ze šablon, atd.	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita ▪ MDV - práce v realizačním týmu (výroba plakátu) *mezipředmětové vztahy:* ▪ Pč - výroba šablony pro tisk
- získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem - výtvarně zpracovává přírodní materiály – nalepování, dotváření apod.	- **plastické techniky** - modelování z papíru (přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání, posouvání atd.) - modelování z hlíny, sádry, textilu, přírodních materiálů (kaménky, tráva,aj.)	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace, kooperace *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - znalost přírodních materiálů
- zná některé další techniky výtvarného vyjádření	- **další techniky** - koláž, frotáž	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ ČJ - sloh, výběr vhodného textu (např.noviny) pro koláž

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 4., 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pozná ilustrace známých českých ilustrátorů – např. O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Lady, Z. Müllera, A. Borna a další - porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- **ilustrátoři dětských knih a učebnic** - výrazové prostředky jednotlivých ilustrátorů	*průřezová témata:* ▪ MDV - vnímání autora mediálních sdělení ▪ MKV - kulturní diference *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - čtení a literatura

Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. ročník – 2 hodiny týdně
- 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. ročník – 1 hodina týdně
- 9. ročník – 1 hodina týdně

Výuka probíhá v jednotlivých třídách, popřípadě v počítačových učebnách. Probíraná témata jsou realizována různými formami a metodami práce, závislá na charakteru učiva. Zařazeny jsou i návštěvy kulturních akcí.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:

- vytváření učebních materiálů, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení,
- uvědomování si vlastních pokroků a problémů souvisejících s konečnou realizací své tvorby.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek,
- rozpoznávání výtvarných problémů a hledání nejvhodnějších způsobů jejich řešení.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vyjadřování svého názoru a také jeho obhajobě,
- toleranci názorů druhých.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- respektování a dodržování pravidel při práci v týmu,
- ovlivňování kvality práce svou činností v kladném slova smyslu.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- reprezentaci školy při nejrůznějších akcích a projektech,
- respektování názoru druhých,
- aktivnímu podílení se na výtvarných soutěží.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel,
- vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem,
- dodržování hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: výtvarná výchova **ročník: 6.**

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	- kresebné studie - linie, tvar, objem (jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus) - jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů: (spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka)	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv
- užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	- rozvíjení smyslové citlivosti - souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů (např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papír) - plastická tvorba (papír, hlína, drát, sádra)	*průřezová témata:* ▪ OSV – rozvoj schopností poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv
- správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy	- malba - teorie barev (teplé a studené barvy, barvy příbuzné)	*mezipředmětové vztahy:* ▪ D
- vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů	- plastická a prostorová tvorba	*průřezová témata:* ▪ EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření	- nauka o perspektivě - umístění postav na plochu, velikost objektů	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - Řecko a Řím ▪ D – Egypt
- k tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy	- třetí prostor budovaný liniemi	*průřezová témata:* ▪ MDV – tvorba mediálního sdělení
- zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření	- subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky - kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě	*průřezová témata* ▪ VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové) - člověk - náš svět - vesmír - bytosti - události - zvětšování (makrokosmos) - zmenšování (mikrokosmos)	*průřezová témata* ▪ EV - ekosystémy
- osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše	- lidská figura - tvarová stylizace (Řecko, Řím) - tvarová a barevná kompozice	*průřezová témata* ▪ EGS – Jsme Evropané *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - Mezopotámie, Řecko, Řím
- využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění	- dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů - písmo a užitá grafika (např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis, …)	*průřezová témata:* ▪ MDV – fungování a vliv médií ve společnosti
- výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	- tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru (např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání, …)	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - poezie a próza s tématem Vánoc
- užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě	- subjektivní výtvarné vyjádření reality - vnímání okolních jevů	*průřezová témata:* ▪ OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace

Předmět: výtvarná výchova **ročník: 7.**

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů	- kresebné etudy (objem, tvar, linie – šrafování) - analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky	*průřezová témata:* ▪ OSV – rozvoj schopností a poznávání

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru (pojmy horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta)	
- využívá zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	- rozvíjení smyslové citlivosti - přenášení prostoru na plochu - záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek	*průřezová témata:* ▪ EV- vztah člověka k prostředí ▪ OSV – rozvoj schopností a poznávání
- správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy - hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací	- barevné vyjádření - byzantské, arabské umění - odstín a jeho sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru)	*průřezová témata:* ▪ EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - byzantské, arabské umění
- rozliší působení smyslového účinku, subjektivního účinku a sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita ▪ MKV - multikulturalita
- využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění	- užitá grafika (písmo - styly a druhy písma) - tematické práce - Vánoce, velikonoce, pálení čarodějnic	*průřezová témata:* ▪ MDV – tvorba mediálního sdělení ▪ EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ ČJ – tvorba mediálního sdělení
- vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality	- vlastní prožívání - interakce s realitou	*průřezová témata:* ▪ OSV – sebepoznání a sebepojetí
- užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích	- událost (originální dokončení situace) - vyprávění výtvarnými prostředky	*mezipředmětové vztahy:* ▪ ČJ – literární texty
- vyjadřuje a zaznamenává podněty z představ a fantazie	- uplatnění subjektivity ve vyjádření (např. fantazijní variace na základní tvary písmen)	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace	- práce s uměleckým dílem - experimenty s reprodukcemi um. děl (hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou)	*průřezová témata:* ▪ EGS – Evropa a svět nás zajímá
- vytváří společné kompozice v prostoru (instalace) - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených v sociálních vztazích - nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- architektura	*průřezová témata:* ▪ OSV – poznávání lidí ▪ EGS – jsme Evropané *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - románský sloh
- k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění (počítačová grafika, fotografie, video, animace)	- kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci - barevné kompozice geometrických tvarů - tvarová kompozice	*mezipředmětové vztahy:* ▪ D - doba gotiky

Předmět: výtvarná výchova **ročník: 8.**

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - zaznamenává své vizuální zkušenosti	- kresebné etudy (etuda s linií jako výtvarným prostředkem) - různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání) - praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě (např. dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie)	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností poznávání
- orientuje se v grafických technikách	- linoryt, tisk z koláže, papíroryt	*průřezová témata:* ▪ OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti *mezipředmětové vztahy:* ▪ ČJ - ex libris
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- práce s uměleckým dílem - teoretické práce (renesance, baroko, klasicismus) na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování	*průřezová témata:* ▪ OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti ▪ EGS – Jsme Evropané

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- pozorování, porovnávání a zařazování do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko, klasicismus	*mezipředmětové vztahy:* ▪ D, ČJ, Hv - renesance, baroko, klasicismus
- rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů	- tematické práce (vánoce,velikonoce – zvyky a tradice) - písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky	*průřezová témata:* ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá ▪ OSV – kooperace a kompetice
- správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor - správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy - užívá perspektivních postupů	- zdokonalování technik kresby (způsoby stínování, kontrast) - objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, barvy podobné a příbuzné - subjektivní barevná škála - lineární perspektiva (sbíhavá, úběžníková) -	*průřezová témata:* ▪ OSV – rozvoj schopností poznávání ▪ MKV – lidské vztahy ▪ EV – vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - mapa světa, obal Země ▪ D - renesance - objev perspektivy
- umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- správná technika malby (zvládnutí větší plochy) - krajinářské školy 19. století - technika akvarelu a pastel	*mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historické souvislosti 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.

Předmět: výtvarná výchova ročník: 9.

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uplatňuje osobitý přístup k realitě - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - orientuje se v grafických technikách	- techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka - dynamická kresba (např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy) - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn mezi objekty) - symbolika barev, působení barev, vztahy mezi barvami - kontrast - barevný, světelný	*průřezová témata:* ▪ EV – vztah člověka k prostředí

Předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozlišuje vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti - orientuje se v oblastech moderního umění - seznamuje se s hlavními současnými trendy výtvarného umění - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vyjádření, vysvětluje své postoje k nim - při práci s uměleckým dílem hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnává rozdíly výtvarných vyjádření	- práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. - kubismus, surrealismus, impresionismus a další - hlavní trendy současného výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening) - základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.)	*průřezová témata:* ▪ EGS – Jsme Evropané ▪ OSV – hodnoty, postoje, praktická etika *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historické souvislosti 20. stol. ▪ HV - výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě
- dokáže vyjádřit nejrůznější jevy v proměnách, vývoji a ve vztazích - užívá zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	- společná práce – komunikace vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn - reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly - uplatňování subjektivity ve vyjádření - převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí	*průřezová témata:* ▪ OSV – komunikace, sebepoznání a sebepojetí ▪ EV - ekosystémy
- k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění (počítačová grafika, fotografie, video, animace) a učí se s nimi zacházet	- reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita ▪ MDV – práce v realizačním týmu *mezipředmětové vztahy:* ▪ Inf – počítačová grafika a animace
- umí vyjádřit zaznamenávané podněty z představ a fantazie - zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí a vytváří nové	- vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí - prostorová tvorba - modelování	*průřezová témata:* ▪ OSV – sebepoznání a sebepojetí
- zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování	- práce v plenéru - krajinomalba - frotáž	*průřezová témata:* ▪ EV – vztah člověka k prostředí

6., 7., 8. a 9. ročník : Žáci zaznamenávají, sledují, dokumentují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje, tvoří záznamy pozorování, vytvářejí sbírky. Třídí a systematizují obrazový materiál podle své osobní inklinace. Využívají dostupná média a technické prostředky (kopírku, magnetofon, fotoaparát, skener, internet, mikroskop, …). Některé výtvarné činnosti doplňují písemným projevem.

Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi - jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních - tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování. Jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdravému životnímu stylu

Charakteristika předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět Výchova ke zdravému životnímu stylu navazuje na základy výuky vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (1. stupeň). Žáci se učí poznávat sami sebe, osobnosti druhých, smysl, význam a vztahy v rodině, menších sociálních skupinách (skupina, třída, škola) a širších společenstvích (stát). Žáci rozvíjí a upevňují znalosti z oblasti sexuální výchovy, učí se rozpoznat nežádoucí krizové situace, chápou význam lidského zdraví a nutnost přebrat za něj osobní zodpovědnost, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je předmět úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Výchova ke zdravému životnímu stylu je dotována v každém ročníku (2. stupně) 1 hodinou týdně.

Vyučujeme odděleně, vždy chlapecká a dívčí část třídy. Výuka probíhá v kmenových třídách s možností využití odborných učeben – multimediální, počítačové.
Frontální výuka, skupinové práce, hry, diskuse, dialogy, práce s informačními zdroji (novinové a časopisecké texty, videonahrávky, internet, knižní publikace apod.)

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k**:**

- upřednostňování různých aktivit, k samostatnosti, tvořivosti a k vyhledávání a třídění informací,
- dovednosti pracovat s fakty a informacemi,
- plánovitému plnění zadaných úkolů,
- plánování a řízení vlastního učení, hledání efektivních způsobů učení,
- a motivování pro další práci,
- práci s literaturou a internetem.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k**:**
- samostatnému a zodpovědnému plnění úkolů,
- vyslovování a obhajování svých názorů,
- tvorbě projektové práce, k zapojování se do třídních a školních soutěží,
- plánování úkolů, spolupráci a schopnosti vhodné argumentace.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vytváření vlastních názorů,
- plnění úkolů a k práci ve skupinách,
- kooperativnímu myšlení,
- vytváření zdravého prostředí pro zapojení se o diskuse,
- slušnému vyjadřování,
- využití informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- schopnosti podřizovat se pravidlům při plnění úkolů,
- zapojování do skupinové práce tak, aby se každý mohl svobodně vyjádřit,
- uvědomování si spojitosti mezi životem a kulturou,
- seznamování se zvyky a tradicemi jiných zemích.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- posílení uvědomění si vlastní hodnoty a vážení si lidského života,
- uplatňování pravidel slušného a ohleduplného chování,
- navozování situací, ve kterých se žáci mohou prosadit jako aktivní občané,
- schopnosti zvolit si vhodné postupy k řešení problémů.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vytváření projektů a ke schopnosti podílet se na skupinové práci, za kterou žáci odpovídají,
- pozitivnímu vztahu k učení, práci a vytváření zkušeností při volně povolání,
- systematičnosti a odpovědnosti za plnění úkolů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: výchova ke zdravému životnímu stylu ročník: 6.

Předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vysvětlí význam rodiny, školy, života v kolektivu, seznamuje se se vznikem prvních vrstevnických skupin - chápe role členů komunity (rodiny, třídy) - rozezná příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodina)	- vztahy v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina - práva a povinnost členů rodiny, komunikace v rodině	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát ▪ MKV - lidské vztahy
- učí se navazovat kamarádství, přátelství, respektuje přijatá pravidla mezi partnery - chápe vznik prvních lásek	- sociální vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	*průřezová témata:* ▪ OSV- osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát ▪ MKV - lidské vztahy
- optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání - chápe duševní i tělesné změny související se znaky dospívání	- dětství, puberta, dospívání – tělesné a duševní změny	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní rozvoj ▪ EV - základní podmínky života
- respektuje základní zásady duševní a tělesné hygieny, upřednostňuje význam pohybu pro zdraví - dokáže uspořádat svůj režim dne - dokáže posoudit způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví - zneužívání návykových látek – tabakismus - režim dne	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní a morální rozvoj ▪ MKV - lidské vztahy ▪ EV - základní podmínky života ▪ MDV- tvorba mediálních sdělení ▪ EGS - objevujeme Evropu a svět
- správně komunikuje, dokáže odmítat záporné a možné manipulativní vlivy vrstevníků - uvědomuje si význam bezpečnosti a zodpovědnosti za své chování a jednání - umí vyjádřit svoje názory, pocity a postoje ke krizovým situacím	- osobní bezpečí - bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní , sociální a morální rozvoj ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát

Předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zaujímá odmítavý postoj k šikanování. Rozezná rozdíl mezi „žalováním“ a upozorněním na sociálně patologické jevy ve škole i mimo ni		▪ MKV - lidské vztahy *:*
- dokáže vybrat správné poživatiny prospěšné lidskému zdraví a umí uvést negativa vlivu výživy na zdraví člověka - dává do souvislostí nevhodné stravování a jeho důsledky na zdraví jedince - sestaví jídelníček na základě dodržení pravidel zdravé výživy,	- výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy (mentální anorexie a bulimie), jídelníček	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní a morální rozvoj ▪ MDV - tvorba mediálních sdělení

Předmět: výchova ke zdravému životnímu stylu ročník: 7.

Předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uvědomuje si rodičovské vzory a rodičovskou zodpovědnost - chápe rozdílnost souladu a nesouladu v rodině a rizika z toho plynoucí - uvědomuje si ekonomické stránky života, odlišuje utopii od skutečnosti ve finančním zabezpečení rodiny	- domov – moje jistota, klid, bezpečí - rodičovská zodpovědnost, rozvod a jeho příčiny - ekonomika, finance, hospodaření rodinný rozpočet	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ EV - základní podmínky života ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát *mezipředmětové vztahy:* ▪ Př - ekologie
- pochopí zdravotní rizika a chápe význam preventivní a lékařské péče - uplatňuje preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - chápe nutnost svěřit se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc	- civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ MKV - lidské vztahy ▪ EV - základní podmínky života
- rozumí vzniku závislosti, účinkům jednotlivých skupin drog (stimulační, opiáty atd.), jejich vlivu a záludnosti v působení lidský organismus	- auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství; doping ve sportu	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj

Předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
		▪ MKV - lidské vztahy ▪ MDV - kritické myšlení ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát
- uvědomuje si nástrahy v životě a situace nebezpečné pro lidské psychické i fyzické zdraví	- osobní bezpečí – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě, pravidla silničního provozu	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, morální a sociální rozvoj ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát ▪ MKV - lidské vztahy ▪ MDV - kritické myšlení
- uvědomuje si možnost živelných pohrom a jejich důsledků, prohlubuje znalosti o tom, jak reagovat v mimořádných událostech	- ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy, terorismus	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá ▪ MKV - princip solidarity ▪ EV - člověk a prostředí

Předmět: výchova ke zdravému životnímu stylu ročník: 8.

Předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- prohlubuje znalosti o závislostech - chápe souvislost zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka	- auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání - závislost nebezpečnější než samotné drogy - jak se ubránit, jak pomoci	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ MKV - lidské vztahy ▪ MDV - kritické myšlení ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát

Předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- dokáže najít postup řešení – v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		▪ EV - zdravý životní styl
- dokáže rozpoznat situace, ve kterých je použito násilí - je schopen upozornit na situace, kdy jsou porušována práva jednotlivce	- osobní bezpečí – skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí - formy sexuálního zneužívání dětí - komunikace se službami odborné pomoci	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát ▪ MKV - lidské vztahy
- porozumí sexuálnímu dospívání a reprodukčnímu zdraví - chápe rizika předčasného zahájení sexuálního a života a uvědomuje si všechny důsledky - posoudí vhodné druhy antikoncepce a vysvětlí její význam při plánovaném rodičovství - porozumí odlišnostem v sexualitě	- lidská sexualita – sexuální dospívání a reprodukční zdraví - předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých - plánované rodičovství - poruchy pohlavní identity	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ MKV - lidské vztahy ▪ EV - základní podmínky života

Předmět: výchova ke zdravému životnímu stylu ročník: 9.

Předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- chápe vztah k sobě samému - respektuje vztah k druhým lidem - objasňuje dobré mezilidské vztahy a jejich důležitost v životě	- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vtah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ MKV - lidské vztahy ▪ MDV - kritické myšlení ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát ▪ EV - zdravý životní styl
- je schopen chápat sebereflexi, sebekontrolu - dokáže se sebeovládat a zvládat problémové situace	- seberegulace a sebeorganizace, činnosti a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly sebeovládání a zvládání problémových situací	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj

Předmět:	VÝCHOVA KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- prohlubuje znalosti o sebekontrole, o nutnosti sebeovládání v problémových situacích	- stanoven osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení	▪ VDO - občan, občanská společnost a stát ▪ MKV - lidské vztahy
- zvládá stresové situace, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - na modelových situacích objasňuje řešení krizových situací	- psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu - hledání pomoci při problémech	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ MKV - lidské vztahy ▪ EV - základní podmínky života
- ujasní si pojem morálka - dokáže využívat morálních zásad pro řešení problémů v mezilidských vztazích	- morální rozvoj – cvičení v zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností - dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhajících a prosociální chování	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ MKV - lidské vztahy ▪ MDV - kritické myšlení ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát ▪ EV - zdravý životní styl
- pochopí základní lidské potřeby a jejich nutnost v životě - chápe význam podpory zdraví	- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce - základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie) - podpora zdraví k komunitě – programy podpory zdraví	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ VDO - občan, občanská společnost a stát ▪ MKV - lidské vztahy
- dokáže chápat vliv reklamy - získá znalosti o sektách a jejich činnostech	- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy - působení sekt	*průřezová témata:* ▪ OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ MKV - lidské vztahy ▪ EV - základní podmínky života ▪ MDV - úloha médií ve společnosti

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: 1. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Výuka tělesné výchovy probíhá dle různých sportovních aktivit v tělocvičně, na hřišti, v plaveckém bazénu nebo ve volné přírodě. Do hodin jsou zařazovány nástupy, rozcvičky, různé druhy sportovních aktivit a relaxační chvilky. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. V hodinách jsou využívány různé metody a formy práce. Při cvičení se používá různé náčiní a nářadí.

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován na 1. stupni ZŠ 1. až 5. ročníku následovně:
1.ročník - 2 hodin týdně
2.ročník - 2 hodin týdně
3.ročník - 2 hodin týdně
4.ročník - 2 hodin týdně
5.ročník - 2 hodin týdně

Při výuce tělesné výchovy je kladen důraz na činnosti ovlivňující zdraví, na činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a na činnosti podporující pohybové učení. Žáci jsou vedeni k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů. Dále k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Důraz je kladen na prožitek z pohybu a na komunikaci při pohybu.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- porozumění obecně používaným termínům,
- osvojení si základního tělocvičného názvosloví ,
- cvičení podle pokynů,
- umění změřit základní pohybové výkony a porovnávat je s předchozími,
- hodnocení svých činností a výsledků na základě daných kritérií,
- informování se o sportovních akcích.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- uvážlivým postupům při hodnocení,

- obhajování svých názorů,
- uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a k adekvátnímu reagování v situacích při úrazu svém či spolužáka,
- řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním,
- rozlišování a uplatňování práv a povinností vyplývajících z role hráče, rozhodčího, diváka,
- sledování prvků pohybových činností,
- evidování a vyhodnocování výkonů.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- spolupráci při týmových soutěžích,
- reagování na povely a pokyny,
- samostatnému vydávání povelů a pokynů,
- umění vybrat z kolektivu vedoucí osobnost,
- organizování jednoduchých pohybových soutěží.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- pochopení zásad chování na sportovních akcích,
- pochopení nutné spolupráce ve sportovním týmu,
- rozeznávání důležitostí úkolů (rolí), které v týmu plní.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- umění kriticky myslet,
- ohleduplnosti a taktnosti,
- respektování sportovních tradic,
- aktivnímu zapojování do sportovních soutěží.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- zásadám správného používání tělocvičného nářadí a náčiní,
- uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech i v běžném životě,
- umění poskytovat první pomoc.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: tělesná výchova **ročník: 1.**

Předmět:	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**ročník: 1.**
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná základní postoje (pozor, pohov) - rozumí základním povelům (nástup, rozchod, do řady, do družstev) - používá společný pozdrav - nosí vhodné oblečení a obuv - respektuje význam přípravy organismu před cvičením - dodržuje zásady fair play - dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	- pořadová cvičení - poznatky z Tv a sportu	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - pořadová cvičení, - prostorová orientace
- dbá na správné provádění cviků pod vedením učitele - zvládá jednoduché taneční kroky se zpěvem, s hudbou a podle říkadel - vyjadřuje hudbu pohybem - dbá na správné držení těla při rytmických cvičeních a tanci	- rytmická gymnastika a tanec	*průřezová témata:* ▪ OSV - poznávání lidí - mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv - jednoduché taneční kroky se zpěvem - taneční kroky s hudbou
- zvládá hry spojené s během - podbíhá pod kroužícím švihadlem - přeskakuje kroužící švihadlo - zná hry spojené s házením míče hry pro uklidnění, hry spojené s vítězstvím někoho	- drobné hry	*průřezová témata:* ▪ OSV - mezilidské vztahy
- překonává přírodní i umělé překážky střídá běh s chůzí, opakuje po učiteli běžeckou abecedu - zvládá rychlý běh na 25m - trénuje vytrvalostní běh - skáče z místa odrazem snožmo a skok daleký z rozběhu - hází míčkem horním obloukem do dálky - usiluje o zlepšování svých výkonů	- lehká atletika	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - cvičení v přírodě - přírodní překážky
- zvládá válení sudů - dokáže kolébku na zádech - provádí leh vznesmo a stoj na lopatkách z lehu vznesmo - umí kotoul vpřed z dřepu spojného - zvládá cvičení na lavičce a na kladince (chůze vpřed, chůze vzad, obraty, přeskoky, přeběhy) - šplhá na tyči s přírazem	- sportovní gymnastika - akrobatická cvičení - cvičení na nářadí	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník: 1.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- spouští se ručkováním - dodržuje zásady bezpečnosti		
- provádí přípravná cvičení (přihrávka obouruč, vrchní přihrávka jednoruč, vrchní chytání obouruč) - zvládá základní přihrávky nohou - snaží se spolupracovat se spolužáky	- sportovní hry	*průřezová témata:* ▪ OSV - mezilidské vztahy

Předmět: tělesná výchova **ročník: 2**

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	*průřezová témata:* ▪ VDO - občanská společnost a škola ▪ OSV - sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace
- dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dokáže u cvičení správně dýchat - zná kompenzační a relaxační cviky - dokáže vyjádřit melodii rytmem pohybu	- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	*mezipředmětové vztahy:* ▪ HV - pochodové písně ▪ ČJ – sloh ▪ Prv - stavba těla
- zná základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	- tělocvičné pojmy – komunikace v TV	
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti v přírodě - zná a reaguje na povely, gesta, signály pro organizační činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	- bezpečnost při sportování	

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- jedná v duchu fair-play - spolupracuje při jednoduchých týmových - a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a pro družstvo - zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná nízký start - zná princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - účastní se lehkoatletických závodů - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. - jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - provádí cvičení na lavičkách - provádí přetahy a přetlaky - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví	- základy sportovních her - míčové hry - pohybové hry - pohybová tvořivost - využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV - zjednodušená pravidla her a soutěží - zásady jednání a chování - základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem, rychlosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu - základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním, odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly - vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play	

Předmět: tělesná výchova **ročník: 3.**

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu ke zdravotně - zaměřené činnosti	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy
- dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny	- cvičení během dne, rytmické a - kondiční formy cvičení pro děti - jednoduché tanečky, základy - estetického pohybu	▪ Prv - držení těla
- zná a užívá zákl.tělocvičné pojmy-názvy pohyb.činností, tělocvičného nářadí a náčiní, - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží, rozumí povelům pořadových cvičení	- tělocvičné pojmy – komunikace v Tv	▪ Čj - přesné vyjadřování
- dodržuje pravidla bezpečnosti pří sportování v tělocvičně,na hřišti, v přírodě, ve vodě, - zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv, jedná v duchu fair-play	- bezpečnost při sportování	*průřezová témata:* ▪ OSV - seberegulace a sebeorganizace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - bezpečnost
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - přihrává jednoruč a obouruč,driblink - rozlišuje míč na basketbal a	- základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost - využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při Tv,	▪ Prv - komunikace lidí, význam pravidel

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš, nacvičuje přehazovanou - zná cvik na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu,je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo, adekvátně reaguje	pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností- her a soutěží - zásady jednání a chování	
- zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu, uběhne 60m - zná taktiku běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami - skáče do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů	- základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti a koordinace pohybu	*průřezová témata:* ▪ OSV - mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - měření délky bodové hodnocení
- šplhá na tyči, zvládne cvičí na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod., - provádí přitahování do výše čela na hrazdě, naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap, zná význam sportování pro zdraví, zvládne základní kroky některých lidových tanců	- základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - průpravná cvičení a úpoly - vztah ke sportu – zásady jednání a chování fair-play	▪ Vv - sport. nářadí
- zvládne techniku jednoho plaveckého stylu - provádí skok do vody	- základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob - hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - bezpečnost ▪ Vv - činnosti

Předmět: tělesná výchova **ročník: 4., 5.**

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník: 4., 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí – v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	- **hygiena při Tv a bezpečnost při pohybových činnostech** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ MKV - lidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - zdraví a jeho ochrana
- zvládá základní přípravu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- **příprava organismu ke sportovnímu výkonu** - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání a sebepojetí
- zvládá dle svých individuálních předpokladů osvojované pohybové dovednosti - vytváří varianty osvojených pohybových her	- **pohybové hry s různým zaměřením** - netradiční pohybové hry a aktivity - využití hraček a netradičního náčiní při cvičení	*průřezová témata:* ▪ OSV - kooperace a kompetice, kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Aj - využití některých pohybových her
- seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou - zvládne základní kroky lidových tanců	- **rytmické a kondiční formy cvičení** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - základy estetického pohybu - jednoduché tance	*průřezová témata:* ▪ MKV - etnický původ *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv - zpěv písní
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení - projevuje samostatnost a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti	- **význam pohybu pro zdraví** - správné držení těla - průpravná, kompenzační , relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	*průřezová témata:* ▪ MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - výchova ke zdraví
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží - spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích - zvládá přihrávky jednoruč a obouruč, driblink, rozliší míč na basketbal a volejbal - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou, vybíjenou - zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - je schopen soutěžit v družstvu - dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva	- **základy sportovních her** - manipulace s míčem, míčové hry - spolupráce ve hře - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	*průřezová témata:* ▪ OSV - kooperace a kompetice, mezilidské vztahy ▪ MKV - princip sociálního smíru a solidarity *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - kresba sportů, sportovních her

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník: 4., 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo, pozná je a adekvátně na ně reaguje		
- zná taktiku při běhu – sprintu, vytrvalostního běhu - zná techniku skoku do dálky, hodu kriketovým míčkem	- **základy atletiky** - rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání
- zvládne základní gymnastické prvky na žíněnce - zná správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku - provádí jednoduché cviky na hrazdě - šplhá na tyči	- **základy gymnastiky** - průpravná cvičení - cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání a sebepojetí
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	- **komunikace v TV** - tělocvičné názvosloví	*průřezová témata:* ▪ OSV - komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - rozšiřování slovní zásoby

Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku vždy 2 hodiny týdně. Je uspořádán do tematických celků, v nichž je poté vyučován. V jejich rámci je učivo předkládáno jako ucelený soubor a je děleno do bloků 6.-7. ročník a 8.-9.ročník. Výuka probíhá zpravidla odděleně (chlapci a dívky), pro některé činnosti je však vhodné žáky spojovat i na 2. stupni základní školy (např. při lyžování, turistice, tancích aj.). Tematické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky (lyžování, bruslení, turistika a pobyt v přírodě), jsou do výuky řazeny v případě vhodných podmínek školy ve formě kurzů, soustředěné výuky nebo v jiných organizačních formách.

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k tomu, aby:

- si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti,
- se orientovali v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a práceschopnost člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu,
- zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí,
- kladně prožívali osvojované pohybové činnosti a využívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence i jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám,
- si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy.

Žák je zásadně hodnocen za změnu ve vlastním výkonu nebo dovednosti či za snahu o tuto změnu, za zvládnutí konkrétního dílčího úkolu, za zájem o danou oblast, za aktivitu. Hodnocení a klasifikace jsou chápány jako součást výchovného působení při vytváření vztahu k tělocvičné aktivitě jako celoživotní potřebě.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji,
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, tělocvičného prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva,
- otevírání prostoru diskuzi o taktice družstva
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržování pravidel fair play,
- prezentaci a podpoře myšlenek olympijského hnutí,
- rozvoji spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- podpoře aktivního sportování,
- objasnění potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- první pomoci při úrazech lehčího charakteru,
- seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- pochopení nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: tělesná výchova – chlapci **ročník: 6.-7.**

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady nově osvojovanou pohybovou dovednost u jednotlivých atletických disciplín a aplikuje ji při různých činnostech - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **Atletika** - atletická abeceda - nízký start a šlapavá technika běhu - švihová technika běhu - sprint 50m, 60m - běh v zatáčce - vytrvalý běh na dráze do 2000 m - skok daleký, skok daleký z místa - skok vysoký - různé techniky - hod kriketovým míčkem, granátem	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - jednotky délky ▪ D - historie atletiky
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady nově osvojovanou pohybovou dovednost u jednotlivých gymnastických disciplín a aplikuje ji při různých činnostech - umí cvičit podle slovních pokynů - osvojí si znalost dopomoci a záchrany při osvojovaných cvicích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**Gymnastika** *Akrobacie* - kotouly vpřed, vzad a ve vazbách - stoj na lopatkách, na hlavě, na rukou - rovnovážné polohy v postojích - skoky na místě a z místa *Hrazda (po čelo)* - základní polohy - přešvihy - sešin - zákmihem seskok *Přeskok* - roznožka přes kozu (bednu) našíř, nadél i s oddáleným odrazem *Skoky s odrazem z trampolínky* - prostý, s obratem, s pohyby paží a dolních končetin - kotoul letmo *Kruhy* - různé druhy svisů - překot vpřed a vzad - komíhání ve svisu	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - síla, kladka ▪ D - historie gymnastiky ▪ M - těžiště

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá základní herní činnosti jednotlivce a uplatňuje je ve hře - rozumí základním pravidlům a ovládá základy rozhodování při hře - chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play - umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	**Sportovní hry** *Basketbal* - herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče i s míčem, přihrávka na místě i za pohybu, střelba, doskok, rozskok, vhazování) - osobní obranný herní systém - utkání *Házená* - herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče i s míčem, přihrávka vrchní jednoruč, střelba vrchní jednoruč, postoj brankáře, vyrážení a chytání střel z různých prostorů) - osobní obranný herní systém - utkání *Jiné a netradiční sportovní hry* - fotbal - florbal - přehazovaná - ringo - softbal a jeho modifikace	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla sportovních her ▪ OSV - rozhodovací dovednost, kooperace, rozvoj schopností ▪ EGS - národní sporty, popularita sportovních her ve světě *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie týmových sportů
- chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - osvojí si základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště, správného dýchání a přenosu energie - zná zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních	**Úpoly** - přetahy, přetlaky - úpolové odpory a hry	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ve sportu ▪ OSV - sebepoznání, sebekázeň *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - síla ▪ P - pravidla první pomoci
- chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - umí několik her z každé skupiny - uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd. - zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí	**Pohybové hry** - pro osvojování různých způsobů lokomoce - pro manipulaci s různým náčiním - pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - pro zdokonalování nových pohybových dovedností - soutěživé a bojové - pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě vyprávění, pojmů, pocitů, představ) - pohybové hry kontaktní (pro prociťování vzájemné energie, blízkosti) - pohybové hry se specifickým účinkem	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ve sportu ▪ OSV - komunikace, kooperace, rozvoj schopností ▪ VDO - pravidla sportovních her

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost - zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu - uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce - uplatňuje principy ochrany přírody - zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách	**Turistika a pobyt v přírodě** - přesun a pohyb v terénu - orientace v terénu - ochrana přírody, zdrojů pitné vody, značení - ošetření závažných poranění a improvizovaný transport raněného	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ OSV - sebepoznání, sebepojetí, rozvoj schopností ▪ VDO - pravidla pobytu v přírodě *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - orientace v terénu, práce s mapou, s kompasem, GPS ▪ P - pravidla první pomoci
- chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - zvládnout jízdu vpřed i vzad, základní obrat a zastavení - ví, že bezpečné je bruslení na umělých kluzištích - znát způsoby pomoci a ošetření při úrazech na bruslích (s využitím poznatků z dalších předmětů) - ví, jak ošetřovat brusle	**Bruslení** - jízda vpřed, zastavení snožmo s půlobratem (hokejové) - odšlapování vpřed - jízda vzad (průprava, s oporou) - změna směru z jízdy vpřed do jízdy vzad - ošetřování bruslí a bot	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla pobytu na ledě ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - pravidla první pomoci ▪ F - skupenství vody ▪ D - historie ledních sportů
- chápe spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními, rekreačními, poznávacími - zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních - vleky, sjezdovky - a řídí se jimi (převážně samostatně) - ví, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě - umí ošetřit běžné úrazy v improvizovaných podmínkách (na základě znalostí a dovedností z jiných předmětů) - zvládá dovednosti na sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb ve středně náročném terénu - chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je	**Lyžování** *Sjezdový výcvik* - pravidla pohybu v zimní krajině - přejíždění terénních nerovností - bezpečné brždění - oblouky v pluhu - oblouky v přívratu - základní paralelní oblouk střední, dlouhý - základní carvingový oblouk - sjíždění ve středně náročných terénních podmínkách - jízda na vleku, na sjezdovce	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ VDO - pravidla chování na sjezdovce ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - určení míst vhodný pro lyžování (zimní sporty), lyžařská střediska ▪ D - historie lyžování ▪ F - tření ▪ P - pravidla první pomoci

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí a respektuje je	**<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u>** **Význam pohybu pro zdraví** - rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených - rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání, mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vz - zdraví životní styl
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost	**Zdravotně orientovaná zdatnost** - kondiční a koordinační cvičení - způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů - podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - stavba těla, svaly ▪ Vz - zdraví životní styl
- zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat - zná základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci	**Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - svaly ▪ Vz - zdravý životní styl
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při pohybových činnostech - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištěném ovzduší	**Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - zásady bezpečnosti ve známém i v málo známém prostředí - základní údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj - ošetření vážných a život ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách), odsun raněných - škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a požívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost - pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - pravidla první pomoci ▪ Vz - závislosti, zdraví životní styl

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	**<u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u>** **Komunikace v TV** - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	*průřezová témata:* ▪ MDV - rozumí sportovní terminologii používané v denním tisku a v televizi
	Organizace prostoru a pohybových činností - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí i nestandardních podmínkách	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopnosti poznávání, improvizace
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky: čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	**Historie a současnost sportu** - významné soutěže a sportovci - olympismus – fair play, olympijské ideály a symboly	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ▪ OSV - komunikace, práce s lidmi *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie sportovních her ▪ Vz - závislosti, doping
- zná základní pravidla osvojovaných pohybových činností - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje a soutěže - spolurozhoduje hry a soutěže	**Pravidla osvojovaných pohybových činností** - pravidla her, závodů a soutěží	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopnosti poznávání, komunikace ▪ VDO - pravidla her *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - společenská pravidla
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	**Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**	*průřezová témata:* ▪ VDO - zásady slušnosti ▪ OSV - sebekontrola
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a hodnotí	**Měření výkonů a posuzování pohybových činností** - měření, evidence, vyhodnocování	*průřezová témata:* ▪ MDV - rozumí sportovní terminologii používané v denním tisku a v televizi *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - měření času, jednotky času

Předmět: tělesná výchova – chlapci **ročník: 8.-9.**

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI	ročník: 8.- 9..
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady nově osvojovanou pohybovou dovednost u jednotlivých atletických disciplín a aplikuje ji při různých činnostech - chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **Atletika** - atletická abeceda - technika běhu - sprint do 100m - štafetová předávka - vytrvalý běh na dráze do 2000 m - skok daleký z optimálního rozběhu - skok vysoký - různé techniky - hod granátem - technika vrhu koulí do 3kg	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - jednotky délky ▪ D - historie atletiky
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady nově osvojovanou pohybovou dovednost u jednotlivých gymnastických disciplín a aplikuje ji při různých činnostech - umí cvičit podle slovních pokynů - osvojí si znalost dopomoci a záchrany při osvojovaných cvicích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**Gymnastika** *Akrobacie* - kotouly ve vazbách - kotoul vzad do zášvihu - stoj na rukou s výdrží - přemet stranou - skoky na místě a z místa - jednoduché vazby a sestavy *Hrazda (po čelo)* - základní polohy - přešvihy - zákmihem seskok - výmyk odrazem jednonož - podmet *Přeskok* - roznožka přes kozu (bednu) našíř, nadél i s oddáleným odrazem - skrčka přes kozu (bednu) našíř i s oddáleným odrazem *Skoky s odrazem z trampolínky* - prostý, s obratem, s pohyby paží a dolních končetin - salto *Kruhy* - různé druhy poloh a svisů - komíhání ve svisu - houpání s obraty u předhupu a záhupu	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - síla, kladka ▪ D - historie gymnastiky ▪ M - těžiště

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI	ročník: 8.- 9..
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - rozumí základním pravidlům a ovládá základy rozhodování při hře - chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play - umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	**Sportovní hry** *Basketbal* - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace (založené na početní převaze, na akci hoď a běž) - útočný systém (založený na rozestavení útočníků bez míče kolem útočníka s míčem) - utkání *Házená* - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace (založené na přihrávání, na přebíhání) - herní systém (založený na postupném útoku proti osobní obraně, s jedním pivotem) - utkání *Jiné a netradiční sportovní hry* - fotbal - florbal - volejbal - základy odbití a modifikace hry - frisbee - nohejbal - softbal a jeho modifikace	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla sportovních her ▪ OSV - rozhodovací dovednost, kooperace, rozvoj schopností ▪ EGS - národní sporty, popularita sportovních her ve světě *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie týmových sportů
- chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - osvojí si základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště, správného dýchání a přenosu energie - zná zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních	**Úpoly** - úpolové odpory a hry - pády - střehové postoje	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ve sportu ▪ OSV - sebepoznání, sebekázeň *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - síla ▪ P - pravidla první pomoci
- chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - umí několik her z každé skupiny - uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd. - zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí	**Pohybové hry** - pro osvojování různých způsobů lokomoce - pro manipulaci s různým náčiním - pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - pro zdokonalování nových pohybových dovedností - soutěživé a bojové - pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě vyprávění, pojmů, pocitů, představ) - pohybové hry kontaktní (pro prociťování vzájemné energie, blízkosti) - pohybové hry se specifickým	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ve sportu ▪ OSV - komunikace, kooperace, rozvoj schopností ▪ VDO - pravidla sportovních her

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI	ročník: 8.- 9..
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.)	
- uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost - zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu - uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce - uplatňuje principy ochrany přírody - zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách	**Turistika a pobyt v přírodě** - přesun a pohyb v terénu - chůze v terénu do 25km - orientace v terénu - ochrana přírody, zdrojů pitné vody, značení - ošetření závažných poranění a improvizovaný transport raněného	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ OSV - sebepoznání, sebepojetí, rozvoj schopností ▪ VDO - pravidla pobytu v přírodě *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - orientace v terénu, práce s mapou, s kompasem, GPS ▪ P - pravidla první pomoci
- chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - zvládnout jízdu vpřed i vzad, základní obrat, zatáčení a zastavení - ví, že bezpečné je bruslení na umělých kluzištích - znát způsoby pomoci a ošetření při úrazech na bruslích (s využitím poznatků z dalších předmětů)	**Bruslení** - jízda vpřed - jízda vzad (s oporou, bez opory) - zatáčení překládáním vpřed - obraty	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla pobytu na ledě ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - pravidla první pomoci ▪ F - skupenství vody ▪ D - historie ledních sportů
- rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí a respektuje je	**<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u>** **Význam pohybu pro zdraví** - rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených - rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání, mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vz - zdraví životní styl
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže	**Zdravotně orientovaná zdatnost** - kondiční a koordinační cvičení - způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů - význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - stavba těla, svaly ▪ Vz - zdraví životní styl

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI	ročník: 8.- 9..
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat - zná základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci a využít i hudebního nebo rytmického doprovodu	**Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - svaly ▪ Vz - zdravý životní styl
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při pohybových činnostech - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištěném ovzduší	**Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - zásady bezpečnosti ve známém i v málo známém prostředí - základní údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj - ošetření vážných a život ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách), odsun raněných - škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a požívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost - pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - pravidla první pomoci ▪ Vz - závislosti, zdraví životní styl
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	**<u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u>** **Komunikace v TV** - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	*průřezová témata:* ▪ MDV - rozumí sportovní terminologii používané v denním tisku a v televizi
	Organizace prostoru a pohybových činností - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí i nestandardních podmínkách	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopnosti poznávání, improvizace

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - CHLAPCI	ročník: 8.- 9..
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky: čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	**Historie a současnost sportu** - významné soutěže a sportovci - olympismus – olympijská charta	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ▪ OSV - komunikace, práce s lidmi *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie sportovních her ▪ Vz - závislosti, doping
- zná základní pravidla osvojovaných pohybových činností - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje a soutěže - spolurozhoduje hry a soutěže	**Pravidla osvojovaných pohybových činností** - pravidla her, závodů a soutěží	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopnosti poznávání, komunikace ▪ VDO - pravidla her *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - společenská pravidla
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	**Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**	*průřezová témata:* ▪ VDO - zásady slušnosti ▪ OSV - sebekontrola
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a hodnotí	**Měření výkonů a posuzování pohybových činností** - měření, evidence, vyhodnocování	*průřezová témata:* ▪ MDV - rozumí sportovní terminologii používané v denním tisku a v televizi *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - měření času, jednotky času

Předmět: tělesná výchova – dívky **ročník: 6.-7.**

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ **Atletika** - atletická abeceda - nízký start a šlapavá technika běhu - švihová technika běhu - sprint 50m, 60m - běh v zatáčce - vytrvalý běh na dráze do 2000 m - skok daleký, skok daleký z místa - skok vysoký - různé techniky - hod kriketovým míčkem, granátem	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - jednotky délky ▪ D - historie atletiky
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady nově osvojovanou pohybovou dovednost u jednotlivých gymnastických disciplín a aplikuje ji při různých činnostech - umí cvičit podle slovních pokynů - osvojí si znalost dopomoci a záchrany při osvojovaných cvicích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**Gymnastika** *Akrobacie* - kotouly vpřed, vzad a ve vazbách - stoj na lopatkách, na hlavě, na rukou - rovnovážné polohy v postojích - skoky na místě a z místa *Hrazda (po čelo)* - základní polohy - přešvihy - sešin - zákmihem seskok *Přeskok* - roznožka přes kozu (bednu) našíř, nadél i s oddáleným odrazem *Skoky s odrazem z trampolínky* - prostý, s obratem, s pohyby paží a dolních končetin - kotoul letmo *Kruhy* - různé druhy svisů - překot vpřed a vzad - komíhání ve svisu *Kladina 1m* - různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty - rovnovážné polohy - náskoky, seskoky (na vhodnou podložku) - poskoky	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - síla, kladka ▪ D - historie gymnastiky ▪ M - těžiště

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá koordinaci pohybu s hudbou různého tempa - umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny - ovládá základní cvičení se dvěma druhy náčiní	**Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** - základy rytmické gymnastiky - cvičení s náčiním (švihadla, míče, závoje)	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv - hudební doprovod
- - zvládá základní herní činnosti jednotlivce a uplatňuje je ve hře - rozumí základním pravidlům a ovládá základy rozhodování při hře - chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play - umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	**Sportovní hry** *Basketbal* - herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče i s míčem, přihrávka na místě i za pohybu, střelba, doskok, rozskok, vhazování) - osobní obranný herní systém - utkání *Házená* - herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče i s míčem, přihrávka vrchní jednoruč, střelba vrchní jednoruč, postoj brankáře, vyrážení a chytání střel z různých prostorů) - osobní obranný herní systém - utkání *Jiné a netradiční sportovní hry* - přehazovaná - ringo - softbal a jeho modifikace	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla sportovních her ▪ OSV - rozhodovací dovednost, kooperace, rozvoj schopností ▪ EGS - národní sporty, popularita sportovních her ve světě *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie týmových sportů
- chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - osvojí si základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště, správného dýchání a přenosu energie - zná zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních	**Úpoly** - přetahy, přetlaky - úpolové odpory a hry	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ve sportu ▪ OSV - sebepoznání, sebekázeň *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - síla ▪ P - pravidla první pomoci
- chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - umí několik her z každé skupiny - uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	**Pohybové hry** - pro osvojování různých způsobů lokomoce - pro manipulaci s různým náčiním - pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - pro zdokonalování nových pohybových dovedností - soutěživé a bojové	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ve sportu ▪ OSV - komunikace, kooperace, rozvoj schopností ▪ VDO - pravidla sportovních her

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí	- pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě vyprávění, pojmů, pocitů, představ) - pohybové hry kontaktní (pro prociťování vzájemné energie, blízkosti) - pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.)	
- uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost - zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu - uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce - uplatňuje principy ochrany přírody - zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách	**Turistika a pobyt v přírodě** - přesun a pohyb v terénu - orientace v terénu - ochrana přírody, zdrojů pitné vody, značení - ošetření závažných poranění a improvizovaný transport raněného	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ OSV - sebepoznání, sebepojetí, rozvoj schopností ▪ VDO - pravidla pobytu v přírodě *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - orientace v terénu, práce s mapou, s kompasem, GPS ▪ P - pravidla první pomoci
- chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - zvládnout jízdu vpřed i vzad, základní obrat a zastavení - ví, že bezpečné je bruslení na umělých kluzištích - znát způsoby pomoci a ošetření při úrazech na bruslích (s využitím poznatků z dalších předmětů) - ví, jak ošetřovat brusle	**Bruslení** - jízda vpřed, zastavení snožmo s půlobratem (hokejové) - odšlapování vpřed - jízda vzad (průprava, s oporou) - změna směru z jízdy vpřed do jízdy vzad - ošetřování bruslí a bot	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla pobytu na ledě ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - pravidla první pomoci ▪ F - skupenství vody ▪ D - historie ledních sportů
- chápe spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními, rekreačními, poznávacími - zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních - vleky, sjezdovky - a řídí se jimi (převážně samostatně) - ví, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě	**Lyžování** *Sjezdový výcvik* - pravidla pohybu v zimní krajině - přejíždění terénních nerovností - bezpečné brždění - oblouky v pluhu - oblouky v přívratu - základní paralelní oblouk střední, dlouhý - základní carvingový oblouk - sjíždění ve středně náročných terénních podmínkách	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ VDO - pravidla chování na sjezdovce ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - určení míst vhodných pro lyžování (zimní

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- umí ošetřit běžné úrazy v improvizovaných podmínkách (na základě znalostí a dovedností z jiných předmětů) - zvládá dovednosti na sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb ve středně náročném terénu - chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je	- jízda na vleku, na sjezdovce	sporty), lyžařská střediska ▪ D - historie lyžování ▪ F - tření ▪ P - pravidla první pomoci
- rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí a respektuje je	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **Význam pohybu pro zdraví** - rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených - rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání, mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vz - zdravý životní styl
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost	**Zdravotně orientovaná zdatnost** - kondiční a koordinační cvičení - způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů - podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - stavba těla, svaly ▪ Vz - zdravý životní styl
- zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat - zná základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci a využít i hudebního nebo rytmického doprovodu	**Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - svaly ▪ Vz - zdravý životní styl
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při pohybových činnostech - předvídá možná nebezpečí úrazu a	**Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - zásady bezpečnosti ve známém i v málo známém prostředí	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena *mezipředmětové vztahy:*

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
přizpůsobí jim svou činnost - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištěném ovzduší	- základní údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj - ošetření vážných a život ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách), odsun raněných - škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a požívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost - pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší	▪ P - pravidla první pomoci ▪ Vz - závislosti, zdravý životní styl
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace v TV** - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	*průřezová témata:* ▪ MDV - sportovní terminologie používaná v denním tisku a v televizi
- zvládá základní organizaci prostoru a činností ve známém prostředí i nestandardních podmínkách	**Organizace prostoru a pohybových činností** - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí i nestandardních podmínkách	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopnosti poznávání, improvizace
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky: čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	**Historie a současnost sportu** - významné soutěže a sportovci - olympismus – fair play, olympijské ideály a symboly	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ▪ OSV - komunikace, práce s lidmi *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie sportovních her ▪ Vz - závislosti, doping
- zná základní pravidla osvojovaných pohybových činností - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje a soutěže - spolurozhoduje hry a soutěže	**Pravidla osvojovaných pohybových činností** - pravidla her, závodů a soutěží	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopnosti poznávání, komunikace ▪ VDO - pravidla her *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - společenská pravidla

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 6.- 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	**Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**	*průřezová témata:* ▪ VDO - zásady slušnosti ▪ OSV - sebekontrola
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a hodnotí	**Měření výkonů a posuzování pohybových činností** - měření, evidence, vyhodnocování	*průřezová témata:* ▪ MDV - rozumí sportovní terminologii používané v denním tisku a v televizi *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - měření času, jednotky času

Předmět: tělesná výchova – dívky ročník: 8.-9.

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 8.- 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady nově osvojovanou pohybovou dovednost u jednotlivých atletických disciplín a aplikuje ji při různých činnostech - chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	**<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u>** **Atletika** - atletická abeceda - technika běhu - sprint do 100m - štafetová předávka - vytrvalý běh na dráze do 2000 m - skok daleký z optimálního rozběhu - skok vysoký - různé techniky - hod granátem - technika vrhu koulí do 3kg	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - jednotky délky ▪ D - historie atletiky
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady nově osvojovanou pohybovou dovednost u jednotlivých gymnastických disciplín a aplikuje ji při různých činnostech - umí cvičit podle slovních pokynů - osvojí si znalost dopomoci a záchrany při osvojovaných cvicích	**Gymnastika** *Akrobacie* - kotouly ve vazbách - kotoul vzad do zášvihu - stoj na rukou s výdrží - přemet stranou - skoky na místě a z místa - jednoduché vazby a sestavy *Hrazda (po čelo)* - základní polohy	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - síla, kladka ▪ D - historie gymnastiky ▪ M - těžiště

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 8.- 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- přešvihy - zákmihem seskok - výmyk odrazem jednonož - podmet *Přeskok* - roznožka přes kozu (bednu) našíř, nadél i s oddáleným odrazem - skrčka přes kozu (bednu) našíř i s oddáleným odrazem *Skoky s odrazem z trampolínky* - prostý, s obratem, s pohyby paží a dolních končetin - salto *Kruhy* - různé druhy poloh a svisů - komíhání ve svisu - houpání s obraty u předhupu a záhupu *Kladina 1m* - jednoduché vazby a sestavy	
- zvládá koordinaci pohybu s hudbou různého tempa - umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny - ovládá základní cvičení se dvěma druhy náčiní - umí nejméně 2 tance z osvojovaných skupin	**Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** - cvičení s náčiním (švihadla, míče, závoje) - technika tanců - aerobik	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ Hv - hudební doprovod
- zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - rozumí základním pravidlům a ovládá základy rozhodování při hře - chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play - umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	**Sportovní hry** *Basketbal* - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace (založené na početní převaze, na akci hoď a běž) - útočný systém (založený na rozestavení útočníků bez míče kolem útočníka s míčem) - utkání *Házená* - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace (založené na přihrávání, na přebíhání) - herní systém (založený na postupném útoku proti osobní obraně, s jedním pivotem) - utkání	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla sportovních her ▪ OSV - rozhodovací dovednost, kooperace, rozvoj schopností ▪ EGS - národní sporty, popularita sportovních her ve světě

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 8.- 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	Jiné a netradiční sportovní hry - volejbal - základy odbití a modifikace hry - frisbee - nohejbal - softbal a jeho modifikace	*mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie týmových sportů
- chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - osvojí si základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště, správného dýchání a přenosu energie - zná zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních	**Úpoly** - úpolové odpory a hry - pády - střehové postoje	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ve sportu ▪ OSV - sebepoznání, sebekázeň *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - síla ▪ P - pravidla první pomoci
- chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - umí několik her z každé skupiny - uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd. - zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí	**Pohybové hry** - pro osvojování různých způsobů lokomoce - pro manipulaci s různým náčiním - pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - pro zdokonalování nových pohybových dovedností - soutěživé a bojové - pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě vyprávění, pojmů, pocitů, představ) - pohybové hry kontaktní (pro prociťování vzájemné energie, blízkosti) - pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.)	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ve sportu ▪ OSV - komunikace, kooperace, rozvoj schopností ▪ VDO - pravidla sportovních her
- uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost - zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu - uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce - uplatňuje principy ochrany přírody - zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách	**Turistika a pobyt v přírodě** - přesun a pohyb v terénu - chůze v terénu do 25km - orientace v terénu - ochrana přírody, zdrojů pitné vody, značení - ošetření závažných poranění a improvizovaný transport raněného	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ OSV - sebepoznání, sebepojetí, rozvoj schopností ▪ VDO - pravidla pobytu v přírodě *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - orientace v terénu, práce s mapou, s kompasem, GPS ▪ P - pravidla první pomoci

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 8.- 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - zvládnout jízdu vpřed i vzad, základní obrat, zatáčení a zastavení - ví, že bezpečné je bruslení na umělých kluzištích - znát způsoby pomoci a ošetření při úrazech na bruslích (s využitím poznatků z dalších předmětů)	**Bruslení** - jízda vpřed - jízda vzad (s oporou, bez opory) - zatáčení překládáním vpřed - obraty	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla pobytu na ledě ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopností *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - pravidla první pomoci ▪ F - skupenství vody ▪ D - historie ledních sportů
- rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí a respektuje je	**<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u>** **Význam pohybu pro zdraví** - rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených - rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání, mezilidské vztahy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vz - zdravý životní styl
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže	**Zdravotně orientovaná zdatnost** - kondiční a koordinační cvičení - způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů - význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena, sebepoznání *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - stavba těla, svaly ▪ Vz - zdravý životní styl
- zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat - zná základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci a využít i hudebního nebo rytmického doprovodu	**Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - svaly ▪ Vz - zdravý životní styl

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 8.- 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při pohybových činnostech - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištěném ovzduší	**Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - zásady bezpečnosti ve známém i v málo známém prostředí - základní údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj - ošetření vážných a život ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách), odsun raněných - škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a požívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost - pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - pravidla první pomoci ▪ Vz - závislosti, zdravý životní styl
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	**<u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u>** **Komunikace v TV** - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	*průřezová témata:* ▪ MDV - sportovní terminologie používaná v denním tisku a v televizi
- zvládá základní organizaci prostoru a činností ve známém prostředí i nestandardních podmínkách	**Organizace prostoru a pohybových činností** - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí i nestandardních podmínkách	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopnosti poznávání, improvizace
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky: čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	**Historie a současnost sportu** - významné soutěže a sportovci - olympismus – olympijská charta	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ▪ OSV - komunikace, práce s lidmi *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie sportovních her ▪ Vz - závislosti, doping
- zná základní pravidla osvojovaných pohybových činností - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje a soutěže - spolurozhoduje hry a soutěže	**Pravidla osvojovaných pohybových činností** - pravidla her, závodů a soutěží	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání, rozvoj schopnosti poznávání, komunikace ▪ VDO - pravidla her *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - společenská pravidla

Předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA - DÍVKY	ročník: 8.- 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	**Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**	*průřezová témata:* ▪ VDO - zásady slušnosti ▪ OSV - sebekontrola
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a hodnotí	**Měření výkonů a posuzování pohybových činností** - měření, evidence, vyhodnocování	*průřezová témata:* ▪ MDV - rozumí sportovní terminologii používané v denním tisku a v televizi *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - měření času, jednotky času

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu: 1. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět praktické činnosti se vyučuje v l. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se setkávají s různými materiály a učí se s nimi pracovat. Osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Praktické činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na l. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem – papír, přírodniny, textil
   - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
   - funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
   - jednoduché pracovní postupy a organizace práce
   - lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti – práce montážní a demontážní
   - práce se stavebnicemi (plošné, papírové, konstrukční)
   - sestavování modelů
   - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce
   - základní podmínky pro pěstování rostlin
   - péče o nenáročné rostliny
   - pěstování rostlin ze semen
   - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů
   - pravidla správného stolování
   - příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí,
- používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- používání různých materiálů.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- volbě různých postupů,
- promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů,
- rozvíjení tvořivosti, uplatňování vlastních nápadů.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek,
- popsání postupu práce,
- užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- spolupráci a vzájemné pomoci,
- práci ve skupině, vytváření společné práce, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společné se snaze o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých,
- i společných výsledků práce,
- hodnocení své činnosti nebo výsledků.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně,
- používání ochranných pracovních prostředků,
- správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů,
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby v žákům v činnostech pomáhá,
- správnému a zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: praktické činnosti ročník: 1.

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 1.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- pečuje o pomůcky a materiál - dodržuje čistotu pracovního prostředí - dbá na hygienu při praktických činnostech - osvojuje si základy bezpečnosti při práci - seznamuje se základními návyky a postupy při práci - učí se organizovat svoji práci	- základní dovednosti v pracovních činnostech - základní návyky při pracovních činnostech - základní postupy	*průřezová témata:* ▪ OSV - rozvoj schopností a poznávání, - kreativita - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv – hygiena, - zdraví a bezpečnost
- rozlišuje běžně používané druhy papíru - dovede papír přeložit a vyrobit skládáním jednoduchý výrobek - umí odtrhnout naznačenou část - umí přestřihnout - dovede vystřihnout nakreslený tvar - čistě slepuje a nalepuje vystřižené tvary	- práce s papírem	*mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - práce kombinované
- dovede navlékat - třídí a pracuje s různým materiálem - zvládá aranžování - pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy - dovede materiály propichovat spojovat, ohýbat, stříhat, slepovat, nalepovat, prostorově rozmístit - dodržuje zásady bezpečnosti při činnostech s ostrými předměty - využívá různých vlastností materiálů	- práce s drobným materiálem (provázky, textil, špejle, korek, krabičky, karton, drátky, přírodniny - sláma, semínka, listy, plody, větvičky)	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - přírodní materiály a jejich vlastnosti
- pracuje s různými druhy stavebnic - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - vytváří plošné a prostorové kompozice	- práce montážní a demontážní	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
- sestavuje jednoduché pohyblivé modely dle předlohy i představy - osvojuje si správné pracovní postup - rozmýšlí si své postupy při sestavování		

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 1.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- provádí pozorování přírody - umí zaznamenat a zhodnotit výsledky pozorování - zná základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstuje na jaře cibulové rostliny v květináči - umí přesazovat pokojové rostliny - pozoruje klíčení semen (hrách, fazole) - zvládá kypření půdy, zalévání, otírání listů - pěstuje rostliny v truhlíku (řeřicha, pažitka)	- pěstitelské práce - ošetřování pokojových rostlin	*průřezová témata:* ▪ MDV - fungování a vliv medií ve společnosti *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv – rostliny - pozorování přírody
- navštěvuje výstavy a muzea - poznává na základě ukázek videa lidové zvyky, tradice a řemesla - vyrábí vánoční ozdoby - zdobí velikonoční vajíčka - pracuje se slámou, - vyrábí výrobky z keramické hlíny - využívá slámy a kukuřičné šustí	- lidové zvyky, tradice a řemesla	*průřezová témata:* ▪ MKV - návštěva muzea, výstavy *mezipředmětové vztahy:* ▪ Vv - práce kombinované
- zná základní vybavení kuchyně - umí pojmenovat nábytek a spotřebiče v kuchyni - zvládá přípravu několika jednoduchých studených pokrmů	- příprava pokrmů	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita - komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv – místnost ,nábytek, spotřebiče

Předmět: praktické činnosti **ročník: 2**

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- získá základní a praktické dovednosti a návyky z různých oblastí - osvojí si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - vytvoří si aktivní vztah k ochraně životního prostředí - má pozitivní vztah k řešení ekologických problémů - trhá, mačká, stříhá, lepí, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	- práce s drobným materiálem - papír, karton	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí ▪ OSV - kreativita, komunikace *mezipředmětové vztahy:* ▪ Prv - třídění odpadu, ochrana životního prostředí ▪ VV - práce s papírem, ▪ ČJ - sloh

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 2.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- třídí a pozná vybraný materiál, jeho užité vlastnosti - navléká, aranžuje, dotváří, opracovává - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	- práce s drobným materiálem – přírodniny	
- navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil, přišije knoflík, naučí se zadní steh - vyrobí si jednoduchý textilní výrobek	- práce s drobným materiálem – textil	
- dokáže pracovat s návodem a předlohami stavebnice - sestaví stavebnicové prvky	- práce montážní a demontážní	
- zná základy péče o pokojové rostliny, otírání listů, zalévání, kypření - zaseje semena - provádí pozorování a dokáže zhodnotit výsledky pozorování	- pěstitelské práce	
- chová se vhodně při stolování - připraví jednoduchý pokrm - nachystá tabuli pro jednoduché stolování	- příprava pokrmů	

Předmět: praktické činnosti ročník: 3.

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
	- práce s drobným materiálem – vlastnosti materiálů, funkce a využití prac. pomůcek a nástrojů,jednoduché prac. postupy, využití tradic a lidových zvyků	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ▪ EV - vztah člověka k ŽP ▪ MV - práce v realiz.týmu
	- papír a karton	*mezipředmětové vztahy:*
- mačká,trhá,lepí,polepuje, stříhá - vystřihuje,překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru		▪ Vv, prvouka
	- přírodniny	

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 3.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- navléká,aranžuje,dotváří - opracovává a třídí při sběru - přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu - nebo předlohy - navlékne jehlu,udělá uzel,stříhá - textil - naučí se zadní steh, umí přišít - knoflíky, umí slepit textilii - vyrobí jednoduchý textilní - výrobek	- textil	
- dovede sestavovat stavebnicové - prvky - montuje a demontuje stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny - otírá listy, zalévá, kypří - zasévá semena - provádí pozorování a zhodnotí - výsledky pozorování - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví tabuli pro jednoduché stolování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi - pěstitelské práce – základní - podmínky pro pěstování rostlin - pěstování ze semen v místnosti - příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování	*průřezová témata:* ▪ EGS - Evropa a svět nás zajímá

Předmět: praktické činnosti ročník: 4., 5.

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 4., 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - poskytne první pomoc při úrazu	- **hygiena a bezpečnost práce**	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání a sebeorganizace *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - zdraví a jeho ochrana

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 4., 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- vytváří jednoduchými postupy na základě své představivosti různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- **práce s drobným materiálem** - vlastnosti materiálu - práce se základními nástroji a pomůckami - jednoduché pracovní postupy - rozvíjení návyku organizace a plánování práce	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita, rozvoj schopností a poznávání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Čj - sloh (pracovní postup)
- vyrobí různé výrobky z papíru a kartonu	- **práce s papírem a kartonem** - stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, překládání,...	*průřezová témata:* ▪ OSV - kooperace a kompetice (skupinky) *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - geometrické tvary
- zvládne různé druhy stehu (např. přední, zadní, křížkový,...) - rozliší některé textilní materiály (např. bavlna, hedvábí, vlna,...)	- **práce s textilem** - navlečení nitě, uzlík - šití několika stehy - rozlišování textilních materiálů	*průřezová témata:* ▪ MKV - lidské vztahy ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ VV - malba textury látky, navrhování vzorů látek
- seznámí se se základy aranžování - pracuje s různým přírodním materiálem - pozná prvky lidových tradic na základě přímých ukázek (např. videa a filmu, návštěvy regionálních muzeí apod.)	- **práce s přírodním materiálem** - základy aranžování - prvky lidových tradic a řemesel	*průřezová témata:* ▪ EV - vztah člověka k prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - poznávání květin vhodných k aranžování
- zvládá jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi - pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu	- **konstrukční činnosti** - práce se stavebnicemi - práce s návodem	*průřezová témata:* ▪ OSV - psychohygiena *mezipředmětové vztahy:* ▪ VV - kresba vytvořeného objektu
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - rozezná některá jedovaté rostliny	- **pěstitelské činnosti** - základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti - rostliny jedovaté, alergie	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - znalost rostlin vhodných k pěstitelské činnosti
- orientuje se v základním vybavení kuchyně	- **příprava pokrmů** - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin	*průřezová témata:* ▪ MDV - fungování a vliv médií ve společnosti

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 4., 5.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - společenské chování u stolu	▪ OSV - hodnoty, postoje, praktická etika ▪ EGS - objevujeme Evropu a svět *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - výchova ke zdraví ▪ Aj - rozdíly mezi stolováním v různých zemích

Předmět: Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu: 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vyučovací předmět praktická činnost se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

Časová dotace v učebním plánu je 1 hodina týdně.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- poznávání cílů a smyslů učení,
- pozitivnímu vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky,
- posouzení vlastního pokroku,
- kritickému hodnocení vlastní práce a diskuzi o ní.

Kompetence k řešení problémů

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení,
- poznávání pracovních problémů, které nemají jen jedno správné řešení,
- aplikování poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- správnému technologickému postupu při práci,
- používání správného technologického názvosloví,
- využití informačních zdrojů k získání nových poznatků.

Kompetence sociální a personální

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- schopnosti pracovat ve skupince,
- spolupráci při řešení problémů,
- příspěvkům k diskusi a respektování názorů jiných,
- schopnosti věcně argumentovat.

Kompetence občanské

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- respektování pravidel při práci,
- schopnosti přivolat pomoc při zranění,
- projevování pozitivních postojů vůči uměleckým dílům.

Kompetence pracovní

Pro utváření a rozvoj této klíčové kompetence jsou žáci učitelem vedeni k:
- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel,
- dodržování technologických pravidel a postupů, plnění povinností,
- ochraně zdraví svého a zdraví druhých,
- ochraně životního prostředí,
- využití znalostí v praxi.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: praktické činnosti ročník: 6.

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- je seznámen s bezpečností a hygienou práce - zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu	- první pomoc	*průřezová témata:* ▪ OSV - sebepoznání *mezipředmětové vztahy:* ▪ F - jednotky délky ▪ D - historie atletiky
- zná postup výroby papíru, jejich užití i způsob recyklace	- **Design a konstruování** - papír - výroba papíru - užití papíru - recyklace papíru	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - funkce stromů, lesa v krajině
- sestaví jednoduché modely z papíru - umí používat návody, náčrty, plány - dokáže najít tyto plány na internetu	- origami	*průřezová témata:* ▪ MDV - práce v týmu *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie origami
- navrhne se spolužáky model města nebo bydliště ve svém okolí - nakreslí plán - poskládají město podle svého plánu	- papírový model města	*průřezová témata:* ▪ VDO - způsob rozhodování ve skupinové práci ▪ MDV - práce v týmu ▪ EV - základní podmínky života ▪ OSV - mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace, kooperace a kompetice, kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ M - geometrie ▪ Z - práce s mapou

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 6.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- umí vyrobit krabici na vánoční dárky - dokáže namalovat velikonoční kraslici - dokáže batikovat oděvy	- vánoční krabice - malování kraslic - batikování	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita ▪ MKV - různé vánoční a velikonoční zvyky *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - historie malování kraslic ▪ P - živočichové snášející vejce
- umí připravit pomazánku - dokáže si udělat toasty - zvládá přípravu chlebíčků	- **Příprava pokrmů** - příprava jednoduchých pokrmů	*průřezová témata:* ▪ EGS - národní jídla ▪ MDV - práce v týmu ▪ VDO - pravidla úpravy pokrmů mezipředmětové vztahy: ▪ P - zemědělské plodiny ▪ Z - vhodnost oblasti pro pěstování daných zemědělských produktů, potravinářský průmysl ▪ D - příprava pokrmů v minulosti, možnosti přípravy pokrmů v minulosti

Předmět: praktické činnosti ročník: 7.

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná postup zpracování dřeva, jejich užití i způsob recyklace - rozpozná některé dřeviny - zná rozdíl mezi tvrdým a měkkým dřevem - zvládá základní postupy při opracování dřeva, měření, orýsování, řezání, broušení - zvolí a umí používat vhodné pracovní nástroje a nářadí - orientuje se v technických náčrtech a výkresech	- **Práce s technickými materiály** - dřevo - vlastnosti dřeva a jeho užití v praxi - recyklace dřeva - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - organizace práce - technické náčrty a výkresy	*průřezová témata:* ▪ EV - citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - zásahy do krajiny při těžbě dřeva ▪ D - vývoj těžby dřeva ▪ P - funkce stromu v krajině, druhy stromů

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 7.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná postup zpracování plastů, jejich recyklaci i způsob užití - umí vyrábět jednoduché výrobky z plastů	- plasty - vlastnosti plastů a jejich užití v praxi - recyklace plastů	*průřezová témata:* ▪ EV - citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví ▪ OSV - kreativita ▪ MDV - práce v realizačním týmu *mezipředmětové vztahy* ▪ Z - těžba ropy, hlavní oblasti těžby ropy
- zná postup zpracování kovů, jeho recyklaci i způsoby užití - umí vyrábět jednoduché výrobky z plastů	- kovy - vlastnosti kovů a jejich užití v praxi	*průřezová témata:* ▪ EV - vliv výroby kovu na životní prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Z - těžba hornin vhodných na výrobu kovů, hlavní těžiště ▪ D - užití kovů v pravěku
- umí různě zdobit kuchyňské nádobí	- malování na nádobí	*průřezová témata:* ▪ OSV - kreativita *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - výroba nádob (keramika)
- umí připravit palačinky - zná přípravu bramboráků - poradí si s nepečeným vánočním cukrovým	- **Příprava pokrmů** - jednoduché pokrmy	*průřezová témata:* ▪ MDV - práce v týmu ▪ EGS - národní jídla ▪ VDO - pravidla úpravy pokrmů *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - zemědělské plodiny ▪ Z - vhodnost oblasti pro pěstování daných zemědělských produktů, potravinářský průmysl ▪ D - příprava pokrmů v minulosti, možnosti přípravy pokrmů v minulosti

Předmět: praktické činnosti **ročník: 8.**

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zná vlastnosti vody - ví jak se zjišťuje kvalita vody - ví jak a k čemu slouží vodovod - orientuje se ve vytápěcích zařízeních - zná různé druhy paliv - orientuje se v topných systémech - umí správně osvětlit místnost	- **Provoz a údržba domácnosti** - provoz domácnosti - voda - teplo - světlo	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ OSV - řešení problému v domácnosti *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ch - chemické látky
- umí si zorganizovat úklid domácnosti - používá správné čistící pomůcky - dokáže vést domácí účetnictví - umí se chovat v domácnosti bezpečně a v případě ohrožení je schopen správně zasáhnout - ví, který odpad lze recyklovat	- údržba a úklid domácnosti - úklid bytu - ekonomika domácnosti - bezpečnost v domácnosti - odpad a jeho recyklace	*průřezová témata:* ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ch - chemické látky, recyklace odpadů ▪ M - domácí finance ▪ P - první pomoc
- orientuje se v různých druzích praček - umí používat správné druhy programů pro praní - orientuje se a umí používat různé druhy pracích prostředků - dokáže vyžehlit prádlo - zvládá drobné opravy oděvů - umí správně ukládat šatstvo	- údržba oděvů a textilií v domácnosti - praní prádla - žehlení prádla - péče o náročné věci - drobné opravy - ukládání šatstva - základy háčkování a vyšívání	průřezová témata: ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí mezipředmětové vztahy: ▪ Ch – chemické látky a jejich dopad na životní prostředí
- orientuje se v zámečnické práci - dokáže namontovat zámek na dveře - umí přidělat dveřní závěs - orientuje se v instalatérské práce - zvládne vyřešit drobné problémy - zvládá drobné stavební práce - umí používat vhodné pomůcky pro malířské a natěračské práce - zvládá drobné opravy nábytku - umí zapojit elektrická zařízení v domácnosti (světla) - umí se postarat o domácí květiny	- drobná domácí údržba - zámečnické práce - instalatérské práce - stavební práce - malířské práce - tapetování - natěračské práce - oprava nábytku - elektrikářské práce - domácí dílna - výzdoba bytu – dekorativní prvky - květiny	průřezová témata: ▪ EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí mezipředmětové vztahy: ▪ F - elektřina ▪ D - stavební slohy ▪ Z - těžba hornin a nerostů a jejich využití ▪ P - domácí rostliny

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 8.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- zvládá přípravu těstovin - ovládá úpravu masa - umí upéct štrúdl - ovládá přípravu brambor v různých úpravách	- **Příprava pokrmů** - složitější pokrmy	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla úpravy pokrmů ▪ EGS - národní jídla ▪ MDV - práce v týmu *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - zemědělské plodiny ▪ Z - vhodnost oblasti pro pěstování daných zemědělských produktů, potravinářský průmysl ▪ D - příprava pokrmů v minulosti, možnosti přípravy pokrmů v minulosti

Předmět: praktické činnosti ročník: 9.

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	- **Svět práce** - trh práce – povolání, druhy pracovišť - charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobní - volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využití poradenských služeb	*průřezová témata:* ▪ EGS - orientace v evropském pracovním prostředí ▪ OSV - zodpovědnost při výběru budoucího povolání *mezipředmětové vztahy:* ▪ Ov - sebehodnocení
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - dokáže se orientovat v nabídce středních škol - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- **Svět práce** - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby - zaměstnání a způsoby hledání práce - problémy nezaměstnanosti, úřady práce - psaní životopisu - pohovor u zaměstnavatele - návštěvy škol	*průřezová témata:* ▪ VDO - rozhodování o volbě budoucího povolání *mezipředmětové vztahy:* ▪ D - dělba práce

Předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	ročník: 9.
očekávané výstupy	**učivo**	**průřezová témata mezipředmětové vztahy**
- ovládá složitější úpravy masa a brambor - zvládne připravit nepečený dort - zná přípravu pizzy a smaženého sýry	- **Příprava pokrmů** - příprava složitějších pokrmů	*průřezová témata:* ▪ VDO - pravidla úpravy pokrmů ▪ EGS - národní jídla ▪ MDV - práce v týmu *mezipředmětové vztahy:* ▪ P - zemědělské plodiny ▪ Z - vhodnost oblasti pro pěstování daných zemědělských produktů, potravinářský průmysl ▪ D - příprava pokrmů v minulosti, možnosti přípravy pokrmů v minulosti

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 Pravidla hodnocení a klasifikace žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se obecně řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb. (§ 51 – 53), Vyhláškou MŠMT č. 48/2005 (§ 14 – 17, 22 a 23) a č. 73/2005 (§ 2, 3 a 6).

Základním cílem hodnocení je poskytnutí zpětné vazby žákovi, přičemž má vždy dvě formy- písemnou a ústní popřípadě kombinací obou způsobů.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech a na čtvrtletních klasifikačních poradách. Celková klasifikace žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí.

a) Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se klasifikuje těmito stupni:

1 - výborný
2 - chvalitebný
3 - dobrý
4 - dostatečný
5 – nedostatečný

b) Stupeň prospěchu určuje učitel, který vyučuje příslušnému vyučovacímu předmětu. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých vyučovacích předmětech na konci klasifikačního období se stupeň prospěchu neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období, ale přihlíží se k průběžným výsledkům práce žáka.

c) Zákonný zástupce žáka je informován průběžně o prospěchu a chování žáka vhodným způsobem, zejména:

- prostřednictvím žákovské knížky
- třídním učitelem a učiteli jednotlivých vyučovacích předmětů na třídních schůzkách s rodiči a na dalších případných konzultacích s rodiči
- třídním učitelem nebo učitelem příslušného předmětu, jestliže o to zástupci žáka požádají
- třídním učitelem nebo učitelem příslušného předmětu v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, a to bezprostředně a prokazatelným způsobem

6.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech

Výchovně vzdělávací výsledky žáků se klasifikují podle této stupnice:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický.

Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní i písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledku činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevu a zákonitosti podle podnětu učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledku jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevu je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevu a zákonitosti nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledku jeho činnosti a graficky projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

V případě klasifikace pomocí bodového rozpětí, využívá škola následující hodnotící škálu:

Hodnotící škála			
100% - 91%	bezchybný stav	vynikající, příkladný, bezvadný, výborný	1
90% - 76%	převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	2
75% - 46%	pozitivní a negativní v rovnováze	průměrný, dobrý	3
45% - 21%	převaha negativních zjištění, výrazné chyby	podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný	4
20% - 0%	zásadní nedostatky	nevyhovující stav, nedostatečný	5

Hodnocení žáků se speciálními potřebami

Zásady klasifikace

- U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení.
- Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- Žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, se po celou dobu docházky do školy věnuje speciální pozornost a péče.
- Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.
- Kontrolní práce nebo diktáty píší tito žáci až po předchozí přípravě.
- Pokud je to nutné, není žák s vývojovou poruchou vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výsledky.
- Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, jak mezery a nedostatky překonávat.

Při hodnocení a klasifikaci výše uvedených žáků se vychází z Vyhlášky č. 73/2005 Sb.

Individuální plán

Na základě Vyhlášky MŠMT č. 73/2005 Sb. může zákonný zástupce žáka požádat ředitele školy, aby byl pro žáka se speciálními potřebami, pro kterýkoliv předmět, vypracován příslušnými vyučujícími individuální výukový plán (IVP).

1. IVP vychází ze ŠVP školy, ze závěrů speciálně pedagogického vyšetření, popřípadě psychologického vyšetření a doporučení školského poradenského zařízení.
2. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
3. IVP se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku , přitom však bude poskytovat žákovi v příslušných předmětech ucelené a zvládnutelné základy.
4. IVP má charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i) a zákonnými zástupci žáka, vypracovává se jen rámcově a to v písemné formě.
5. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci žáka a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
6. Obsahové podrobnosti IVP jsou uvedeny v §6, Vyhlášky č. 73/2005 Sb.

Slovní hodnocení

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být na žádost jejich zákonných zástupců hodnoceni slovně.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Hodnocení je vždy individuální (zároveň odpovídá klasifikačnímu stupni) a vychází z těchto obecných kriterií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá učivo předepsané osnovami bezpečně, v myšlení je pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, vyjadřuje se výstižně, poměrně přesně, spolehlivě, uvědoměle užívá vědomosti a dovednosti, pracuje samostatně, přesně a s jistotou, je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák učivo předepsané osnovami ovládá, uvažuje celkem samostatně, vyjadřuje se celkem výstižně, dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se menších chyb, učí se svědomitě.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák učivo předepsané osnovami v podstatě ovládá, má menší samostatnost v myšlení, vyjadřuje se ne dost přesně, s pomocí učitele řeší úkoly, překonává potíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští, k učení a práci nepotřebuje větších podnětů.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák ovládá učivo se značnými mezerami, má nesamostatné myšlení, vyjadřuje se s potížemi, dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává, má malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák neovládá učivo předepsané osnovami, odpovídá nesprávně i na návodné otázky, vyjadřuje se nesprávně i k návodným otázkám, praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele, pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné.

Hodnocení žáků mimořádně nadaných

I pro mimořádně nadané žáky může zákonný zástupce požádat o sestavení individuálního plánu, platí zde stejná pravidla jako je výše uvedeno. Z toho pak vychází hodnocení žáka i se všemi níže uvedenými opatřeními. Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.
Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy dle §14, Vyhlášky 73/2005 Sb.
V případě mimořádného nadání v určitém předmětu, může ředitel školy umožnit přecházet na dané předměty do vyššího ročníku. Tomuto musí předcházet organizační opatření.
Další formou je umožnění volby nepovinných předmětů pro nadané děti.

Hodnocení vzdělávání cizinců

Při hodnocení cizinců z předmětu český jazyk a literatura se přihlédne k dosažené úrovni znalosti českého jazyka. Závažné nedostatky v osvojených vědomostech z tohoto předmětu se považují za objektivní příčinu, pro kterou žák nemusí být v průběhu prvního roku docházky ve škole z tohoto předmětu klasifikován.

6.1.2 Hodnocení chování žáků

Základním kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování během celého klasifikačního období. Současně je třeba přihlédnout k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.

Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

1 - velmi dobré
2 - uspokojivé
3 – neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)
Žák uvědoměle dodržuje ustanovení školního řádu, zásady a pravidla práva a morálky. Ojediněle se může dopustit méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu.

Stupeň 2 (uspokojivé)
Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu, se zásadami práva a morálky. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)
Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu, dopouští se závažnějších přestupků proti zásadám školního řádu, pravidlům práva a morálky.

Stupeň hodnocení chování není výchovným opatřením. Současně s klasifikací nižším stupněm z chování může být uděleno výchovné opatření. Toto výchovné opatření může také předcházet vlastní klasifikaci již v průběhu školního roku.

Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

Pochvaly

1. *Pochvalu třídního učitele* může žáku udělit třídní učitel buď na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků (např.za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci).

2. *Pochvalu ředitele školy* může žáku udělit ředitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků, či jiné fyzické osoby, a to po projednání v pedagogické radě(např. za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci).

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy.

Třídní učitel neprodleně oznámí, prokazatelným způsobem, žákovi a zákonnému zástupci udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a důvody pro jejich udělení Veškerá výchovná opatření jsou zapsána v katalogovém listu a uvedena v zápisu z pedagogické rady školy.

Stupně závažnosti porušení kázně a školního řádu jsou odstupňovány takto:

1. méně závažné porušení kázně a školního řádu
2. závažné porušení kázně a školního řádu
3. hrubé porušení kázně a školního řádu

Méně závažné porušení školního řádu

Méně závažná porušení školního řádu jsou drobnější vědomá provinění proti školnímu řádu.

Za méně závažná porušení školního řádu se považují zejména:

- neuctivé chování k pracovníkům školy
- nevhodná úprava zevnějšku
- nepřezouvání se
- nepřipravenost na výuku (nenošení pomůcek a úloh)
- pozdní příchody do výuky
- rušení výuky např. používáním mobilního telefonu
- nerespektování pokynů pedagoga při výuce i mimo ni
- neomluvená absence v rozsahu do 1 vyučovacího dne
- nedbalostní chování k zařízení školy, znečišťování školy a okolí

Za méně závažná porušení kázně může být uděleno napomenutí, důtka třídního učitele nebo důtka ředitele školy (resp. 2. stupeň z chování), a to dle stupně závažnosti.

Závažné porušení školního řádu

Závažná porušení školního řádu narušují výuku, výchovu a chod školy .
Za závažná porušení školního řádu se považují:

- opakované méně závažné porušování kázně přes opakovaná písemně doložená upozornění (zápisem nebo dopisem)
- hrubé a agresivní chování k zaměstnancům školy
- úmyslné narušování výuky
- úmyslné poškozování inventáře školy včetně pomůcek a svěřeného materiálu
- nerespektování příkazu pedagoga
- dlouhodobá neomluvená absence (delší jak 10 hodin, nebo přes 2 vyučovací dny)
- kouření, požívání alkoholu, omamných a psychotropních látek ve škole a na školních akcích, účast ve výuce a na školních akcích pod vlivem těchto látek
- úmyslné pozměnění programového vybavení školních počítačů a školní počítačové sítě
- úmyslné nepravdivé obviňování, drobné krádeže, hrubé chování a šikanování spolužáků

Za závažná porušení školního řádu může být udělena důtka ředitele školy nebo 2.- 3.stupeň z chování a to dle stupně závažnosti..

Hrubé porušení školního řádu

Hrubé porušení kázně narušuje sociální klima školy a třídního kolektivu.
Za hrubé porušení kázně se považuje:

- fyzické napadení spolužáka nebo zaměstnance školy
- úmyslné způsobení újmy na zdraví jiné osobě
- krádež nebo úmyslné poškození inventáře, pomůcek a materiálu školy ve větším rozsahu
- manipulace s drogami, zbraněmi ve škole a na školních akcích

Za hrubé porušení školního řádu může být udělen 3. stupeň z chování.

6.1.3 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- Žák musí být z vyučovacího předmětu vyzkoušen ústně, písemně nebo prakticky alespoň dvakrát za každé klasifikační období. Ve vyučovacích předmětech s dotací tří a více hodin týdně minimálně čtyřikrát. Přihlíží se též k samostatným pracím žáka, jsou-li součástí vyučovacího předmětu.

- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených jevů, výkonů, výtvorů, znalostí. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě. Výsledky hodnocení z písemných zkoušek a prací praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. V tomto termínu učitel žákovi opravenou práci ukáže.

- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

- Termín písemné zkoušky, která trvá déle než 25 minut a termín kontrolní písemné práce oznámí učitel včas žákům a plánovanou zkoušku zapíše do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

- V případě, že má žák povolen individuální studijní plán, obsahuje tento plán také podmínky získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.

6.1.4 Celkové hodnocení žáka

- Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky jeho klasifikace v povinných předmětech a klasifikaci jeho chování. Nezahrnuje klasifikaci v nepovinných vyučovacích předmětech.

- Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí se vyjadřuje takto:
    - prospěl(a) s vyznamenáním
    - prospěl(a)
    - neprospěl(a)

- Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší, než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

- Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

- Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

6.1.5 Hodnocení zájmových útvarů

Výsledky práce v zájmových útvarech se hodnotí stupni:

a) pracoval(a) úspěšně
b) pracoval(a)

6.1.6 Výstupní hodnocení

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

Výstupní hodnocení žáka obsahuje zejména vyjádření o:

a) možnostech žáka a jeho nadání,
b) předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka,
c) chování žáka v průběhu povinné školní docházky,
d) dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka.

6.1.7 Pravidla komisionální zkoušky

Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

- koná-li opravnou zkoušku
- požádá-li zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení.

Ředitel školy může nařídit komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení. Termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy bez zbytečného odkladu.

1. Má-li zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů po vydání vysvědčení, požádat písemně ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, odbor školství Jm kraje. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem nezletilého žáka.
2. Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému předmětu a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro týž nebo příbuzný vyučovací předmět. Pokud je ředitel školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise odbor školství Jm kraje. Členy komise jmenuje ředitel školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky. Rozhodnutí o klasifikaci je konečné.

3. V příslušném pololetí může být z daného předmětu komisionálně přezkoušen žák pouze jednou.

4. Komisionální zkoušku může žák konat v jednom dni pouze jednu.

6.1.8 Opravné zkoušky

1. Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.

2. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

6.1.9 Zkoušky v náhradním termínu

1. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

2. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

6.1.10 Postup do vyššího ročníku a opakování ročníku

1. Do vyššího ročníku postupuje žák, který na konci druhého pololetí (nebo po vykonání komisionální zkoušky) prospěl ze všech povinných předmětů. Výjimkou jsou předměty výchovného zaměření.

2. Žák opakuje ročník pokud neprospěl z některého povinného předmětu.

6.1.11 Vedení dokumentace o hodnocení a klasifikaci žáků

1. Třídní učitel zaznamenává v katalogovém listu žáka vyučovací předmět, z něhož byla povolena opravná zkouška nebo zkouška v náhradním termínu, její datum a její hodnocení.
2. Vysvědčení se vydá až po vykonání této zkoušky, a to s datem jejího konání. Na konci klasifikačního období se v případě konání opravné zkoušky či zkoušky v náhradním termínu žákům vydá jen výpis z třídního výkazu. Jestliže se žák bez řádné omluvy ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nebo zkoušce v náhradním termínu nedostaví, zaznamená se, že se ke zkoušce bez řádné omluvy nedostavil, čímž jeho prospěch ve vyučovacím předmětu je hodnocen stupněm 5 - nedostatečný a celkové hodnocení žáka stupněm neprospěl(a).

6.2 Autoevaluace školy

Pro veškeré oblasti plánování a stanovování cílů za účelem neustálého modernizování a zefektivňování celého výchovně vzdělávacího procesu je autoevaluace na naší škole nezbytnou podmínkou.

Hlavním cílem zjišťování, získávání a porovnávání dat z oblastí efektivity a kvality výchovně vzdělávacího procesu je získat přehled a zhodnotit aktuální stav, přičemž získaná data jsou východiskem pro další plánování. K tomu si škola stanovila hlavní oblasti, cíle, kriteria, časové rozvržení a různé evaluační nástroje.

6.2.1 Oblasti autoevaluace

- celkové a dílčí výsledky vzdělávání
- vzájemný soulad výuky se školním vzdělávacím programem
- hodnocení a sebehodnocení žáků
- materiálně- technické, ekonomické, hygienické a personální podmínky
- prezentace školy na veřejnosti, školní klima a vnímání školy rodičovskou veřejností
- řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- vzájemné vztahy v rovinách žák-žák, žák-učitel, učitel-zákonný zástupce

6.2.2 Cíle a kriteria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit všechny dostupné aktuální informace o současném stavu školy a tím získat optimální množství podkladů pro plánování a následnou realizaci dalšího rozvoje školy.

Jednotlivá kriteria si škola stanovuje a obměňuje vždy ve vztahu k aktuálnímu školnímu roku a k jednotlivým dílčím cílům.

6.2.3 Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- hospitační činnosti včetně vzájemných hospitací
- rozhovory s učiteli, rodiči, žáky
- dotazníková šetření pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací a dovednostní testování
- ankety
- pravidelná setkávání vedení školy se zástupci jednotlivých tříd

6.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností

- hospitační činnosti (září-červen)
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (září)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (říjen)
- využití standardizovaných testů Klokan, Scio, Cermat , případně vlastních dotazníků (dle aktuální nabídky a potřeby)
- srovnávací prověrky (průběžně celý škol. rok)
- soutěže, olympiády (průběžně)
- dotazníky na klima školy (1x za rok, případně dle potřeby)
- rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady (průběžně)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy (červen)